

4	<p>შეხვევა OVERVIEW</p>	51	<p>სტუმარი მიშა მშვილდაძე THE GUEST Misha Mshvildadze</p>
7	<p>მთავარი თემა ჯონ აშკორტი THE MAIN TOPIC John Ashkort</p>	56	<p>პრეცედენტები PRECEDENTS</p>
11	<p>პორტრეტი სუხიშვილები THE PORTRAIT Sukhishvilebi</p>	59	<p>ექსპერტი თამარ ტალიაშვილი EXPERT Tamar Taliashvili</p>
14	<p>სუბიექტური სივრცე გოგი ხოშტარია, ზაზა შენგელია, ზაზა ბურჭულაძე / Gogi Khoshtaria, Zaza Shengelia, Zaza Burchuladze</p>	65	<p>განსხვავებული აზრი დათო მაკარიძე THE DIFFERENT OPINION Dato Makaridze</p>
36	<p>პრობლემები თამარ ტატიშვილი, ნინო ჩუბინიშვილი PROBLEMS Tamar Tatishvili, Nino Chubinishvili</p>	70	<p>დებიუტი დათა თავაძე THE DEBUT Data Tavadze</p>
47	<p>ქართველები უცხოეთში თამუნა სირბილაძე GEORGIANS ABROAD Tamar Sirbiladze</p>	76	<p>დაიჯესტი ავსტრიულ-ქართული თეატრი ვენაში, ბათუმის ჯაზ ფესტივალი, Tbilisi Open Air, არტ-გენი / Austrian-Georgian Theatre in Vienna, Batumi Jazz Festival Tbilisi Open Air, Art-gene</p>

COPYRIGHT

გამომცემელი: საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაცია/Publisher: Georgian Copyright Association (GCA) საქართველო, 0171 თბილისი, კოსტავას ქ. 63 / 63 Kostava str. 0171 Tbilisi, Georgia tel.:/Tel: +995 32 2 7887 www.gca.ge contact@gca.ge ნომერზე მუშაობდნენ: თამარ კემულარია, ირინა დემეტრადე, ხათუნა გოგიშვილი/The edition was prepared by: Tamar Kemularia, Irina Demetradze, Khatuna Gogishvili ფოტო: "გასვიანი სტუდია"/photo:GASVIANI STUDIO გრაფიკული დიზაინი: ნუცა ნადირაძე/Graphic Design: Nutsa Nadiradze ლიტერატურული რედაქტირება: ნენა გიგოლაშვილი/Literature editing: Nena Gigolashvili თარგმანი: ნინო ტოგონიძე/Translation: Nino Togonidze ნომერი დაიბეჭდა გამომცემლობა "შპს გაზეთი საქართველოს მაცნე"/The edition was printed by the publishing house: "LTD The Newspaper Sakartvelos Matsne" ჟურნალი გამოდის საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს და ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრის "საქპატენტის" მხარდაჭერით/ The magazine is published with the support of the Ministry of Culture and Monument Protection of Georgia and the National Intellectual Property Center – SAKPATENTI ნომერი დაფინანსებულია საქართველოში აშშ-ს საელჩოს მიერ/The Edition is published with financial support of U.S. Embassy in Georgia ჟურნალში გამოქვეყნებული მასალების გამოყენება გამომცემლის ნებართვის გარეშე აკრძალულია/The use of the magazine content is forbidden without prior permission of the publisher. ყველა უფლება დაცულია © 2012 All Rights Reserved

**საქართველოს
საავტორო უფლებათა
ასოციაცია**
კოლმედიური პართნიზი ორბანაშვილი

COPYRIGHT ON THE EDGE OF MILLENNIUMS

საავტორო უფლებები ათასწლეულის მიჯნაზე

ამ ეოცე საუკუნემ არამარტო ტექნოლოგიური პროცესების და ინფორმაციული მონსტრების გამოგონებებს შეუწყო ხელი, არამედ ახალი გამოწვევების წინაშე მდგომი ავტორების დასახმარებლადაც გამოწახა საშუალებები. მეოცე საუკუნემ უკვე მოახერხა საავტორო უფლებების დახარისხება და გამიჯვნა, ისე რომ რამდენიმე მიმართულებით ყოფილიყო დაცული ავტორის, მწარმოებლის და გამავრცელებლის უფლებები.

თანამედროვე ევროპის და საერთოდ მსოფლიო ინტელექტუალური და საავტორო უფლებების დამცველების წინაშე რამდენიმე მიმართულებით გახდა საჭირო ინტელექტუალური საკუთრების დაცვა.

ევროპის კავშირის კანონმდებლობის თანახმად დაცულია:

ავტორების, შემსრულებლების, ფილმების და ფონოგრამების დამამზადებლების, ასევე მაუნყებლობის ორგანიზაციების ნაწარმოებების **რეპროდუცირების უფლება**.

ავტორების, შემსრულებლების, ფილმების და ფონოგრამების დამამზადებლების, ასევე მაუნყებლობის ორგანიზაციების ნაწარმოებების **საჯარო შესრულების უფლება**.

The twentieth century contributed not only to invention of technological processes and information monsters, but, also, possessed means for provision of assistance to authors who faced new challenges.

The twentieth century already succeeded in sorting and marking off copyright, in such a way that the rights of an author, producer and distributor were protected in several directions. For European and world copyright protectors, protection of intellectual property has become necessary in several directions.

According to the EU legislation the following rights are protected:

Right of authors, performers, producers of films and phonograms, as well as, the right on reproduction of the products of broadcasting organizations;

Right on the public performance of the products of authors, performers, producers of films and phonograms;

Right on dissemination of the products of authors, performers, producers of films and phonograms;

Right on rental of the products of authors, performers, producers of films and phonograms, which considers payment of royalties to an author and a performer for each case;

ავტორების, შემსრულებლების, ფილმების და ფონოგრამების დამამზადებლების, ასევე მაუწყებლობის ორგანიზაციების ნაწარმოებების **გავრცელების უფლება**.

ავტორების, შემსრულებლების, ფილმების და ფონოგრამების დამამზადებლების, ასევე მაუწყებლობის ორგანიზაციების ნაწარმოებების **გაქირავების უფლება**, რომელიც გულისხმობს ყოველ ცალკეულ შემთხვევაში შესაბამისი ჰონორარის გადახდას ავტორისა და შემსრულებლისთვის.

ნაწარმოებების **სატელევიზიო გადაცემის უფლება**.

ავტორების, შემსრულებლების, ფილმების და ფონოგრამების დამამზადებლების, ასევე მაუწყებლობის ორგანიზაციების ნაწარმოებების **სატელევიზიო გადაცემაზე უფლება**.

ავტორებისათვის კომპიუტერული პროგრამის **რეპროდუქციების, გავრცელების და გაქირავების უფლება**.

ეს რამდენიმე, მაგრამ ფართო უფლება იმდენად მრავლისმომცველია, რომ დღის წესრიგში დადგა მთელი რიგი ორგანიზაციების და სტრუქტურების ამოქმედება, რომლებიც სპეციალიზებული და ორიენტირებული იქნებოდნენ ზოგადად ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების დაცვაზე.

ჩვენს მკითხველს ახსოვს, რომ საავტორო უფლებების დაცვის კანონმდებლობას საფუძველი საუკუნეების წინ, დასავლეთ ევროპაში ჩაეყარა და დღემდე ამ ტერიტორიის ქვეყნების მიერ შემოთავაზებული საკანონმდებლო ნორმები და აქტები ითვლება სრულყოფილად. არა მარტო ამით შემოიფარგლა ევროპა, არამედ მისი დამსახურებაა გარკვეულწილად საავტორო უფლებების დაცვის სხვადასხვა საზოგადოებების და ორგანიზაციების, ასევე ე.წ. ქოლგა ორგანიზაციების შექმნა, რომლებიც თავიანთ ქვეშ აერთიანებენ ცალკეული ქვეყნის წარმომადგენელ საზოგადოებებს.

ყურნალის ამ ნომერში მკითხველის ყურადღებას შევაჩერებთ ევროკავშირის ფარგლებში საავტორო და ინტელექტუალური საკუთრების დაცვის მიმართულებით დაარსებულ მსოფლიო ინტელექტუალური საკუთრების ორგანიზაციაზე – რომელიც ცნობილია WIPO-ს აბრევიატურით.

მსოფლიო ინტელექტუალური საკუთრების ორგანიზაციას საფუძველი საფრანგეთში ჩაეყარა, მისი წინამორბედი გახლდათ 1893 წელს საფრანგეთშივე დაარსებული ინტელექტუალური საკუთრების დაცვის გაერთიანებული საერთაშორისო ბიურო BIRPI (ფრანგული სახელწოდება: Bureaux Internationaux Réunis pour la Protection de la Propriété Intellectuelle). ამ ბიუროს მიზანი გახლდათ ბერნის ლიტ

WIPO

Right on broadcast of the programme on TV;

Right on satellite broadcast of the products of authors, performers, producers of films and phonograms;

Right of authors on computer software reproduction, dissemination and rental.

These several broad rights are so comprehensive, that activation of the whole number of organizations and structures, which would be specialized and oriented on protection of intellectual property in general, was expected.

ur reader remembers that the copyright was created centuries ago in the Western Europe and up until now, the legislative norms and other acts offered by these countries are considered to be perfect. Moreover, partially, the great service of Europe is formation of copyright protection societies and organization, as well as, so called umbrella organizations, which unite the societies representing different countries.

In this issue of the magazine, in regards to copyright and intellectual property protection, we will focus the attention of the reader on “World Intellectual Property Organization” known by the abbreviation of “WIPO”.

“World Intellectual Property Organization” was founded in France. It was preceded by “United International Bureau on Protection of Intellectual Property” (French name: “Bureaux Internationaux Réunis pour la Protection de la Propriété Intellectuelle”) founded in the same year 1893. The aim of the bureau was administration of “Bern Convention on Protection of Literature and Fiction Works” and “Paris Convention on Protection of Industrial Property”. On the 26th April, 1970y., “Convention on Creation of the World Organization of Intellectual Property” was passed, on the basis of which the contemporary world organization of the intellectual property was created. The article three of the Convention stipulates that the purpose of “ISMO” is propaganda of world intellectual property”.

Already in 1974y., “ISMO” had become an UN specialized

ერთპირი და მხატვრული ნაწარმოებების დაცვის და პარიზის ინდუსტრიული საკუთრების დაცვის კონვენციების ადმინისტრირება. 1970 წლის 26 აპრილს მიღებულ იქნა კონვენცია ინტელექტუალური საკუთრების მსოფლიო ორგანიზაციის ჩამოყალიბების შესახებ, რის საფუძველზეც შეიქმნა თანამედროვე ინტელექტუალური საკუთრების მსოფლიო ორგანიზაცია. აღნიშნული კონვენციის მესამე მუხლის თანახმად “ისმოს” დანიშნულებაა „მსოფლიოში ინტელექტუალური საკუთრების დაცვის პროპაგანდა“. უკვე 1974 წელს “ისმო” გახდა გაერთიანებული ერების სპეციალიზებული სააგენტო. დღეის მდგომარეობით „ისმო“ თავის ფარგლებში აერთიანებს 185 სახელმწიფოს და ადმინისტრირებას უწევს 24 საერთაშორისო შეთანხმებას. “ისმოს” მისია გახლავთ ყველა ქვეყნის ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული განვითარება, დაბალანსებული და ეფექტური საერთაშორისო ინტელექტუალური საკუთრების დაცვის სისტემა. აღნიშნული ორგანიზაცია ოთხი მიმართულებით მუშაობს:

1. სერვისები – “ისმო” მართავს ისეთ სისტემებს, რომლებიც აიოლებენ პატენტების, სავაჭრო ნიშნების, დიზაინის და ორიგინალობის დამადასტურებელი დოკუმენტების მოპოვებას, ასევე ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებული დავების დარეგულირებას.

2. საკანონმდებლო ბაზა – ისეთი საერთაშორისო ინტელექტუალური საკუთრების დაცვის საკანონმდებლო ბაზის მომზადება, რომელიც ხელს შეუწყობს ზოგადად საზოგადოების განვითარებას.

3. ინფრასტრუქტურა – “ისმო” აშენებს თანამშრომლურ ქსელებს და ტექნიკურ პლატფორმებს, რომელიც მოემსახურება გამოცდილების გაზიარებას და ამარტივებს საერთაშორისო ინტელექტუალური საკუთრების მიმოცვლას, მონაცემთა ბაზებისა და ინფორმაციის მიმოცვლის მექანიზმებს..

4. განვითარება – ინტელექტუალური საკუთრების გაფართოება და გაძლიერება ეკონომიკის განვითარებისათვის.

“ისმოს” მიერ შეთავაზებული საკანონმდებლო ბაზებით, რეკომენდაციებითა და მასალებით ხელმძღვანელობენ მთელი რიგი ორგანიზაციები და მასში შემავალი წევრი ქვეყნების სახელმწიფო სტრუქტურები.

ასევე საინტერესო რეკომენდაციებს და უფრო დეტალურ, დანვრისებით და პრაგმატულ მაგალითებს გვთავაზობენ ქოლგა ორგანიზაციებიც, რომელთაგან უმთავრესია სამი: CISAC-ი, BIEM-ი და IFRRO. ამ სამ ორგანიზაციას და მათ პირდაპირ კავშირს საქართველოს სავტორო უფლებების ასოციაციასთან მიეძღვნება „შემეცნების“ მომდევნო სტატია.

agency. According to the present situation, “ISMO” unites 185 states and administers 24 international treaties. The mission of “ISMO” is economic, social and cultural development, as well as creation of balanced and effective international intellectual property protection system. The mentioned organization works in the four directions:

1. Services – “ISMO” drives the systems, which simplify the procedures of gaining patents, trade marks, designs and authenticity proving documents, as well as, regulation of disputes concerning intellectual property;

2. Legislative base – preparation of legislation on the intellectual property protection, which would contribute to the development of society;

3. Infrastructure – “ISMO” builds cooperation nets and technical platforms, which contribute to sharing the experience and simplification of exchange of international intellectual property, as well as, the mechanisms of the data bases and information exchange;

4. Development – broadening and strengthening of intellectual property for economic development.

A number of organizations and public structures of “ISMO” member states are guided by the recommendations and materials offered by it.

Also, interesting recommendations and more detailed, minutely and pragmatic examples are offered by the umbrella organizations, from which we can distinguish three major ones: “CISAC”, “BIEM” and “IFRRO”. The next article of “Perception” will be dedicated to these three organizations and their direct connection to “Georgian Copyright Association”.

COPYRIGHT IS THE SOURCE OF LIVELIHOOD FOR THE AUTHOR!

საავტორო უფლებები შემოქმედის საინჟინერო წყაღა!

თომას ედისონი და სტივ ჯობსი, ამერიკელები, რომლებმაც შეცვალეს სამყარო. ფორესტ გამპი, ამერიკული კინოს და ლიტერატურის საპუბლიკო გმირი. 1974 და 1998 წლის აქტები - ყველაზე ცნობილი კანონები ავტორთა უფლებების შესახებ.

გვესაუბრება საქართველოში ავტორთა პოლიტიკურ-ეკონომიკური განყოფილების უფროსის მოადგილე ჯონ ეშკორტი.

რა სოციალურ-პოლიტიკური და კულტურული ფუნქცია აქვს ინტელექტუალური საკუთრების და კერძოდ საავტორო უფლებების დაცვას აშშ-სთვის?

ამერიკულ ხელოვნებაში, კულტურაში, ისტორიაში, პოლიტიკაში და ბიზნესში შემოქმედებას ცენტრალური ადგილი უჭირავს. ამერიკის დამფუძნებელმა მამებმა შექმნეს კონსტიტუცია და მმართველობის ისეთი ფორმა, რომელიც მანამდე არ არსებობდა არსად მსოფლიოში. უნიკალური ამერიკული მუსიკა, როგორც არის ჯაზი, ბლუზი და როკ-ენ-როლი წარმოადგენს ამერიკული კულტურის ცენტრალურ ნაწილს. მთელს მსოფლიოში ცნობილია ამერიკელი მსახიობები და მწერლები, ასევე ჰოლივუდი დიდი ხანია წარმოადგენს გლობალურ კინოინდუსტრიის ცენტრს.

THOMAS EDISON AND STEVE JOBS, AMERICANS WHO CHANGED THE WORLD. FOREST GUMP, THE CULT HERO OF AMERICAN MOVIE AND LITERATURE. 1974 AND 1998 ACTS - THE MOST FAMOUS ACTS OF COPYRIGHT OF USA. JOHN ESKORT, THE DEPUTY HEAD OF THE POLITICAL-ECONOMIC DEPARTMENT.

What is the social-political and cultural role of intellectual property rights for the USA, in particular the issue of copyright protection?

Creativity is at the center of American art, culture, history, politics, and business. America's Founding Fathers created the Constitution and specific form of government that did not exist anywhere else in the world. Unique American music, like jazz, blues and rock n roll, all are a central part of America's culture. American artists and writers are known throughout the world, and Hollywood has long been the center of global filmmaking.

Most people have to work to earn money to live, and creative people are no exception. Without copyright protection, creative people would not be able to earn a living from the fruits of their mind and there would be far fewer works of art, music, film, and literature to enlighten and entertain us. I see copyright protection as not merely a business or economic issue, but one that is essential to allowing creative people around the world to sustain themselves through their art and innovation. It is the best and most proven way to support the arts and culture in any society.

ხალხი იმისთვის მუშაობს, რომ საარსებო წყარო ჰქონდეს და არც შემოქმედი ადამიანები არიან გამო-
ნაკლისი. საავტორო უფლებების დაცვის გარეშე
შემოქმედი ადამიანი ვერ შეძლებდა გამოემუშავებინა
საარსებო თანხები საკუთარი ნიჭის გამოყენებით.
ხოლო შედეგად ჩვენ გასანათლებლად და გასართო-
ბად გაცილებით ნაკლები ხელოვნების ნიმუში, მუსიკა,
ფილმები და ლიტერატურა გვექნებოდა. მე საავტორო
უფლებების დაცვას არა მხოლოდ ბიზნესის და ეკონო-
მიკის კუთხით ვუყურებ, არამედ აღვიქვამ, როგორც
არსებით საშუალებას, რაც მთელს მსოფლიოში შესა-
ძლებლობას აძლევს შემოქმედ ადამიანს თავი ირჩინოს
საკუთარი ხელოვნების და ნოვატორობის საშუალებით.
შესაბამისად, ნებისმიერ საზოგადოებაში, საავტორო
უფლებების დაცვა წარმოადგენს საუკეთესო საშუალე-
ბას კულტურისა და ხელოვნების ხელშეწყობისთვის.

**რა როლს თამაშობს, საავტორო უფლებების დაც-
ვა მოცემული სახელმწიფოს ეკონომიკაში? ასევე
ტექნოლოგიური ინოვაციებისა თუ ბიზნესის
განვითარებაში?**

საქართველო აშშ-ს მსგავსად მდიდარია კულტურული
მემკვიდრეობით და მრავლად ჰყავს შემოქმედი და
ინოვაციური ადამიანი. საავტორო უფლებების კარგი
დაცვა, ისეთივე მნიშვნელოვანია საქართველოში,
როგორც აშშ-ში და მთელს მსოფლიოში. საავტორო
და ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების
დაცვა წარმოადგენს განათლების ეკონომიკის გან-
ვითარების საშუალებას, და მათ შორის გულისხმობს
მაღალ ანაზღაურებადი, მაღალ ტექნოლოგიური სა-
მუშაო ადგილების შექმნას. საქართველოს გონიერმა
და ნიჭიერმა მოსახლეობამ შეიძლება მნიშვნელოვანი
სარგებელი ჰპოვოს სახელმწიფო ხელისუფლების
მიერ ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების
უფრო ძლიერი დაცვით.

**ინტელექტუალური საკუთრების და საავტორო უფლე-
ბების დარღვევათა წინააღმდეგ რა მიგანჩიათ ეფექ-
ტურ საკანონმდებლო თუ სააღსრულებლო წესებად?**

საქართველო უკვე არის ხელმომწერი მხარე საავ-
ტორო და ინტელექტუალური საკუთრების უფლე-
ბების ძირითადი საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა,
როგორცაა მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციის შე-
თანხმება ინტელექტუალური საკუთრების უფლე-
ბების დაცვასთან დაკავშირებულ ვაჭრობის ასპექტე-
ბზე. აშშ-ში ყველაზე მეტად ცნობილია ორი კანონი,
რომელიც საავტორო უფლებების დაცვას ეხება, ეს-
ენია: საავტორო უფლების 1974 წლის აქტი და ციფრუ-
ლი ათასწლეულის საავტორო უფლების 1998 წლის
აქტი. ეს ორი კანონი წარმოადგენს ძირითად საფუძე-
ვლს ამერიკის სამართლებრივ სისტემაში მათი დამკე-
იდრებისა და განხორციელებისთვის. ამ ფედერალური
კანონონების გამოყენებით საავტორო უფლებების
მფლობელნი უფლებამოსილი არიან მიმართონ

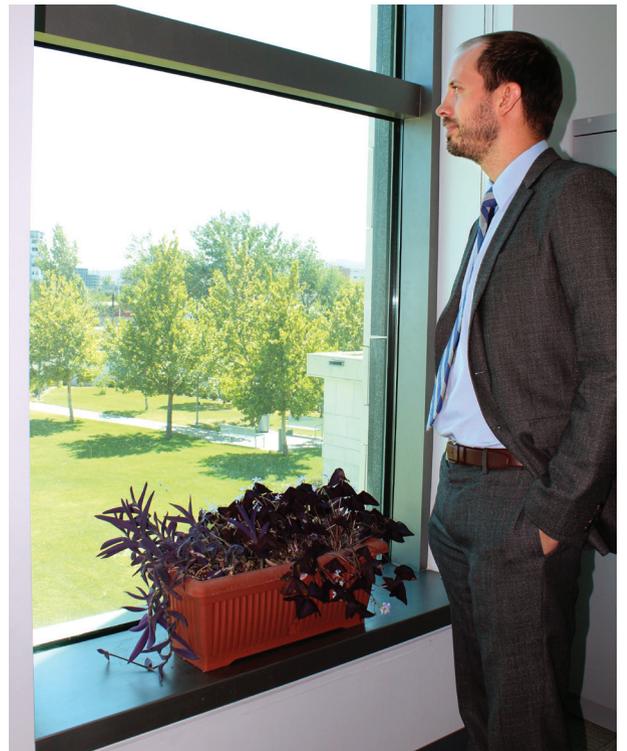
**What is the role of copyright in the economy of this country,
as well as in the development of the technical innovations or
a business?**

Georgia, similar to the United States, has a rich cultural heritage
and there are many creative and innovative people there. Sound
copyright protection is just as important in Georgia as it is in the
United States and elsewhere in the world. Copyright, and intel-
lectual property right, generally, are keys to development of a
knowledge economy that includes high-paying high-tech jobs.
Georgia's smart and talented population can significantly benefit
from greater use and greater government-protection of intellec-
tual property rights.

**What do you consider to be effective legislative or enforce-
ment regulations against the copyright and intellectual prop-
erty rights infringements?**

Georgia is already a signatory to the major international agree-
ments regarding copyrights and intellectual property rights, such
as the WTO Agreement on Trade Related Aspects of Intellectual
Property Rights (TRIPS).

In the U.S., two of the most prominent laws protecting copy-
rightable subject matter are the Copyright Act of 1974, and the
Digital Millennium Copyright Act (DMCA) of 1998. These two
laws provide the basis for the establishment and enforcement of
copyright in the U.S. legal system. Utilizing these federal laws,
rights holders are empowered to bring legal actions against al-
leged infringers, and if successful, U.S. courts are able to insti

სამართლებრივ ქმედებებს დამრღვევების წინააღმდეგ და წარმატების შემთხვევაში აშშ-ს სასამართლოს აქვს შესაძლებლობა დაანესოს სააღსრულებლო სანქციები, რომლებიც გამოიყენება ზიანის ანაზღაურების, აღკვეთი ღონისძიების დაკისრების, უკანონო ქონების აღმოჩენის და ამოღებისას. უფრო მეტიც, ციფრული ათასწლეულის საავტორო უფლების აქტი ყურადღებას ამახვილებს და აწესებს კონკრეტულ ზომებს ინტერნეტის საშუალებით მიყენებულ დარღვევებზე და აკისრებს შესაბამის ვალდებულებებს (რომელიც ფულად ზარალსაც მოიცავს) ინტერნეტ სერვისის პროვაიდერებს, რომლებმაც ვერ შესძლეს შესაბამისი ქმედებების ჩატარება თავიანთი საიტიდან დარღვევების აღმოსაფხვრელად. შესაბამისად, აშშ-მ შექმნა კარგად ორგანიზებული და მკაფიო სისტემა ინტელექტუალური მესაკუთრეებისთვის, რათა მათ საშუალება ჰქონოდათ თავიანთი სავაჭრო ნიშნით შეუფერხებლად ელვანათ და შეექმნათ ვალდებულებების დონე, რომელიც საკმარისი იქნებოდა იმისთვის, რომ დამრღვევები ან მესამე მხარე, როგორც არის, მაგალითად, ინტერნეტ სერვისის პროვაიდერები, შეეჩერებინა.

თქვენი აზრით, როგორია ინტელექტუალური საკუთრების და საავტორო უფლებების დაცვის კუთხით საქართველოში არსებული მდგომარეობა? რა პრობლემური საკითხები არსებობს და როგორია მათი გადაწყვეტის გზები?

ბოლო წლებში ინტელექტუალური საკუთრების დაცვის სამართლებრივი ჩარჩოს გაუმჯობესების თვალსაზრისით საქართველომ გრძელი გზა განვლო, რადგან მას აქვს სურვილი, რომ მისი ეკონომიკა უფრო მეტად იყოს ინტეგრირებული ევროპულ ეკონომიკასთან, ისევე როგორც დანარჩენ სამყაროსთან. მაგრამ პრობლემური საკითხები კიდევ ბევრია, განსაკუთრებით ეს ეხება კომპიუტერულ-პროგრამული უზრუნველყოფის მეკობრეობას. ბიზნესის კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის ალიანსის თანახმად, საქართველოში გამოყენებული კომპიუტერული პროგრამების 90% ყალბია. მოცემული პრობლემის გადაწყვეტა კი შესაძლებელია მთავრობის და ბიზნესის წარმომადგენლების, საავტორო უფლებების მფლობელებთან, როგორც არის, მაგალითად, Microsoft-ი, თანამშრომლობის საფუძველზე, რაც ლიცენზირებულ პროგრამებზე გადასასვლელად ორივე მხარისთვის მისაღები გამოსავალის პოვნას შეუწყობს ხელს. ამ კუთხით, საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლება, ისევე მნიშვნელოვანია, როგორც ხელისუფლების წარმომადგენლების ტრეინინგები ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების დარღვევასთან დაკავშირებით.

გთხოვთ, დაგვისახელეთ გამოჩენილი ამერიკელი, რომელმაც თქვენი აზრით შეცვალა სამყარო?

ინტელექტუალური საკუთრების უფლების დაცვის კუთხით, მე შემიძლია ვთქვა, რომ ტომას ედისონი

tute enforcement actions, including damages, injunctions, impoundments and disposition of infringing goods. Moreover, the DMCA provides a notice and takedown procedure for allegedly infringing content on the internet, and establishes liability (including monetary damages) for internet service providers (ISPs) that fail to take appropriate action in removing infringing content from their sites. Accordingly, the U.S. has established a clear and well-ordered system for rights holders to establish and enforce their trademark rights, and a level of liability usually sufficient to deter infringers and/or third parties such as ISPs.

How do you assess the situation in terms of intellectual property right and copyright protection in Georgia? What are the challenges and the answers to these challenges?

Over the past few years, Georgia has come a long way in improving the legal framework for intellectual property rights protection, as it seeks to integrate its economy more fully with Europe and the rest of the world. But challenges remain, especially in software piracy. According to the Business Software Alliance, over 90% of the software used in Georgia is counterfeit. The answer to this challenge is for the government and businesses to work with rights holders, such as Microsoft, to come up with a mutually-agreeable solution to make the switch to licensed software. Public awareness is also important, as well as training governmental officials on enforcement of intellectual property rights.

Please name the American, who, in your opinion, has changed the world.

On the theme of intellectual property rights, I would have to say Thomas Edison is one American who has truly changed the world. He is America's most famous innovator, and invented many of the things we use every day, such as the light bulb, record player, and motion picture camera. He lived in the late 19th and early 20th centuries and is an inspirer for creative people everywhere. He had a legendary reputation for working hard and trying hundreds, if not thousands, of variations of his inventions until he got it just right.

However, I think, on a more recent note, it is impossible to neglect the importance of contemporary innovators and inventors, like Steve Jobs. Jobs, who recently passed away, revolutionized the way of interaction of modern societies by founding Apple and creating useful and engaging technologies like the iPod, iPad, and iMac computer.

Who are the most important American representatives or characters of literature, movie or music for you?

Not the most important, but one of my personal favorite literary and movie characters is Forest Gump, made famous by the Tom Hanks movie. He is an innocent figure, with limited intelligence, but a good heart, who manages to be a part of many crucial events in American history in the 1960's and 70's. I like how the author uses the Gump character to tell a sweeping story of America, from small-town life in southern Alabama, to the University of Alabama football team, through the tragic history of the Vietnam war, back to the South as a shrimp boat captain, and eventually back and forth across America on foot – showing the American love of the road and the breadth and diversity of the country. It is not really a story about Gump, but a story of America at a crucial time of change in its recent history.

არის ის ამერიკელი, რომელმაც შეცვალა სამყარო. ის ამერიკის ყველაზე ცნობილი გამომგონებელია, რომლის გამოგონებებსაც ჩვენ ყოველდღიურად ვიყენებთ. მან შექმნა ნათურა, გრამოფონი, კინოკამერა. ის ცხოვრობდა მე-19 საუკუნის დასასრულს და მე-20 საუკუნის დასაწყისში და წარმოადგენს ყველა გამომგონებლის შთაგონების წყაროს. ის სარგებლობდა დაუღალავი, მშრომელი ადამიანის ლეგენდარული რეპუტაციით, იგი ასჯერ, ან უკეთ რომ ვთქვათ, ათასჯერ სცდიდა თავის გამოგონებებს, მანამ სანამ სასურველ შედეგს არ მიაღწევდა.

უფრო ახლო წარსულში კი შეუძლებელია გვერდი ავუაროთ თანამედროვე ნოვატორებს და გამომგონებლებს, როგორიც არის, მაგალითად, სტივ ჯობსი. Apple-ის დაარსებით, ჯობსმა, რომელიც ახლახან გარდაიცვალა, რევოლუცია მოახდინა თანამედროვე საზოგადოებების ურთიერთქმედებაში, რაც დაკავშირებულია ისეთი საჭირო და მომხიბლველი ტექნოლოგიების შექმნაში, როგორიცაა iPod-ი, iPad-ი, და iMac-ის კომპიუტერი.

ვინ არიან ამერიკული ლიტერატურის, კინოს, მუსიკის თქვენთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი წარმომადგენლები თუ პერსონაჟები?

ალბათ, არა ყველაზე მნიშვნელოვანი, მაგრამ ჩემთვის ყველაზე საყვარელი ლიტერატურული და კინო პერსონაჟი არის ფორესტ გამპი, რომელიც ცნობილი გახდა ტომ ჰენკსის ფილმის საშუალებით. ის უმანკო ფიგურაა, შეზღუდული ინტელექტით, მაგრამ კეთილი გულით, რომელიც ახერხებს გახდეს 1960-70 წლებში ამერიკის ისტორიაში მომხდარი გადამწყვეტი მოვლენების მონაწილე. მე მომწონს თუ როგორ იყენებს ავტორი გამპის პერსონაჟს ამერიკის ისტორიის იმ გადამწყვეტი პერიოდის საჩვენებლად, რომელიც იწყება სამხრეთ ალაბამას პატარა ქალაქის ცხოვრებით, ალაბამას უნივერსიტეტის საფეხბურთო გუნდით და გრძელდება ვიეტნამის ომის ტრაგიკული ისტორიით, ღრმა სამხრეთის თევზმჭერი გემის კაპიტნობით და მთელი ქვეყნის ფეხით შემოვლით, რაც გვიჩვენებს ამერიკელების სიყვარულს გზებისა და მგზავრობის მიმართ, ისევე, როგორც ამერიკის ქვეყნის დიდ მოცულობასა და მრავალფეროვნებას. რეალურად მოთხრობილია არა გამპის, არამედ ამერიკის თანამედროვე ისტორია, მისი ყველაზე მნიშვნელოვანი ცვლილებების პერიოდში.

SUKHISHVILI

სახიშვილი

ს რტისტიზმი დედამინაზე მოსახლე ბევრი ხალხის დამახასიათებელი თვისებაა, მაგრამ ქართველთა გარდა, ძნელად თუ ვიპოვნით ერს, რომელსაც ხასიათის ეს თვისება ცხოვრებისეული პოზიციის, ანდა მსოფლმხედველობის რანგში ჰქონდეს აყვანილი (კოტე ჯანდიერი "ცეკვაში არეკლილი წარსული").

"ულმოზელი რეალობისგან დამცავი" ეს თვისება, ქართველთა კულტურისა და ცხოვრებისეული ფილოსოფიის ერთ-ერთი ნიშანია. ალბათ, მერაბ მამარდაშვილი, არტისტიზმსაც მოიაზრებდა, ქართველების ეთნომახასიათებელ "მხიარულ ტრაგიზმში". საილუსტრაციოდ, თუნდაც, ქართული სევდანარევი კინოკომედიები გამოდგება. ქართული ცეცხლოვანი ცეკვებიც, სხვა არაფერია, თუ არა ირონია სიკვდილ-სიცოცხლეზე.

ისტორიული მეხსიერება და ეროვნული თვითმყოფადობა, ქართული ცეკვის ფენომენში განსხვავებული, პოლისტილისტიკითა და პოლიფონიურობით გამოირჩევა. ეს გარემოება ბევრ რამეზე დაფიქრების საშუალებას იძლევა. თუ კარგად დავაკვირდებით, კავკასიურ მენტალობაში, რაც თითქოს წინა პლანზეა წამოწეული ნაციონალურ ბალეტში, ევროპეიზმს დავინახავთ. შესაძლოა, ეს ერის ქრისტიანული ორიენტაცი

Artistry is the characteristic feature for many people living on the Earth, but it will be hard to find any other nation, which has this feature of one's own nature brought to the rank of a life position, or world view" (Kote Jandieri "Past Reflected in Dancing").

This feature, which "protects from the merciless reality", is one of the signs of the Georgian culture and life philosophy. Perhaps, in "jolly tragedy", among the other things, Merab Mamedashvili, also, meant artistry. Georgian sad comedies are good examples for illustrating the above mentioned. Georgian fiery dances are nothing more than an irony on death and life.

Historic memory and national identity, which is brought to life through the phenomenon of the Georgian dance, is distinguished by poly stylistics and polyphony. This situation gives an opportunity to reflect on many things. If we observe carefully, in the Caucasian mentality, which is somehow brought to the bottom line in the national ballet, we will see Europeanism. Perhaps, this derives from the Christian orientation of the nation. It will become apparent if we compare it with the Northern Caucasian folklore.

As for Europeanism and Georgian national dancing tradition, of course, this has its beginnings from the first state band of Illiko Sukhishvili and Nino Ramishvili. I mean the synthesis, where classic, more concretely, European choreographic school merges with national folklore. Some time earlier, the Georgian

იდანაც მოდის. თუკი ჩრდილოკავკასიურ ფოლკლორს შევადარებთ ეს ნათლად გამოჩნდება.

რაც შეეხება ევროპეიზმს და ქართულ ნაციონალურ საცეკვაო ტრადიციას, რა თქმა უნდა იგი სათავეს ილიკო სუხიშვილისა და ნინო რამიშვილის პირველი პროფესიული სახელმწიფო ანსამბლიდან იღებს. ვგულისხმობ სინთეზს, როცა კლასიკური, კერძოდ ევროპული ქორეოგრაფიული სკოლა, შეერწყა ნაციონალურ ფოლკლორს. რამდენიმე ხნით ადრე, ქართული პროფესიული ოპერაც, სწორედ ევროპული სკოლის გავლენით ჩამოყალიბდა. საქართველო სოციალიზტიკურად და კულტურულად ევროპის ნაწილია, ამიტომ ორგანულად მოხდა ევროპულ ნიადაგზე მოდერნიზმის ადაპტაცია.

ქართული მოდერნიზმის ერთ-ერთი სიმბოლო იყო და დღემდე რჩება ქართული ნაციონალური ბალეტი. ილიკო სუხიშვილი და ნინო რამიშვილი მოდერნისტ-რეფორმატორები არიან. ისევე, როგორც თეატრში სანდრო ახმეტელი, ლიტერატურაში მიხეილ ჯავახიშვილი, მხატვრობაში დავით კაკაბაძე და ასე შემდეგ...

ილიკო სუხიშვილი-უმცროსის მიერ შემოტანილი ეკლექტიური სტილი, ხშირად არაერთგვაროვან რეაქციას იწვევს. ჩემთვის, ეს ეკლექტიკა, იმ პოლისტილისტიკის გაგრძელებაა, რაც იმთავითვე დევს ქართულ საცეკვაო ტრადიციაში. მეორეს მხრივ, პოსტმოდერნისტულიცაა. თუ ვაღიარებთ, რომ ქორეოგრაფია, ისტორიული წარსულის გააზრება - განახლებაა, ეს ხერხი სავსებით ბუნებრივია. ხოლო, შაბლონური, არაკრეატიული "ერთგულება" კლასიკური ფორმების მიმართ, ამ უკანასკნელს ცარიელ, უსურათო ჩარჩოდ აქცევს.

ნინო სუხიშვილი ანსამბლის გენერალური დირექტორი, სხვადასხვა წლებში ანსამბლის სოლისტი, კოსტიუმების მხატვარი, პიარ-მენეჯერი, დირექტორის მოადგილე იყო. სუხიშვილებში გენდერული ბალანსი კვლავ დაცულია. უბრალოდ, ახლა ნინო არის "საგარეო საქმეთა მინისტრი"...

professional opera was established by the influence of the European school. In terms of socio-politics and culture, Georgia is a part of Europe, and modernism was organically adopted on the national grounds.

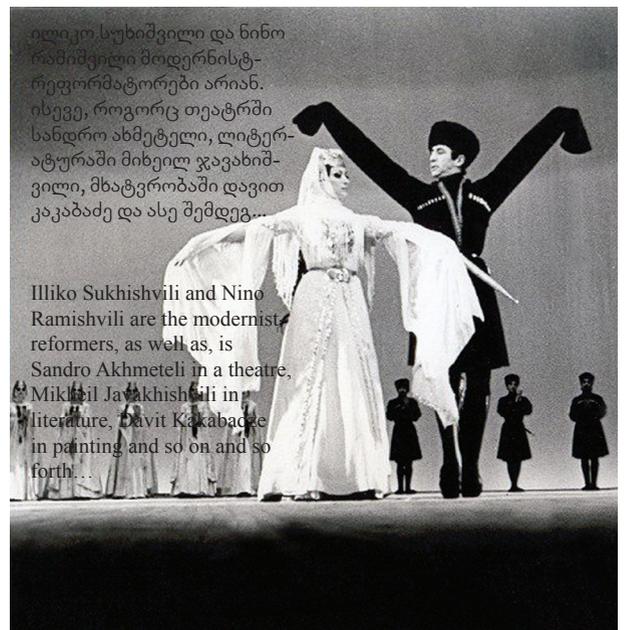
The Georgian National Ballet has always been one of the symbols of the Georgian modernism. Illiko Sukhishvili and Nino Ramishvili are the modernist-reformers, as well as, is Sandro Akhmeteli in a theatre, Mikheil Javakhishvili in literature, Davit Kakabadze in painting and so on and so forth...

The eclectic style brought by Illiko Sukhishvili often causes various reactions in the society. For me this eclecticism is the continuation of the poly-stylistics, which lies in the Georgian dancing tradition. From the other side, it's post modernistic. If we recognize that the choreography is realization, renovation of the historic past, this method is quite natural. And, banal, non-creative "faithfulness" to the classical forms, makes out of the latter a frame, which is missing a picture.

In different periods of time, Nino Sukhishvili has been a soloist, costume designer, PR manager and a deputy director of the band. Again a gender balance is kept in "Sukhishvilis". At present, Nino is the "Minister of the Foreign Affairs"...

The history of "Sukhishvilis" coincides with the intensive political events. Here, a personal, creative and band's biography are intertwined.

Because of her noble origin, Nino Ramishvili was under threat numerous times. It's said, that Nino Ramishvili's princess like manners were felt even in her dancing. Her father was a Menshevik. He was exiled, where he, actually, died. Here are the famous words of Stalin: "Рашишвили? Суреби? Все меньшевики, всех арестовать надо" ("Ramishvili? Surebi? Все меньшевики, всех арестовать надо")

ილიკო სუხიშვილი და ნინო რამიშვილი მოდერნისტ-რეფორმატორები არიან. ისევე, როგორც თეატრში სანდრო ახმეტელი, ლიტერატურაში მიხეილ ჯავახიშვილი, მხატვრობაში დავით კაკაბაძე და ასე შემდეგ...

Illiko Sukhishvili and Nino Ramishvili are the modernist-reformers, as well as, is Sandro Akhmeteli in a theatre, Mikheil Javakhishvili in literature, Davit Kakabadze in painting and so on and so forth...

“სუხიშვილები” ისტორია XX საუკუნის მძაფრი პოლიტიკური მოვლენების თანხვედრია. აქ პირადი, შემოქმედებითი თუ ანსამბლის ბიოგრაფია ერთმანეთშია გადახლართული.

ნინო რამიშვილი, თავადური წარმომავლობის გამო, არაერთხელ დამდგარა რეალური საფრთხის წინაშე. ამბობენ, ნინო რამიშვილის თავადური მიხვრა-მოხვრა მის ცეკვაშიც იგრძნობოდა. მამა, მენშევიკი იყო, ის გადაასახლეს, სადაც გარდაიცვალა კიდევ. ცნობილია სტალინის სიტყვები: “Рашишвили? Суреби? Все меньшевики, всех арестовать надо.”

“რა განათლებულია, ღმერთძალი, ფეხებში” - სტალინის ეს სიტყვები, უკვე ილიკო სუხიშვილის მისამართითაა ნათქვამი. სტალინის ფოტო სამახსოვრო ავტოგრაფით, იმ ავბედით წლებში, სუხიშვილების ოჯახისთვის, ლამის ხელშეუხებლობის რწმუნება გახდა. როგორც ამბობენ, სტალინი ძალზედ იშვიათად, საუბრობდა საჯაროდ ქართულად. ალბათ, ეს ქართულად წამოსროლილი ფრაზა, ილიკოს ცეკვით ბელადის მონუსხვისა და აღტაცების კიდევ ერთი დასტურია.

ილიკო სუხიშვილი მათ მიერ მოგონილ საცეკვაო ილეთებს ხალხურად ასაღებდა, რაც იდეოლოგიურად უფრო “გამართლებული” იყო. ნერენ, რომ ტრიალდაცემა და გადაბმული მუხლი წრეზე პირველად ნინო რამიშვილმა შეასრულა. თუმცა დღეს ეს და სხვა მრავალი ილეთი ხალხურადაა მონათლული.

1937, 1942 წლებითა თუ 50-იანებით, სამწუხაროდ არ შემოიფარგლება სუხიშვილების ოჯახის შევიწროება-დისკრედიტაციის მცდელობანი. უკვე 70-იანებში, არაკეთილმოსურნეთა ბინძური ინტრიგების წყალობით, მათი ვაჟი, თენგიზი, დააპატიმრეს..

ილიკო სუხიშვილის ალღოს, დაემყარებინა ურთიერთობა დიქტატორთან, შემდეგ კი, არანაკლებ სახიფათო რეჟიმის მესვეურებთან, დიპლომატიას ეძახიან. ამ შემთხვევაში რა არის დიპლომატია, თუ არა საქმის სიყვარული, ერთგულება, უბრალოდ პროფესიონალიზმი? ოჯახი, ანსამბლი ერთი მთლიანობაა - პროფესია, რომელიც ცხოვრებად იქცა. პროცესი და შედეგი ერთდროულად. ალბათ, ეს პროცესი არის თავიდათავი “სუხიშვილების” ფენომენისა, როცა თაობათა მონაცვლეობა, სიახლისა და იმავდროულად ტრადიციის სინონიმია.

ნონკონფორმისტი ილიკო სუხიშვილი-უმცროსი, ჩემთვის ერთ-ერთი ყველაზე “ტრადიციონალისტია”, ამ სიტყვის ნამდვილი გაგებით...

They are all Mensheviks, everybody should be arrested”).

And the following words of Stalin: “How educated is the God’s dog in his feet”, were addressed to Illiko Sukhishvili. In those ill-fated years, the photo of Stalin with the autograph of the latter was almost an authorization of immunity for the Sukhishvili’s family. Perhaps, the last mentioned phrase, which was spontaneously said in Georgian, was one more proof, that the leader was charmed and delighted by Illiko’s dancing.

Illiko Sukhishvili was telling that the steps, which were invented by Nino Ramishvili and himself were taken from folklore, as this approach was more “approved” from the ideological point of view. It was written that the “spinning-falling” and the “non-stop ankle on the circle”, first time were performed by Nino Ramishvili. However, these and a lot of other steps are considered to be folk ones.

Unfortunately, the attempts of oppression and discrediting of the Sukhishvili’s family are not limited to the 1937, 1942, or 1950s. Already, in 1970s, thanks to the dirty intrigues of the wrong-wishers, their son, Tengiz, was arrested...

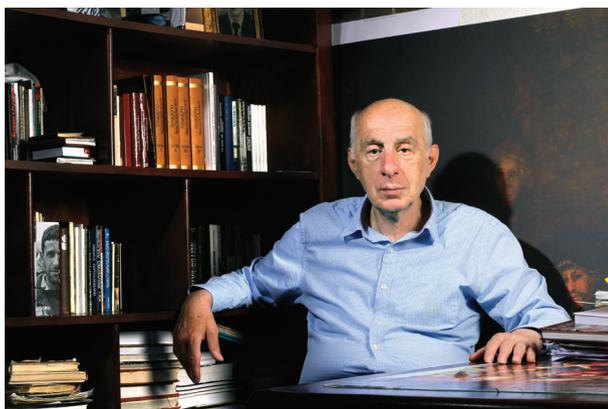
ილიკო სუხიშვილი მათ მიერ მოგონილ საცეკვაო ილეთებს ხალხურად ასაღებდა, რაც იდეოლოგიურად უფრო “გამართლებული” იყო.

ILLIKO SUKHISHVILI WAS TELLING THAT THE STEPS, WHICH WERE INVENTED BY NINO RAMISHVILI AND HIMSELF WERE TAKEN FROM FOLKLORE, AS THIS APPROACH WAS MORE “APPROVED” FROM THE IDEOLOGICAL POINT OF VIEW.

Illiko Sukhishvili’s flair, which was expressed in regulating relations with the dictator, and, later, with the leaders of the equally dangerous regime, was called diplomacy. In this case, what is called “diplomacy”, if not love, dedication to the work and, merely to say, professionalism? The family and the band create wholeness. In other words, it was the profession, which became the life itself. It’s the process and outcome at the same time. Perhaps, this process is the major feature of “Sukhishvili’s” phenomenon, when a change of generations is a synonym of innovation and, at the same time, the tradition.

For me, the non-conformist Illiko Sukhishvili junior is one of the greatest “traditionalists”, with the true meaning of this word...

მ სატვრული ნანარმომები ბარკვეული ფასეულმობების, ღირებულმობათა სისტემის თემამტური თუ ჟანრული ტრანსფორმაციანა მხატვრულ ენაზე. ხელოვნების ღარბი, რომელსაც თავისი სპეციფიკური ენა არ აქვს არ არის ხელოვნება. ეს-თეტიკური ფენომენი ღამოუკიდებელი ფენომენი. მას თავისი საკუთარი კანონები აქვს ღარბც მთავარინა ბაბჩენი ერთი ფუნდამენტური თვისება - ერთადერთი ღა ბანუმეორებელი. ისევე, როგორც აღამინა ბანუმეორებელი, ასევე ეპოქა, ღრო, ბენი, ნაცია, ერი, ქვეყანა ბანუმეორებელია. შესაბამისად ამ ნიაღებზე აღმოდენებული მხატვრობაც. როღესაც შენ (შემოქმედი) ეპოქის ფასეულმობას ბადმოსცემ ენის მადსიბალური ბამოვლენით, აღბილი ბვაქვს ერთადერთ ღა ბანუმეორებელ კულტურულ, მხატვრულ მოვლენასთან, ნიმუშთან. ამ არ არსებობს უკეთესი ან უარესი, კარბი ან ცუდი კატეგორიები. სწორად ეს ნანარმომები არის “თ” - მწვერვალნი. შუაქლებელია ვითვბათ სეზანი უკეთესნი თუ ალტამირას ბამოქვაბულის ფრესკები. თითოეულმა მათგანმა საკუთარი ეპოქა ბამოსბათ მადსიბალურად. ანუ იბ ეპოქის მასასნითებელი ფასეულმობები, რეალობის ბაბჩრება ღა ასე შემდეგ. როცა ამას მხატვარი სრულყოფილად ასრებს იბადება შეღვერი. (ბოგბი სოშბარინა)

A N ARTISTIC WORK IS THEMATIC, OR GENRE TRANSFORMATION OF CONCRETE VALUES, OR VALUE SYSTEMS INTO THE ARTISTIC LANGUAGE. A FIELD OF ART, WHICH DOES NOT HAVE ITS OWN SPECIFIC LANGUAGE, IS NOT THE ART ITSELF. AN ESTHETIC PHENOMENON IS AN INDEPENDENT PHENOMENON. IT HAS ITS OWN LAWS AND, WHAT IS THE MOST IMPORTANT, IT CARRIES ONE FUNDAMENTAL FEATURE – IT’S THE ONE AND UNIQUE. AS A PERSON IS INIMITABLE, SO ARE AN EPOCH, TIME, GENE, NATION, ETHNOS, COUNTRY. ACCORDINGLY, THE SAME CAN BE SAID ABOUT THE PAINTING, WHICH HAS ORIGINATED ON THIS GROUND. WHEN THROUGH HIS/HER WORK, WITH THE MAXIMAL EXPRESSION OF THE LANGUAGE, AN ARTIST TELLS ABOUT THE VALUES OF AN EPOCH, THEN IT’S THE ONE AND ONLY CULTURAL, ARTISTIC HAPPENING, IT’S A PATTERN. HERE EXIST NO BETTER OR WORSE, GOOD OR BAD CATEGORIES, AND THIS KIND OF A PIECE OF WORK IS THE TOP ONE, THE PEAK. IT’S IMPOSSIBLE TO ESTIMATE WHICH ONE IS BETTER THE PAINTINGS OF CÉZANNE, OR THE FRESCOS OF THE CAVE OF ALTAMIRA. EACH OF THEM HAS MAXIMALLY EXPRESSED ITS OWN EPOCH, IN OTHER WORDS THEY HAVE DELIVERED THE CHARACTERISTIC VALUES, REALIZATION OF REALITY, ETC., OF THE CONCRETE EPOCHS. WHEN A PAINTER PERFECTLY MANAGES THIS A MASTERPIECE IS BORN (GOGI KHOSHTARIA).

პირველია დაახლოებით 20-12 ათასი წლის წინ შექმნილი გამოქვაბულის მოხატულობები-ფრესკები. მათ შორის საუკეთესოები უფრო გვიანდელია. პირველად აღმოჩენილი იქნა ალტამირას გამოქვაბულის მოხატულობა, რომელიც საუკეთესოთა რიგს მიეკუთვნება. იგი, მე-19 საუკუნეში აღმოაჩინეს და დიდხანს არ სურდათ აღიარება ამ მოვლენისა. ეს არის აბსოლუტურად გენიალური მხატვრობა. იმდენად სრულყოფილი, რომ თავის დროზე აკადემიკოსებმა ვერ დაუშვეს, რომ ეს პირველყოფილ ადამიანს ეკუთვნოდა. აღმოჩენა ერთმა პროვინციელმა ესპანელმა არქეოლოგმა და მისმა ქალიშვილმა გააკეთეს. სამწუხაროდ, ეს პროვინცია ისე წავიდა ამ ქვეყნიდან, აღიარებას ვერ მოესწრო. შემდგომ მის ქალიშვილს, საფრანგეთის აკადემიის არქეოლოგიის კონგრესის თავმჯდომარემ, საჯაროდ მოუხადა ბოდიში. ასეც ხდება ხოლმე, პროვინციელი არქეოლოგები მართლანი არიან და აკადემიკოსები ცდებიან.

Firstly let's discuss painting-frescos of a cave created, approximately, 20-12 thousand years ago. The best of them are made at latter times. The painting, which was discovered at the beginning, takes its place among the best ones. It was discovered in the 19th century and for a long time those who found it, did not want to recognize this phenomenon. It's an absolutely brilliant painting. It's so perfect, that at the beginning, the academicians couldn't accept the idea that it was created by a primitive man. This discovery was made by one of the Spanish provincial archeologists and his daughter. Unfortunately, in his lifetime, this person was not recognized as a founder of the unique paintings. Then, the head of the French Archeological Congress publically apologized before his daughter, - just as it usually happens in life – provincial archeologists are right and the academicians are wrong.

No one ever painted an animal in colours, lines, tones and total view in such a way. Nobody succeeded in its generalization and expression in silhouette, or modeling. Modeling is already a high professional level. The painting as an art has been improving for 8000 years. If anybody shows me more perfect painting of an animal than those of the bison, or a deer drinking the water, I will bow in front of this person.

THE XI CENTURY. A COMPLETE MOSAIC MURAL OF DAPHNI MONASTERY.

This is the best medieval Byzantine mosaic. Nowhere else the sense of harmony, spiritualism and expression of dematerialization is so combined. The mosaic, which illuminates, is very heavenly, beautiful, and transcendental. It's unique.

GIOTTO'S "LAMENTATION" ("THE MOURNING OF CHRIST") (SCROVEGNI CHAPEL IN PADUA)

Nobody else has ever expressed in such a way a spontaneous feeling of materiality. It's the anthem of a form and matter. Besides, it is not expressed in rough forms. The women are sitting

არავის არასდროს ასე ცხოველი არ დაუხატავს - ფერში, ხაზში, ტონალობაში და მთლიანობით ხედვაში. ვერავინ მოახერხა მისი (ცხოველის) მთავარი ნიშნების ასეთი განზოგადება და სილუეტში თუ მოდელირებაში გამოცემა. მოდელირება ეს უკვე მაღალი პროფესიონალური დონეა. ვინაიდან ეს მხატვრობა 8000 წელი იხვეწებოდა. იქ რომ არის დაჭრილი ბიზონი, ირემი წყალს რომ სვამს, თუ მაჩვენებთ ამაზე უკეთესად დახატულ ცხოველს, თავს დაგიხრით.

XI საუკუნე, დაფნისის მონასტრის მოზაიკური მოხატულობა მთლიანად.

ეს არის შუა საუკუნეების, ბიზანტიური საუკეთესო მოზაიკა. არსად ასე არ არის შერწყმული ჰარმონიის განცდა და სპირიტუალიზმის, დემატერიალიზმის ექსპრესია. ძალიან ამაღლებულია, ლამაზი, ტრანსცედენტული. ანათებს ეს მოზაიკა. განუმეორებელია.

ჯოტოს "დატირება"(1303-06. კაპელა დელ არენა. პადუა)

არავის ასე არ გადმოუცია სტიქიური განცდა მატერი-

ალურობისა. ჰიმნია ფორმისა და მატერიის. თან ეს არ არის ხისტი ფორმებით გადმოცემული. დიდი ლოდებივით სხედან ქალები. ეს არის ძალიან განზოგადებული და ძალიან ადამიანური ფრესკა. ჯოტოს ფრესკების ასლებს აკეთებდა ყველა რენესანსის ოსტატი, მიუხედავად იმისა, რომ ჯოტოსთან პროპორციები ჯერ არ არის დაცული, რატომ აკეთებს მის ასლებს მიქელანჯელო, რომელსაც შეუძლია ფიგურა დახატოს ფეხის ფრჩხილიდან მოყოლებული ყურით დამთავრებული? ჯოტო თითქოს მოუქნელია, ბავშვია. მასზე შემდეგ შავალი იტყვის: რატომ არსებობს ბოროტება ამ ქვეყანაზე, როცა არსებობენ ჯოტო და რემბრანდტი. მიქელანჯელო ამ დიდ მხატვრებში არ შემყავს. ის მაინც მოქანდაკეა ჩემთვის. ეს ჩემი სუბიექტური სიაა.

like huge boulders. This is much generalized and very human fresco. All the masters of the Renaissance were creating copies of Giotto's works, despite of the fact that in Giotto's works proportions had not been kept yet. Why did Michelangelo, who could draw a figure from a nail of a toe to an ear, make copies? It seems like Giotto is coarse like a child. Later Chagall said about him: Why besides Giotto and Rembrandt does evil exist in this world? I do not include Michelangelo in the number of these great painters. For me, the latter is more a sculptor. This is my subjective list.

“THE LAST SUPPER” BY LEONARDO DA VINCI

This is transformation of values into the language of plastics.

ლეონარდო და ვინჩის "საიდუმლო სერობა". ეს არის ფასეულობების გადაყვანა პლასტიკის ენაზე. საიდუმლო სერობა, სახარებაში მოკლედ არის ხომ მოთხრობილი. იქ არის უსასრულო სიღრმეებიც და სიმარტივეც. ესაა ევქარისტია, ყველაზე დიდი საიდუმლოება აღდგომის შემდეგ. ანუ ის იდეა, რომ სიცოცხლე ღმერთისგან გვენიჭება, ღმერთი არის სიცოცხლე. სიყვარული - სიცოცხლე ერთმანეთთან ახლოსაა, სხვადასხვა იპოსტასებია ერთი და იგივე ცნების. აი ეს არის ლეონარდოსთან. არის უამრავი საიდუმლო სერობა, მაგრამ ასე ახლოს არცერთი არ მოდის. ეს ბიბლიური სიღრმე მხატვრულ ენაზე გადაიყვანა ლეონარდომ. ის, თუ როგორ გაშალა კომპოზიცია, პლასტიკის ფანტასტიკური განცდა, სახეების ერთობლიობა, გენიალური სისადავე. მიუხედავად დაზიანებისა, მიუხედავად მონალიზას ფანტასტიკური შესრულებისა, საიდუმლო სერობა დგას განცალკევებით. პლასტიკის ენაზე, მოდელირების ენაზე, კომპოზიციური რითმის მუსიკის ენაზე - ასე საიდუმლო სერობა არავის არ გადმოუცია.

ჰალსი "მოლე ბაბე" (1630-33)

ეს არის ერთ-ერთი ყველაზე ძლიერი, სახასიათო პორტრეტი - ტიპი. ყველაზე მძაფრი სახე ქალისა, რომელიც

The Last Supper is briefly described in the New Testimony. There are endless depths and simplicities there. This is an Eucharist, - the greatest mystery after Resurrection. This is an expression of a notion that we are granted a life from the God and the God is the life itself. Love and the life are close to each other, they are different hypostasis of the same concept. This is present in Leonardo's works. There are numerous works on The Last Supper, but none of them are so close to the truth. Leonardo translated the biblical depth into the artistic language. He opened the composition, created the fantastic feeling of plastics, unity of images and brilliant simplicity. Regardless of damages, and the fantastic creation of "Mona Lisa", "The Last Supper" is distinguished. No one has ever expressed The Last Supper in such a language of plastics, modeling and composition rhythm music.

FRANS HALS. "MALLE BABBE" (1630-1633)

This is one of the strongest character portraits – a personality. This is the most intense face of a woman, which I have ever known in the world painting. A naughty woman, a keeper of the famous tavern, jokes around with a pint of beer. There existed a kind of the dry Champaign there, and a Hals's type of a woman is "very dry" with no sweetness too. Hals's whip

like performance by a painting brush corresponds to the nature of this image (except for Velázquez, nowhere is seen such a manner of performance). The portrait is created on the edge of impossibility. The tonal boundaries are very clear. Any other painter would not be able to put together this portrait, but Hals made it live.

REMBRANDT “THE RETURN OF THE PRODIGAL SON” (APPROXIMATELY 1666-1669)

No one had ever expressed this biblical parable in such a deep way. This is the whole history of mankind, our eternal repentance. If you remember, the elder brother tells the father, I have not turned from the right way, but you love him more. And, the father replies: he was dead and now he became alive. This is the most precious piece of painting. The picture has a pasty surface. The figure of the prodigal son shines with the melted golden colour. And, the real miracle takes place here, when besides the skin head, the dirty foot and torn old clothes, which are absolutely convincing in their painting function, it’s presented as the mostly precious painting surface.

მე მსოფლიო მხატვრობაში ვიცი. ამარი ქალი, რომელიც იყო ცნობილი ტავერნის დიასახლისი, კათხა ლუდით ხელში რაღაცას ლაზლანდარობს. იყო ასეთი შამპანიური, ძალიან მშრალი. აი "ძალიან მშრალია" ჰალსის ტიპაჟი ქალისა, რომელსაც ოდნავ სიტკბოს ნატამალი არ დაჰკრავს. ადექვატურია შესრულებაც მათრახივით მომუშავე ჰალსის ფუნჯისა (ველასკესის გარდა ვერსად ვერ ნახავთ შესრულების ასეთ მანერას). შეუძლებელის საზღვარზეა პორტრეტი შექმნილი. ტონალური საზღვრები არის მკვეთრი. ყველა სხვა მხატვარს დაეშლება ეს პორტრეტი. ჰალსთან კი ის ცოცხლობს.

რემბრანდტი „შეშინებული შვილის დაბრუნება“ (დაახლოებით 1666-69)

ეს ბიბლიური იგავი, არავის ასე ღრმად არ გადმოუცია. ესაა მთელი კაცობრიობის ისტორია, ჩვენი მარადიული მონანიება. გახსოვთ, უფროსი ძმა შესჩივლებს მამას, მე არ გადამიხვევია სწორი გზიდან, შენ კი ის უფრო გიყვარსო. მამა პასუხობს, ის მკვდარი იყო და გაცოცხლდაო. უძვირფასესი ფერწერული ნამუშევარია. პასტოზური ზედაპირი, მდნარი ოქრისფერით ანათებს უძლები შეილის ფიგურა. აქ ხდება ნამდვილი სასწაული, როდესაც გადახობრილი თავი, ჭუჭყიანი ფეხის ტერფები თუ დაძინებული ტანსაცმელი, აბსოლუტურად დამაჯერებელი, თავის სახვით ფუნქციაში, ამავე დროს წარმოგვიდგება უძვირფასეს ფერწერულ ზედაპირად.

ვერმეერი "ქალი ცისფერში" 1663-1664

ქალი წერილს კითხულობს ფანჯარასთან. ვერმეერმა ჩვეულებრივი ჰოლანდიელი ქალის სახეში იდეალურისა და კონკრეტულის მანამდე არარსებული შეხამება შეძლო. ამ სურათში ვხედავთ მსოფლიოში ერთ-ერთ ულამაზეს კოლორიტს, მაგრამ ეს არის არა მინიატურის, ან ხალიჩის, არამედ სწორედ ფერწერული სტრუქტურის, წყობის სილამაზე - მოდელირებული ფორმის და ფერის სილამაზე.

VERMEER, "WOMAN IN BLUE READING A LETTER" 1663-1664

A woman reads a letter at a window. In a face of a Dutch woman Vermeer managed to combine ideal and concrete. No one before had succeeded to do so. In this picture we can see one of the most beautiful vivid persons. Though, this is not beauty of a miniature, or a carpet, but of a painting structure and layout – beauty of the modeled form and colour.

ველასკესი "მენინები" 1656.

რენუარი ამბობდა: მთელი მსოფლიოს ფერწერა ინფანტას ბაფთაშია მოცემული. ველასკესს პერსონალურ მხატვარს უწოდებენ, რაც ნიშნავს იმას, რომ მხატვარი თითქოს არ ერევა სურათში, არ იძლევა ეგრეთ წოდებულ შეფასებით მსჯელობებს, ანუ მაქსიმალურად ობიექტურია და მაინც თითოეულ მის გამოსახულებაში და მთლიანად სურათში არაჩვეულებრივად

VELÁZQUEZ. "LAS MENINAS" 1656

Renoir was saying: the painting art of the whole world can exist in the ribbon of the Infant. Velázquez was called a personal painter, which means that a painter does not interfere with the picture, and does not let the so called estimating discussions be held, in other words, he is maximally objective. However, in each of his images and in the whole picture, the nature of the painter is clearly seen. Everything that touches his brush becomes noble. This is the result of his fantastic mastering, when his brush is absolutely free and detects the material, language,

გამოსჭვივის მხატვრის ბუნება. ყველაფერს რასაც მისი ფუნჯი ეხება კეთილშობილი ხდება. ეს არის მისი ფანტასტიკური ოსტატობის შედეგი, როდესაც მისი ფუნჯი, აბსოლუტურად თავისუფალია, ესე იგი აველენს მასალას, ენას, ზეთს, ფუნჯის კვალს და ამავე დროს აბსოლუტურად ზუსტია სახვითად. ეს არის თმა, ბაფთა, კაბა, ჩრდილი და ასე შემდეგ. და ამავე დროს ეს არის ფანტასტიკური ფერწერული ენა. არავინ დედამიწის ზურგზე არ შეიძლება იყოს ასეთი ლაკონურიც და მდიდარიც, თავისუფალიც და თავშეკავებულიც. ამ წინააღმდეგობათა ერთიანობა არის ველასკესის ჰარმონიის საფუძველი, რაც არაჩვეულებრივ კეთილშობილებას ანიჭებს მის სურათს. არაფერს ვლაპარაკობთ მის ტონალურ-კოლორიტულ გენიალურობაზე...

ვან გოგი " წვიმის შემდეგ ოვერში" 1890

წარმოგვიდგება სოფლის პეიზაჟი წვიმის შემდეგ. მიუხედავად იმისა, რომ ყველაფერი იწერება, სქელი, პასტოზური და თითქოს მოუხეშავი მონასმებით, მიუხედავად ენის პირობითობის აშკარა გამოვლენისა, როდესაც მთელი სასურათო სიბრტყე იფარება ერთნაირად ინტენსიური ფერით, სურათი არაჩვეულებრივად ზუსტია სახვითად, აბსოლუტური განცდა ბუნების სიცოცხლის. არაჩვეულებრივად არის გადმოცემული ახალი ნაწვიმარი ზედაპირი, მწვანე ბაღჩების სიხასხასე, სველ გზაზე მიმავალი ურიკა. ანუ აქ ვხედავთ ენის (ანუ ორგანიზებული სიბრტყის, ფერის, მასალის, ზეთის, ხელის უმოძრაობის, დინამიკის, ენერგეტიკის) მაქსიმალურ გამოვლენის პირობებში ასეთივე ზუსტ სახვით დამაჯერებლობას. და პირისპირებულ აღნიშვნათა სიმძაფრე ახდენს მაქსიმუმს. ამავე დროს სურათი აბსოლუტურად მთლიანია, ერთიანი. მისი ექსპრესია არასდროს არ გადადის უზომობაში. ანუ ერთდროულად ექსპრესიულიცაა და ჰარმონიულიც. ვან გოგმა არაჩვეულებრივად შეახამა ჩრდილოევროპული ემოციური განცდა (ჰოლანდია) სამხრეთევროპულ ჰარმონიის გრძნობასთან. ეს არავის არ მოუხერხებია ასეთი ძალით.

oils, as well as, the traces of the brush and at the same time, from the point of view of figurativeness, is absolutely precise. Here are the hair, a ribbon, dress, shades and so on. At the same time, this is the fantastic painting language. No one on the Earth can be so laconic and rich, free and preserved at the same time. The unity of these controversies is the basis for the harmony created by Velázquez, and, this gives the wonderful nobleness to his painting, not to mention his tonal-picturesque brilliance...

VAN GOGH. "A ROAD IN AUVERS AFTER THE RAIN" 1890

Here, is represented a village landscape after the rain. Despite of the fact that everything is painted in thick, pasty, seemingly rough strokes, and regardless of clear expression of the relativity of the language, when the whole plane of the picture is covered by the equally intensive colours, the painting is extraordinarily precise from the point of view of figurativeness and there is the absolute feeling of living of the nature. The surface which has become soaked from the recent rain, glowing of the green melon field, a small cart going on the wet road. Thus, here, we see the same exact figurative confidence in the condition of maximal expression of the language (an organized plane, colour, material, oils, immobility, dynamics, and energy of a hand). The intensity of the controversial designations creates the maximal effect. Besides that, the picture is absolutely whole, unified. Its expression never goes beyond all measures. Accordingly, it's expressive and harmonious at the same time. Van Gogh wonderfully combined the Northern European (Dutch) emotional experience with the Southern European feeling of harmony. No one ever has managed to express this with such intensity.

სეზანი "ნილი მარნაზე" 1894-95

სეზანის ერთ-ერთი საუკეთესო ნამუშევარი. ასეთივე წარმატებით შეგვეძლო სხვა ნამუშევრის მოტანაც, მაგრამ არა ყველასი. სურათს გააჩნია უზარმაზარი, როგორც ესთეტიკური, ისე ისტორიული მნიშვნელობა. აქ პირველად არის მიღწეული ის ახალი კრიტერიუმები, რომელიც მოდერნიზმმა დააყენა მხატვრობის წინაშე. სასურათო წყობის ყველა ასპექტში - კომპოზიციის, ნახატში, კოლორიტში, შესრულებაში ენის პირობითობის მაქსიმალური გამოვლენა, ანუ სურათი მოდელირდება სივრცობრივადაც, საგნობრივადაც, პირდაპირ გამოვლენილი ფორმის მეშვეობით. კომპოზიციის კონსტრუქციული მხარე, ფერის მამოდელირებელი ფუნქცია, ფორმის გეომეტრიული სტრუქტურა - ყველაფერი გამოვლენილია და ემსახურება სახვით ფუნქციას. ანუ ერთდროულად ჩვენს წინაშეა სურათის სიბრტყეოვანი ბუნება და მისი სივრცობრივი სტრუქტურაც, მისი ენობრივი პირობითობაც და სახვითი დამაჯერებლობაც. ამიტომაც ეს თითქოს და უბრალო ბუნების პეიზაჟი, იქცევა მონუმენტალურ სურათად, რომელიც მძაფრად და რაც მთავარია ზუსტად იძლევა ისეთ ფასეულობებს, როგორც არის ფერი, შუქი, სივრცე, მატერიალურობა, ხელშესახეობა. ანუ ის პირველადი საწყისები, რომელზეც იგება ბუნება, ან როგორც შექმნა ბუნება ღმერთმა.

CÉZANNE "BRIDGE OVER THE MARNE" 1894-1895

This is one of the best works of Cézanne. With the same success we could discuss another piece of work of Cézanne, though not every single one can be reviewed. The painting has a huge aesthetic, as well as historic meaning. Here, the new criteria are achieved, which were set before the art of painting by modernism. In all the aspects of the structure of a picture – composition, painting, vividness, performance, there is maximal detection of the relativity of the language. Thus, the picture is being modeled in a space, subject and by means of the direct detection of a form. The constructive side of the composition, the modeling function of the colour, the geometrical structure of the form – all are detected and serve for the figurative function. In other words, we have the plane nature of the picture and its space structure at the same time, as well as, language relativity and figurative confidence. Accordingly, this seemingly simple nature landscape becomes a monumental picture, which intensively, and what is more important, precisely provides such values as the colour, light, space, materiality and tangibility. In other words, here are represented the initial beginnings upon which the nature is built, or the nature is expressed in the very same shape as it was created by the God.

პაბლო პიკასო "გერნიკა" 1937.

არავის არ გადმოუცია ასეთი ძალით XX საუკუნის ის ტრაგიკული მხარე, რომელიც წარმოგვიდგა ნგრევის, დესტრუქციის, კაცისკვლის სახით. პიკასოს გენიალურობა იმაში მდგომარეობს, რომ ის ამისთვის მიმართავს მხატვრული ენის პირობით ბუნებას, მის სასურათო სიბრტყის მეტყველებას, გეომეტრიულად ტრასფორმირებული ფორმის ახლებური ორგანიზების აუცილებლობას, ახალ მელოდიკას, ახალ შეხამებას. და მაქსიმალურად ავლენს ამგვარი მიდგომით იმას, რასაც შეფასებითი მსჯელობა ჰქვია. ანუ ასახულის ტრაგიკულობა, დამაჯერებელი ხდება ზუსტად მონახული ფორმის ხასიათიდან. ვგულისხმობთ, როგორც კონკრეტულ სახვით ფორმას, დანგრეულ გამოსახულებებს, ისე მთლიანად კომპოზიციის ექსპრესიულ რიტმიკას. ანუ პიკასო კიდევ ეთხელ გვარწმუნებს სახვითი ხელოვნებისთვის დამახასიათებელ ჭეშმარიტებაში: ის რაც ვერ გამოისახება (ტკივილი, აღმოფხვრება, ამორალურობის განცდა), ის გამოიხატება ანუ დეფორმაციის პირობით ენაზე.

ნიკო ფიროსმანი "ვირის ხილი"

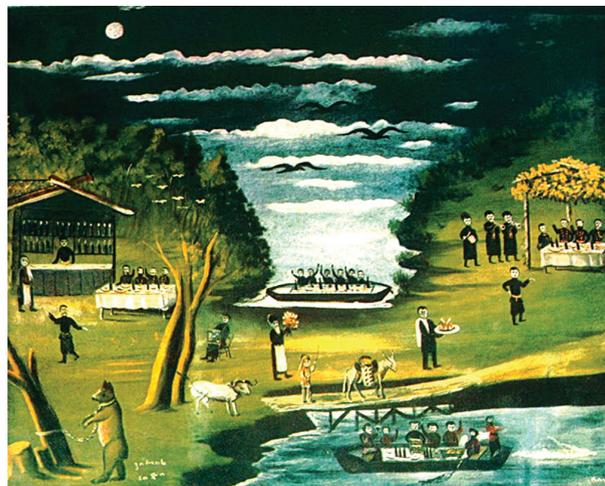
რამდენი რამის თქმა შეუძლია ამ მხატვარს ასეთი ტუნნი ხერხებით, ამბობს, XX საუკუნის 10-იანი წლების დასაწყისში რუსული და მსოფლიო ავანგარდის ერთ-ერთი უდიდესი ფიგურა ლარიონოვი. მხოლოდ გენიოსს შეუძლია, ასე, ვითომ სხვათა შორის, ფუნჯის 2-3 მონახვით, ასეთი სიზუსტით გადმოგვცეს ერის ბუნება, ხასიათი და შექმნას სურათი, სადაც ვერაფერს ვერ დაძრავ, ვერ მიუმატებ და ვერ გამოაკლებ, სადაც მთელი და ნაწილიც ერთნაირად ნათლად და ჰარმონიულად იკითხება.

PABLO PICASSO "GUERNICA" 1937

Nobody has ever expressed with such strength the tragic side of the 20th century, which was represented in destruction and murders. The brilliance of Picasso lies in his ability to apply to the relative nature of the artistic language, its speech of the

picture plane, the necessity of the innovatory organization of the geometrically transformed form, new melodies and new combinations. And, by means of this he maximally detects the evaluating discussion. Thus, the tragedy of what is reflected on the painting becomes convincing from the nature of the precisely found form. Here, I mean as a concrete figurative form, decomposed images, so the expressive plural rhythmic of the composition in total. As a result, Picasso once again convinces us in existence of the truth, which characterizes the figurative art: What can't be depicted (pain, outrage, and feeling of immorality) can be expressed through the relative language of deformation.

How much an artist can say by using such a few ways of expression? - Says Larionov, the greatest figure of the Russian and the world avant-garde of the beginning of the 1910s. Only a genius by means of 2-3 strokes of the brush, which, at first sight, may seem to be made by chance, can express so precisely the nature of the nation and create a picture, where nothing can be moved, added, or subtracted, where the whole and the part are equally clearly and harmoniously read.

სხვანაირი ფანჯარა
 და მთავარი პირობა
 ბავშვობისთვის მნიშვნე-
 ლიანი შინაარსი
 სხვადასხვა სტილით.
 ავსტრალიის მუსიკის სტრატეგია
 BBC - ის ფინანსების
 ხელშეწყობით სხვადასხვა
 ალბომი: "...თუკი ეს
 ალბომი არ იქნება,
 შენ იქნებოდი სხვა
 მისი ბავშვი სხვადასხვა
 ახსნისთვის..." იმის
 შესახებ იმისთვის, სხვა
 შესახებ იმისთვის თუ
 ალბომი
 სხვა შინაარსი სხვა.

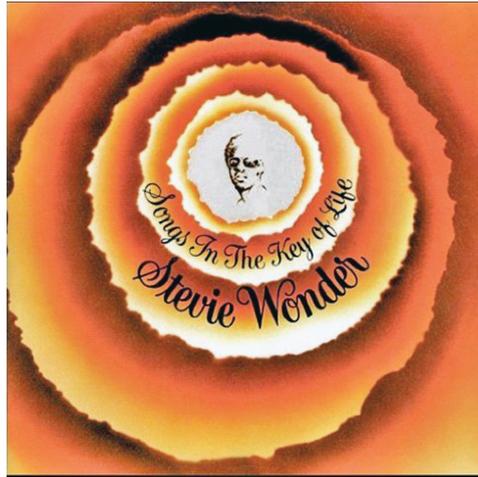
THE REFINED MUSIC OF
 VARIOUS GENRES AND
 TYPES IN THE SUBJECTIVE
 TOP TEN OF ZAZA SHENGE-
 LIA. THE AUTHOR MENTIONS
 AN EXTRACT FROM THE
 REVIEW OF A BBC JOUR-
 NALIST MADE ON THE STIVE
 WONDER ALBUM: "...IF YOU
 DO NOT HAVE THIS ALBUM,
 YOU SHOULD BUY IT TO-
 MORROW! A LIFE IS IMPER-
 FECT WITHOUT IT" ..., - THE
 SAME CAN BE SAID ABOUT
 THE OTHER PERFORMERS
 OR ALBUMS FROM ZAZA
 SHENGELIA'S LIST.

STEVIE WONDER " SONGS IN THE KEY OF LIFE "

ეს ალბომი შეიქმნა ამ შესანიშნავი მუსიკოსის კარიერის პიკზე, შეიძლება ითქვას, რომ " Songs In The Key of Life" სტივი უანდერის შემოქმედების კულმინაცია, მისი პირველი ხმამაღალი განაცხადია, რომელიც შეიქმნა ხმისჩამწერ კომპანია TOWN-თან კონტრაქტის განახლების შემდგომ და ძირითადად სტივის მიერ შექმნილი, არანჟირებული და ჩანერილი კომპოზიციებისგან შედგება. აქამდე TOWN უკრძალავდა მას თავისი საკუთარი კომპოზიციების შესრულებას და ალბომში შეტანას. შეიძლება ითქვას, რომ ეს ალბომი პირველია, სადაც სტივი უანდერმა სრული გასაქანი მისცა თავის მუსიკალურ ფანტაზიას ჰერბი ჰენკოკთან, მინი რიპერტონთან, ჯორჯ ბენსონთან, ჯექსონ 5-თან და სხვა შესანიშნავ მუსიკოსებთან ერთად. ალბომი საკოლექციოა.

BBC-ის ჟურნალისტმა ამ ალბომის შესახებ თავის რევიუში განაცხადა: "...თუკი ეს ალბომი არ გაქვთ, შეიძინეთ ხვალვე! მის გარეშე ცხოვრება არასრულყოფილია..."

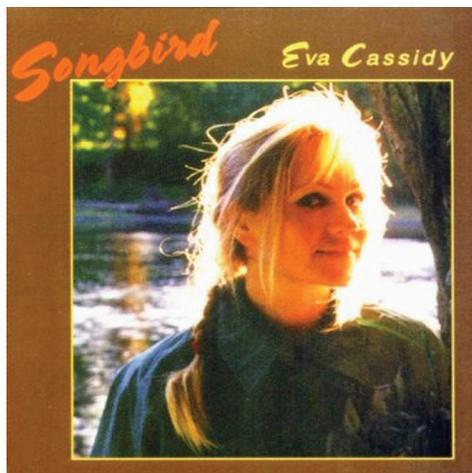

This album was created at peak of the career of this wonderful musician. It can be said that "Songs in the Key of Life" is the culmination of his creative work, - that's his first strong statement. The album was created after renewal of the contract with the sound recording studio "MOROWN". It mainly consists of the compositions created, arranged and recorded by Stevie. Before, "MOTOWN" did not allow him to perform his own compositions and to include them into an album. It can be said, that this is the first album, where Stevie Wonder, together with Herbie Hancock, Minnie Riperton, George Benson, "The Jackson 5" and other amazing musicians, completely released his musical fantasies. It's a collection album. In his review a BBC journalist said about this album

the following: "...If you do not have this album, you should buy it tomorrow! A life is imperfect without it..."

EVA CASSIDY "SONGBIRD"

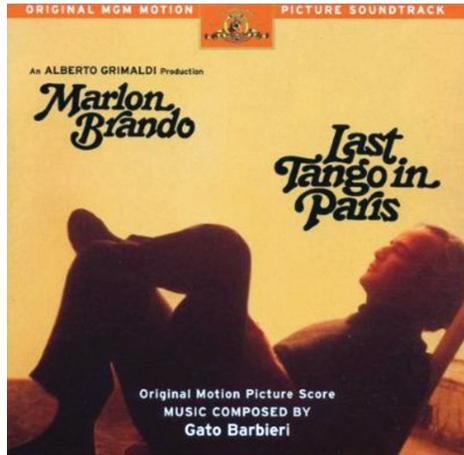
ევა ქესიდი ფენომენალური მომღერალია. ის 33 წლის ასაკში ტრაგიკულად დაიღუპა მელანომისგან. ალბათ ევა ქესიდი იმ უიშვიათეს მუსიკოსთა რიცხვს განეკუთვნება თანამედროვე პოპ მუსიკაში, რომელთაც დიდი აღიარება და პოპულარობა მხოლოდ გარდაცვალების შემდეგ მოიპოვეს... მთელი ცხოვრება ევა საკლუბო მუსიკოსის რანგში გამოდიოდა ხოლმე მცირე აუდიტორიების წინაშე. მას აქვს აბსოლუტურად განსხვავებული, კრისტალურად სუფთა, სულში ჩამწვდომი ხმა, შესრულების დახვეწილი და თავშეკავებული მანერა. ამ ალბომში შესულია სიმღერა "VER THE RAINBOW"-ის სრულიად განსაცვიფრებელი ვერსია, რომელსაც უნიკალური ჟღერადობა და თითქოს წინასწარმეტყველური ტრაგიზმი გააჩნია...

Eva Cassidy is a phenomenal singer. She has tragically died at the age of 33 from melanoma. Perhaps, in the contemporary pop music Eva Cassidy takes place among those mostly rare musicians, who became popular only after having passed away... During her whole life, Eva was performing as a club musician in front of a small audience. She has absolutely distinguished, crystal pure voice, which touches one's soul. Her manner of singing is very exquisite and preserved. This album includes completely amazing version of the song "OVER THE RAINBOW", which carries unique sonority and some kind of prophetic tragedy...

GATO BARBIERI "THE LAST TANGO IN PARIS" (SOUNDTRACK)

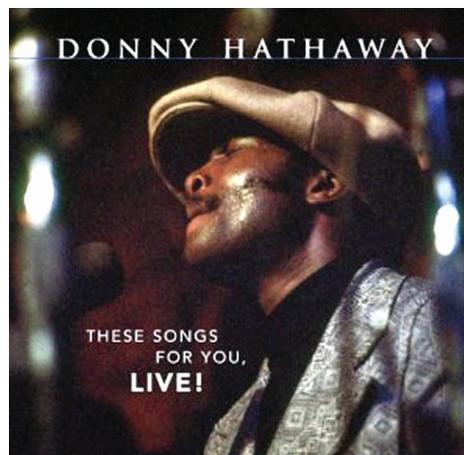
ლეგენდარული არგენტინელი ტენორ - საქსოფონისტი, გატო ბარბიერის საუნდტრეკი დაინერა ბერნარდო ბერტოლუჩის საკმაოდ გახმაურებული და სკანდალური ფილმისთვის მარლონ ბრანდოსა და მარია შნაიდერის მონაწილეობით. საუნდტრეკის მუსიკა ისეთივე ემოციურია, როგორც თავად ფილმი და ორგანულად ერწყმის მას. მუსიკა ძალიან ღირებული და კარგია, როგორც შესანიშნავი საუნდტრეკი ფილმისათვის და იმავდროულად როგორც ბრწყინვალე სოლო ნამუშევარი. ეს არის ლათინური მელოდიებითა და ტანგოთი გაჟღენთილი მუსიკა, რომელიც ჰარმონიულად ჟღერს სავსე სიმფონიურ მუსიკალურ ფორმებთან ერთად და რომელსაც თან ახლავს თავად გატო ბარბიერის უბადლო სოლო პარტიები საქსოფონზე. ალბომში შესულია რამდენიმე მუსიკალური ფრაგმენტის შავი, სამუშაო მასალა, რომელიც შემდგომ ფილმში აღარ გაჟღერებულა.

A soundtrack of a legendary Argentinean tenor-saxophonist, Gato Barbieri was written for quite popular film of a scandal nature by Bernardo Bertolucci, where Marlon Brando and Maria Schneider are starring. The music of the soundtrack is very emotional, as well as the movie itself and it organically merges with the film. The music is very valuable and good as in the shape of a wonderful movie soundtrack, so as the brilliant work of a soloist. This is the music full of Latin melodies and tango, which sounds harmoniously with the forms of the symphonic music and is accompanied by the incomparable solo parts on saxophone performed by Gato Barbieri himself. There are several working versions of the musical extracts included in the album, which the film does not contain.

DONNY HATHAWAY "THESE SONGS FOR YOU - LIVE!"

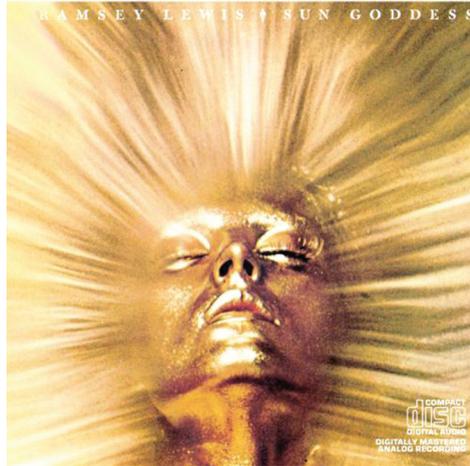
ამ ალბომის მთავარი ღირებულება არის ის, რომ მასში შესულია ცალკეული ფრაგმენტები დონი ჰატაუეის ადრე გამოცემული 2 ლაივ კონცერტიდან 1971 და 1973 წლისა, სადაც დონისთან ერთად გამოდიან "მიმენონოსანი" ჯაზგიტარისტი PHIL UPCHURC და ლთ WIND AND FIRE-ის დრამერი FRED WHIT. ალბომში შესანიშნავად წარმოჩნდა დონის, როგორც მუსიკოს-ინსტრუმენტალისტის შესანიშნავი კლავიატურული მონაცემები, მუსიკალური გამომგონებლობის უნარი და ბრწყინვალე ვოკალი. არაჩვეულებრივია "STER"-ს და "ou've Got A Friend"-ის მისეული ვერსიები. ამ ალბომის ერთ-ერთი საჩუქარია ბონუს ინტერვიუ დონი ჰატაუეისთან, სადაც ის აღფრთოვანებით საუბრობს სტრავინსკის ორკესტრირებაზე და ასევე იმ გავლენაზე, რომელიც მასზე, როგორც მუსიკოსზე იქონია YOUSEF LATEEF-მა.

The main value of the album is that it includes separate fragments of the 2 live concerts of Donny Hathaway performed in the years 1971 and 1973, which had not been published before. Here, together with Donny, "heavy weighted" jazz guitar player PHIL UPCHURCH and a drummer of "EARTH WIND AND FIRE", FRED WHITE, are playing. By this album, not only excellent keyboard musical-instrumental talent, but also the ability of musical creativity, as well as, the excellent vocal were expressed. His versions of "YESTERDAY" and "YOU'VE GOT A FRIEND" are wonderful. One of the presents of this album is the bonus interview with Donny Hathaway, where he with greatest inspiration speaks about the orchestra work of Stravinsky and the influence of YUSEF LATEEF on him as a musician.

RAMSEY LEWIS "SUN GODDESS"

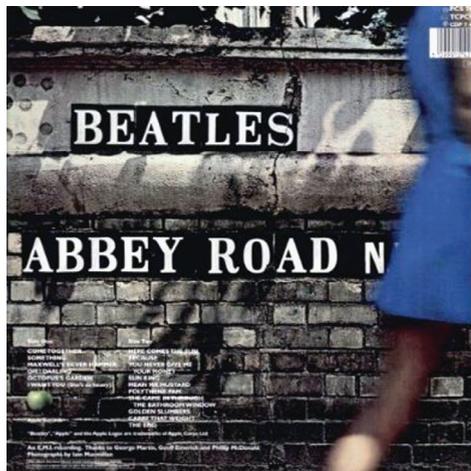
რამსეი ლუისი გასული საუკუნის უკვე 60-იან წლებში გამოიკვეთა, როგორც სოულ-ჯაზის უბადლო შემსრულებელი, თუმცა ისევე როგორც სხვა დიდმა მუსიკოსებმა, თავიანთი შედეგების შექმნამდე, მანაც საკმაოდ გრძელი გზა გაიარა. "SUN GODDESS" 70-იანების ათწლეულის ყველაზე დიდი წარმატებაა რამსეი ლუისის შემოქმედებაში. ამ ალბომში ლუისი გვევლინება, როგორც JAZZ-FUSION-ის და FUNK-ის ნოვატორი შემსრულებელი, რომელიც აქტიურად იყენებს სინთეზატორს და ელექტრიკ-პიანოს, ხოლო ალბომში შესული კომპოზიციები იშლება JAZZ-ის, FUNK-ის, R'n'B-ის და პროგრესული როკის მიმართულეობითაც კი. ამ ალბომის ჩანერაში მონაწილეობდნენ ლეგენდარული EARTH WIND AND FIRE-ის წამყვანი მუსიკოსები, ხოლო მორის უაითი ალბომის თანაპროდიუსერის ამპლუაში მოგვევლინა.

Already in the 60s of the twentieth century Ramsey Lewis was acknowledged as the incomparable performer of the soul-jazz, though, like the other great musicians, before creating the masterpieces, he had made a long way. "SUN GODDESS" is the most successful album of the 1970s' decade by Ramsey Lewis. Here, Lewis is presented as the innovatory performer of JAZZ-FUSION and FUNK, who actively uses a keyboard and an electric piano, and the compositions of the album cover JAZZ, FUNK, R'n B, and progressive rock too. The legendary leading musicians of "EARTH WIND AND FIRE" took part in recording the album, and Maoris White was a co-producer of the album.

"THE BEATLES" "ABBEY ROAD"

ეს ალბომი პირველ რიგში აღსანიშნავია, როგორც მარტივი, გენიალური სიმღერების - ყველა დროის ჰიტების შექმნის (Songwriting) ბრწყინვალე ნიმუში. ალბომში შესული 17-ივე სიმღერა ნამდვილი შედეგია! ამასთანავე, კომერციული თვალსაზრისით ბითლზების არც ერთ სხვა ალბომს არ ხვდა ისეთი დიდი წარმატება, როგორც "Abbey Road"-ს. ეს ალბომი არის ბითლზების შემოქმედების ეპილოგი, საფინალო ალბომი და ალბათ აქედან გამომდინარე, ყველაზე მკვეთრად გამოხატულად გულწრფელი და უნიკალურია. ალბომის შექმნაში გადამწყვეტი როლი შეასრულა ჯორჯ მარტინმა, რომლის ხმის საინჟინრო ნამუშევარმა ამ ალბომზე GRAMMY დაიმსახურა.

First of all, this album is noteworthy for being an example of simple and at the same time brilliant songwriting works of all times. The 17 songs of the album are real masterpieces! Besides, none of the other albums of "The Beatles" had such success from the commercial point of view. This album is the epilogue of the creative work of "The Beatles", it's the final album, and perhaps, because of this it is the frankest and mostly unique one. George Martin played a crucial role in creation of the album; the engineering work implemented on the sound of this album deserved a GRAMMY award.

DAVE BRUBECK "BRANDENBURG GATE"

1961 წელს ჩანერილი ეს ალბომი დეივ ბრუბეკის დისკოგრაფიის ნამდვილი მარგალიტია. ალბომის მთავარი თრეკია 18 წუთიანი სუიტა, სადაც დეივ ბრუბეკის გენიალურ საფორტეპიანო აკომპანიმენტს ერწყმის სიმებიან და კლასიკურ ფორმებში მომუშავე შესანიშნავი ორკესტრი, რომელსაც დირიჟორობას უწევს დეივის ძმა, ჰოვარდ ბრუბეკი. ეს ალბომი დეივ ბრუბეკის გენიალური კვარტეტის (Dave Brubeck, Paul Desmond, Bob Bates, Jo Dodge) და მათი, როგორც ვირტუოზი ჯაზ-ინსტრუმენტალისტების მიერ შესრულებული მუსიკის და სერიოზული სიმფონიური მუსიკის განუმეორებელი სინთეზია, რომლის გვირგვინია დეივ ბრუბეკისა და პოლ დეზმონდის ჰარმონიული და სულიერი პარტნიორობა. თუ ბახი დღეს ცოცხალი იქნებოდა, ალბათ სწორედ ასეთ მუსიკას შექმნიდა, რომელიც ამ ალბომში ჟღერს.

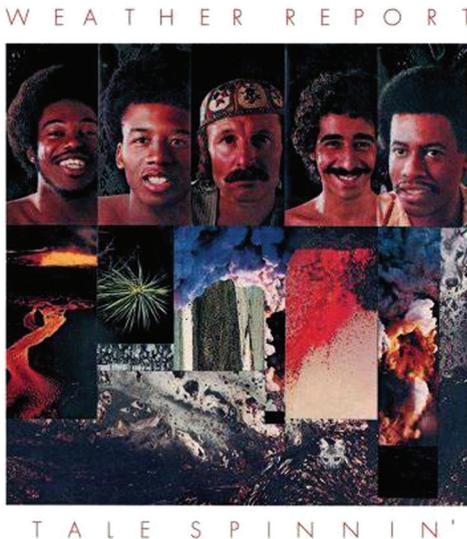
This album, which was recorded in 1961y., is a real pearl of the discography of Dave Brubeck. The main track of the album is the eighteen-minute suite, where a wonderful orchestra working in strings and classic forms, conducted by Dave's brother, Howard Brubeck, merges with the brilliant piano accompaniment. This is unique synthesis of the music performed by jazz-instrumentalists and serious symphonic music, the crown of which is the harmonic and spiritual part-

nership of Dave Brubeck and Paul Desmond. If Bach was alive today, perhaps, he would create exactly the kind of music, which sounds in this album.

"WEATHER REPORT" "TALE SPINNIN' "

1975 წელს გამოცემული ეს ალბომი არის WEATHER REPORT-ის მეხუთე სტუდიური ალბომი და ის უდაოდ ერთ-ერთი საუკეთესოა JAZZ-ROCK-FUSION-ის ეპოქაში. აღნიშნული ალბომი ამკარად ნოვატორულია ჯოზეფ ზავინულის და უეინ შორტერის მუსიკალური კრეატიულობის თვალსაზრისით და ალბათ ერთ-ერთი პირველი იმ მუსიკალურ მიმდინარეობაში, რომელსაც დღეს WORLD MUSIC ეწოდება, სადაც მუსიკალური ტექნოლოგიების განვითარების კვალობაზე, ზავინული სულ უფრო მეტად აჟღერებს სინთეზატორზე შესრულებულ მუსიკას. ალბათ, ეს ალბომი ერთერთი ყველაზე უფრო ანგაჟირებული და სათავე გადასავლო ალბომია WEATHER REPORT-ის შემოქმედებაში.

The album released in 1975y., is the fifth album of "WEATHER REPORT" and indisputably it's one of the best in the epoch of JAZZ-ROCK-FUSION. It's clear that the album is innovatory, from the point of view of creativity of Joseph Zawinul and Wane Shorter, and, perhaps, it's one of the first ones in the musical movement, which was granted the title of "WORLD MUSIC". Here, following the development of music technologies, Zawinul mostly plays keyboard music. Perhaps, this album is one of the engaging and adventurous ones in the work of the "WEATHER REPORT".

REG PHILLINGANES "SIGNIFICANT GAINS"

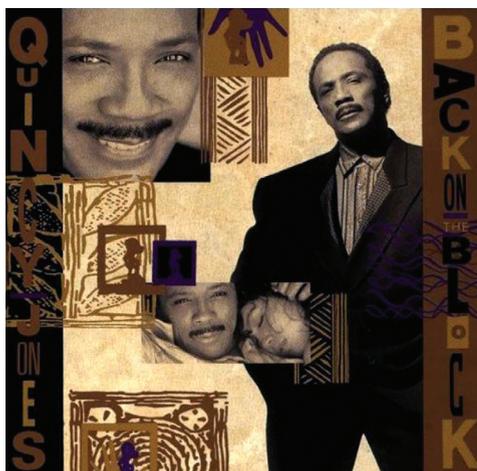
მუსიკალურ ინდუსტრიაში არსებობენ "ჩრდილში მდგომი", მოკრძალებული გენიალური მუსიკოსები, რომელთა სახელები ფართო აუდიტორიისთვის შედარებით უცნობია, თუმცა სწორედ მათი დამსახურებაა მუსიკალური პროგრესი, ახალი აზროვნება, ნოვაციები და თუნდაც ასეულობით ჰიტების შექმნა. გრეგ ფილინგანის ერთ-ერთი მათგანია. ის ქუინსი ჯონსის, მაიკლ ჯექსონის, ერიკ კლექტონის, სტივი უანდერის და სხვა უდიდესი მუსიკოსების მთავარი მამოძრავებელი ძალა და თითქმის ყველა მათი გენიალური ალბომისა თუ ჰიტის შექმნის მთავარი თანაავტორია. ეს ალბომი გრეგის უიშვიათესი სოლო ნამუშევარია და იგი აშკარად გამოირჩევა სწორად აგებული რეპერტუარით და უამრავი მელოდური და მიმზიდველი ჰიტით.

There are some modest brilliant musicians in the music industry, who prefer to stand in a shade and, therefore, their names are not so familiar to the broad audience, though, the musical progress, new thinking, innovations, or at the very least, creation of hundreds of hits, are achieved thanks to the work of the latter. Greg Phillinganes is one of them. He is the main driving force of Quincy Jones, Michael Jackson, Eric Clapton, Stevie Wonder and other great musicians, and is the major co-author of almost all their brilliant albums and hits. This album is the rare solo work of Greg and it is truly distinguished by the correctly built repertoire and numerous melodic and attractive hits.

QUINCY JONES "BACK ON THE BLOCK"

ქუინსი ჯონსი ამ ალბომს თავის ცხოვრების პროექტს უწოდებს. ეს არის ჭეშმარიტად ეპოქალური და რევოლუციური ალბომი, სადაც მან თავი მოუყარა ჯაზის, ჰიპ-ჰოპის, რეპის, დისკოს, ფანკის უდიდეს ვარსკვლავებს და მოახდინა ამ მუსიკალური მიმართულებების ექსპერიმენტული ჰარმონიული შერწყმა, ფაქტიურად ეს ალბომი შედგა როგორც უნიკალური მუსიკალური ფორუმი, დიალოგი ამ მიმდინარეობებში მომუშავე უდიდეს მუსიკოსებს შორის. ალბათ უიშვიათესია და ფაქტიურად არ არსებობს სხვა მუსიკალური ალბომი, სადაც ერთად მონაწილეობს ამდენი "მნათობი": მაილს დევისი, დიზი გილესპი, ელა ფიცჯერალდი, სარა ვოენი, რეი ჩარლზი, ჯოზეფ ზავინული, ჯეიმს მუდი, ჯორჯ ბენსონი, ბობი მაკფერინი, ელ ჯერო, ბარი უაითი, დიონ უორუიკი, ჩაკა ხანი, ლუთერ უენდროსი და მრავალი სხვა.

Quincy Jones calls this album the project of his life. This really is epochal and revolutionary album, where he gathered the greatest stars of jazz, hip-hop, rap, disco and funk, and, managed to make an experimental unification of these musical courses. Factually, this album is the unique musical forum, a dialogue between the greatest musicians working in this sphere. Perhaps, it's the rarest one, and there had not been any other music album before, where so many "stars" take part: Miles Davis, Dizzie Gillespie, Ella Fitzgerald, Sarah Vaughan, Ray Charles, Joseph Zawinul, James Moody, George Benson, Bobby McFerrin, El Jero, Barry White, Dionne Warwick, Chaka Khan, Luther Vandross, and the others.

ზ აზა გურჭულაძის ნიგნების ათეულში "ჯაყოს სინეზისა" და "პროცესის" აღმოჩენა არავის გააკვირვებს. ამ მწერლის ხელწერა გვერწინად "კაფკიანურია" სანტიმრესო ავტორის მიერ შემოთავაზებული არამსატვრული ტექსტიც „ომი ჰანიბალთან“. სოლო ანდრეი პლატონოვის "ჩევენგური", ვვიქროზ გულგაკოვის ფანებს აზრს შეაცვლავინებს.

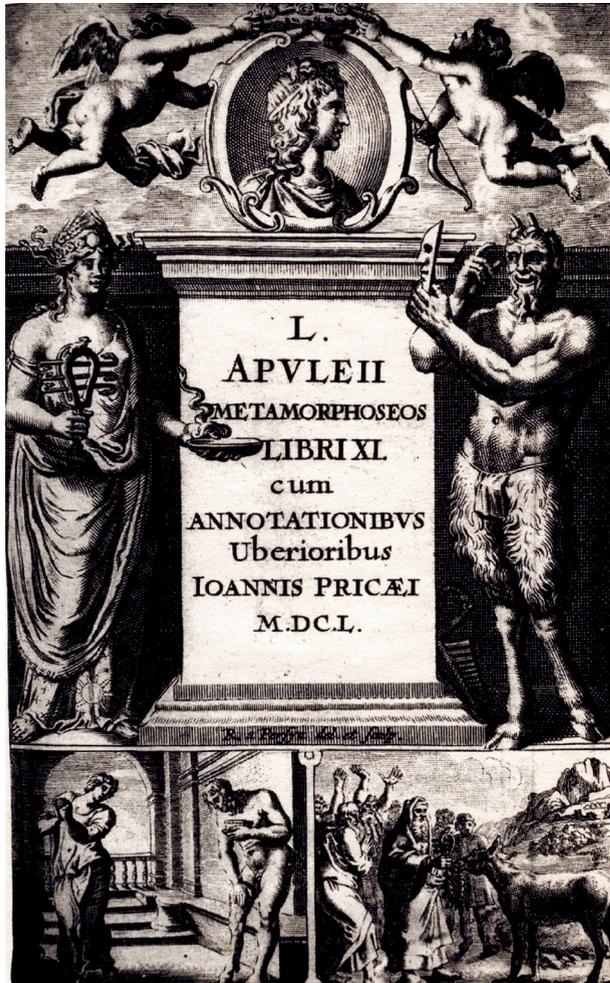
I SUPPOSE, NO ONE WILL BE SURPRISED BY FINDING "THE MIGRANTS OF JAKO" AND "THE TRIAL" IN THE TOP TEN OF ZAZA BURCHULADZE. STYLE OF THE AUTHOR IS "KAFKA LIKE", A NON-FICTION TEXT, "THE WAR WITH HANNIBAL", OFFERED BY THE AUTHOR IS QUITE FASCINATING TOO. AS FOR THE "CEVENGUR" BY ANDREI PLATONOV, - IT COULD MAKE THE FANS OF BULGAKOV CHANGE THEIR MINDS.

"THE GOLDEN DONKEY"

"ოქროს ვიხი"

ე ს არის არა მარტო ლათინურ ენაზე დაწერილი პირველი ანტიკური რომანი, რომელმაც ჩვენამდე სრული სახით მოაღწია, არამედ, პირველ ყოვლისა, ესაა ნიგნი, რომელიც დღემდე დიდებული საკითხავია. ამ გიჟმაჟ რომანში მოთხრობილია (და მერე როგორ!) რომაელი ყმანვილის - ლუციუსის დაუჯერებელი და სრულიად ფანტასტიკური თავგადასავალი. თუმცა, აქ და ახლა სიუჟეტის მოკლედ გადმოცემას ამ ნიგნის წაკითხვა სჯობს. რეკლამის სახით კი ვიტყვი, რომ ამ ნიგნმა უდიდესი გავლენა მოახდინა ისეთ ავტორებზე, როგორებიც არიან ბოკაჩო, რაბლე, სერვანტესი, ვოლტერი და ა.შ.

T his is not just the first antique novel written in Latin language, which, has survived to our times in a fully preserved form, but, first of all, this is the book, which, even today, is so great to read. This completely mad novel tells the unbelievable and absolutely fantastic adventures of a Roman boy Luscious. Though, instead of telling the plot of the book now and here, it's better to read it. As an advertisement, I would say that this book greatly influenced the authors such are Bokacho, Rable, Servantes, Walter and many more.

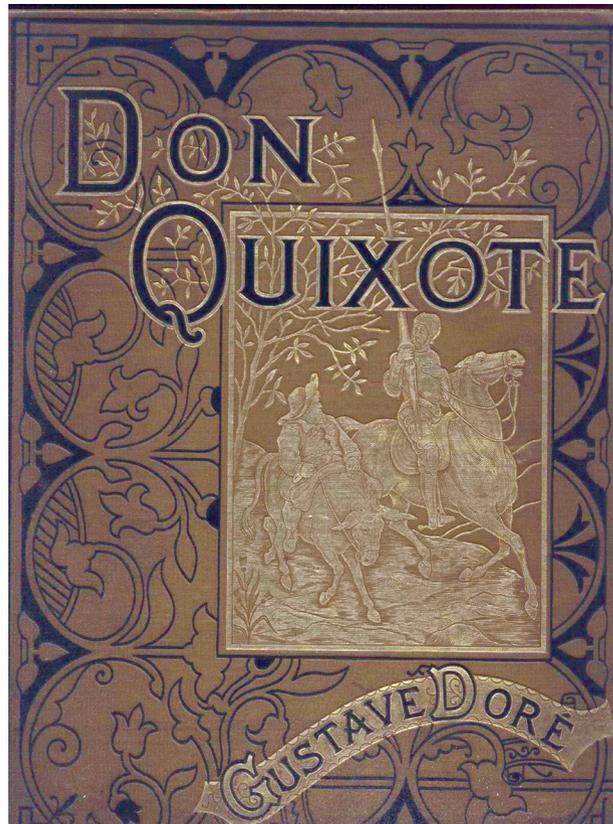

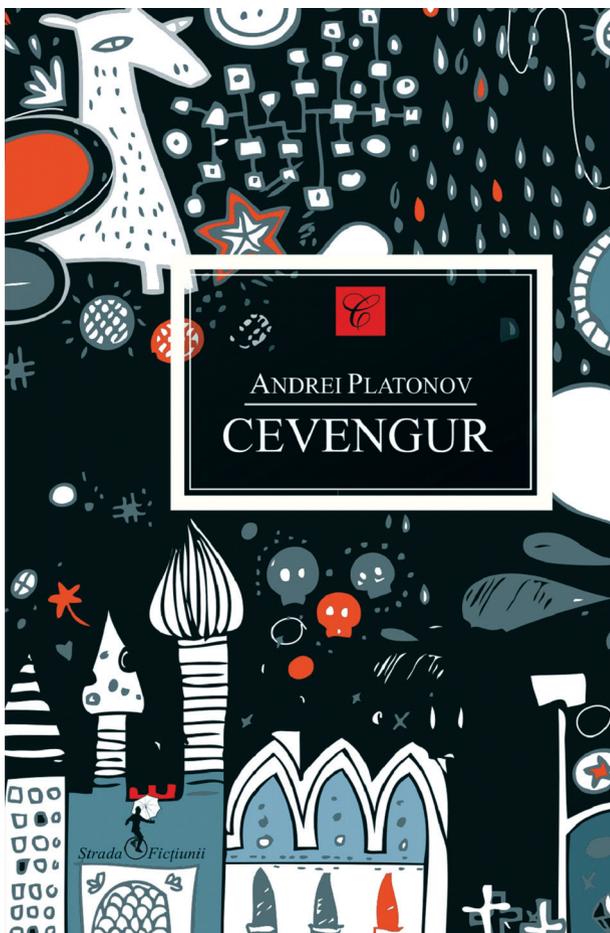
"DON QUIXOTE"
"ღონ ჯიხოტი"

ს მ წიგნის არნაკითხვა უბრალოდ დანაშაულია. იმიტომ არა, რომ მსოფლიოში გაყიდული ტირაჟებით იგი მეორე ადგილს იკავებს ბიბლიის შემდეგ. ესაა წიგნი ყველასთვის. ერთდროულად სევდიანი და სახალისო, სატირალი და სასაცილო, დამინებული და ამაღლებული, ზედაპირული და ღრმა... შეუძლებელია დაგავიწყდეს მწუხარე სახის რაინდი, სამართლიანობის დადგენისთვის სამკვდრო-სასიცოცხლოდ რომ შერკინებია ქარის ნისქვილებს თუ ღვინის ტიკებს. შეუძლებე-

ლია ოდესმე დაგავიწყდეს მისი რუმბივით გასიებული საქურველმტვირთველი სანჩო, მისი გავალტყავებული ცხენი როსინანტი, თუ მისი გულისვარდი დულსინეა. წიგნი მოსალოსო, წმინდანობის ზღვარზე მყოფ კაცზე, რომელსაც უყვარდა...

Not reading this book is, merely to say, a crime. And, this is not because it takes the second place after the Bible by the number of sold copies. This is a book for everyone. It's sad and funny at the same time, it makes cry and laugh, makes to stand firmly on the ground and uplifts, it's superficial and deep at once... It's not possible to forget a knight with the face full of grief, who for the sake of justice struggles with the wind mills and wineskins. It's impossible to ever forget his swollen as rumba carrier of the arms Sancho, his skinny horse Rosinant and his beloved Dulsinea. This is a book mosaloso, about a man, almost a saint, who was in love...

"CEVENGUR"

"ჩევენგური"

ეს რომანი ანდრეი პლატონოვმა ოციან წლებში დაწერა, თუმცა მისი საბჭოთა კავშირში გამოცემა სრულიად წარმოუდგენელი იყო. ასე გენიალურად კომუნიზმისთვის, მგონი, არავის დაუცინია. სსრკ-ში „ჩევენგური“ მხოლოდ იმპერიის დასისას, 1988 წელს გამოქვეყნდა. რთული ბედი ერგო ამ წიგნსაც და მის ავტორსაც. ერთ-ერთი გადმოცემის თანახმად, „ჩევენგურის“ ხელნაწერის გაცნობისას, ავტორის გვარის გასწვრივ სტალინმა ნივთი ფანქრით ერთადერთი სიტყვა წაანერა - „გარენარი“, რაც, სულ მცირე, ამ წიგნის თაროზე შემოდებას ნიშნავდა გაურკვეველი დროით. საინტერესოა, რატომ არ გაანადგურა ბელადმა წიგნი ან მისი ავტორი რატომ არ დახვრიტა. „ჩევენგური“ ერთ-ერთი იმ დიად წიგნთაგანია, რომლის ნაკითხვაც აუცილებელია, დავინყებაკი - შეუძლებელი.

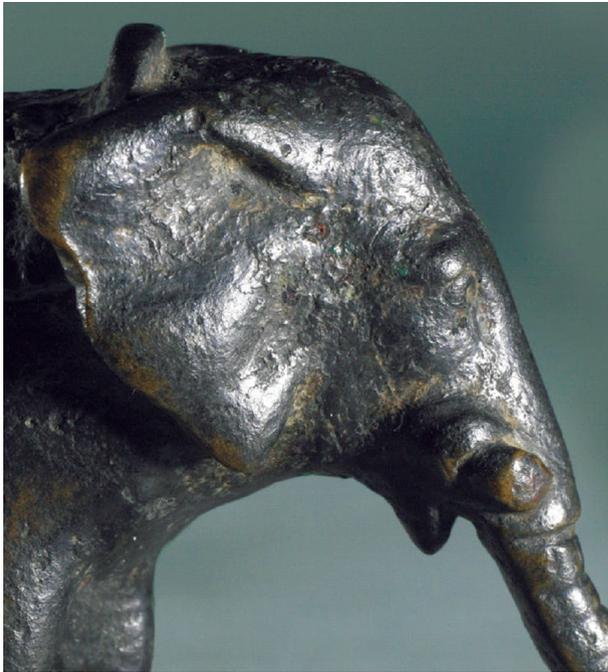
This novel was written by Andrei Platonov in 1920s, though it was completely unimaginable to publish it in the Soviet Union. Perhaps, nobody has ever laughed at Communism so brilliantly. In the USSR “Cevengur” was published only at the sunset of the empire, in 1988y. This book, as well as its author, had a difficult fate. According to one of the legends, when having read the manuscript of the novel, Stalin, besides the name of the author, wrote with a red pencil the only word “rascal”, which, at the very least, meant putting the book on the shelf for indefinite period of time. It’s interesting why the leader of the nation did not destroy the book, or why did not he shoot the author. “Cevengur” is one of the greatest books, which should be read by all means and which is impossible to forget.

"THE WAR WITH HANNIBAL"

"ომი ჰანიბალთან"

იტუს ლივიუსის ეს არამხატვრული ტექსტი მილიონ მხატვრულ ტექსტზე უფრო სიამოვნებით და გატაცებით იკითხება. რომელი დეტექტივი, სათავგადასავლო რომანი, ფანტასტიკა ან ფენტეზი! ესაა წიგნი დიადი მხედართმთავრის დიად მარცხზე. ოდესღაც კართაგენში ცხოვრობდა კაცი, სახელად ჰანიბალ ბარკა, რომელმაც რომის იმპერიის წინააღმდეგ წამოიწყო ომი. თავის არმიასთან და მეზობელ სპილოებთან ერთად გადალახა ალპები, არაერთ ბრძოლაში დაამარცხა მტერი, ჭაობებში სიარულისას ცალი თვალით დაბრმავებული მიადგა რომს, რომლის მაცხოვრებლებიც ისეთი შემინებულები იყვნენ, რომ ქალაქში შესვლას არაფერი უნდოდა, თუმცა... ჰანიბალს „შეეძლო გამარჯვება, მაგრამ არ შეეძლო გამარჯვების შენარჩუნება.“ სრულფასოვნების კომპლექსის დიდებული ილუსტრაცია.

The nonfiction text of Titus Livy is being read with much more pleasure and fascination than millions of fiction texts. Which of a detective, adventure novel or fantasy can come to it?! This is a book about the great defeat of the great commander. Once upon a time there lived a man in Carthage by the name Hannibal Barca, who started a war against the Roman Empire. He, together with his army and elephants, left Alps behind, defeated the enemy in numerous battles, and reached Rome with one eye being blinded when travelling through swamps. The Romans were so petrified, that nothing was on the way to entering the city, though... Hannibal “could win, but could not maintain victory.” It’s the complete illustration of the complex of accomplishment.

PENGUIN CLASSICS

LIVY

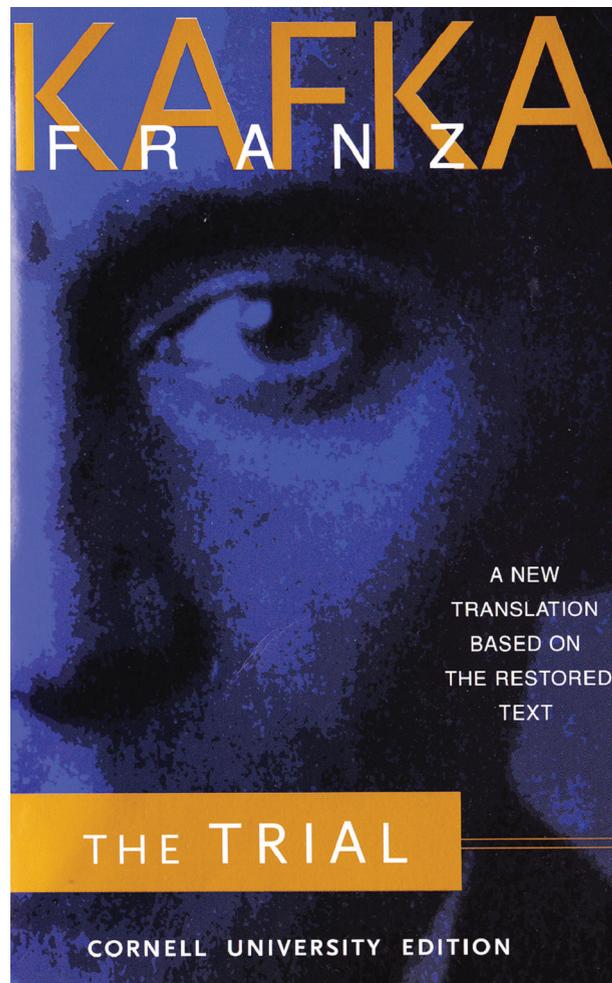
The War with Hannibal

"THE TRIAL"

"ჰიოსანი"

ს მბავი კაცზე, რომელსაც ერთ მშვენიერ დილას მოულოდნელად აპატიმრებენ, თუმცა დაპატიმრების მიზეზს არ ეუბნებიან. ბიუროკრატიული მანქანა იქოქება... პოსტ-მოდერნისტული აბსურდის ბრწყინვალე ნიმუში. მთელი რომანის განმავლობაში Jozef K. ამაოდ ცდილობს საკუთარი უდანაშაულობის დამტკიცებას. წიგნი იწყება სულელური აბდაუბდით და მთავრდება სულელური სიკვდილით. მუცელში დანაგაყრილი Jozef K.-ს უკანასკნელი სიტყვებია: „როგორც ძაღლი“... შეიძლება, კაფკას უფრო ძლიერი ნაწარმოებებიც აქვს დაწერილი, თუნდაც რომანი „ციხე“ ან მოთხრობა „მეტამორფოზა“, მაგრამ მისი გაცნობა, მგონი, სწორედ „პროცესით“ უნდა დაიწყოთ კაცმა.

This is the story about a man, who, suddenly, in one morning was arrested, though, he was not told about the reason of the arrest. The bureaucratic machine was wound up... This is the brilliant example of the postmodernist absurd. During the whole novel Joseph K. is trying, but all in vain, to prove his innocence. The book starts with the foolish nonsense and ends with the foolish death. The last words of Joseph K., who had been stabbed with a knife in a belly, are: "As a dog"... Perhaps, Kafka has written stronger pieces of work, for instance, the novel "The Prison", or the short story "Metamorphosis", but, I think, a reader should start getting familiar with this author from "The Trial".

A NEW
TRANSLATION
BASED ON
THE RESTORED
TEXT

THE TRIAL

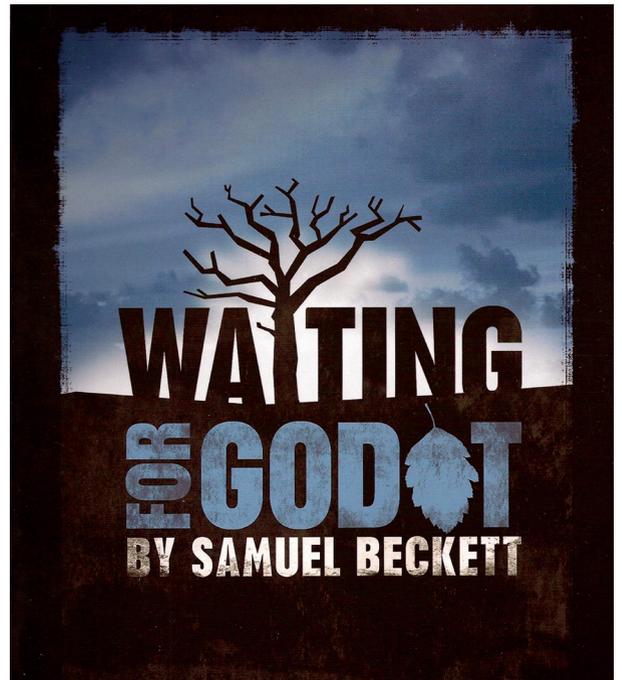
CORNELL UNIVERSITY EDITION

"THE MIGRANTS OF JAKO"
 "ჯაყოს ხიზნები"

ჩემი აზრით, მიხეილ ჯავახიშვილის ეს გენიალური რომანი ქართული პროზის მწვერვალია. ჩვენ რამდენიმე კარგი პროზაიკოსი გვყავს, პოეტები - კიდევ უკეთესი, მაგრამ მსგავსი გატაცებით არც ერთი ქართველი მწერლის წიგნი არ წამიკითხავს. „ჯაყოს ხიზნები“ ის იშვიათი გამონაკლისია, როცა გულწრფელად შემშურდა, რომ იგი ჩემი დანერგილი არაა. არადა, მსგავსი გრძნობა ძალიან იშვიათად მქონია. მიხეილ ჯავახიშვილზე არც ერთი საქებარი სიტყვა არ მინანება, თუმცა მისი ყველაზე დიდი ქება, ქებათაქება მისი ნაწარმოებების წაკითხვა იქნება. მით უფრო, რომ, „ჯაყოს ხიზნების“ გარდა, ჯავახიშვილს არა ერთი შესანიშნავი რომანი აქვს: „კვაჭი კვაჭანტირაძე“, „გივი შადური“, „თეთრი საყელო“...

From my viewpoint this brilliant novel of Mikheil Javakhishvili is the peak of the Georgian prose. We have a number of good prosaic writers, and even better poets, but I have never read with more fascination any other book written by a Georgian author. “The Migrants of Jako” is the rare, exceptional case, when I honestly envied that it was not written by me. Until then I have had this kind of a feeling very seldom. I can’t restrain from praising Mikheil Javakhishvili, though the greatest praise of him would be reading his works. Moreover, beside “The Migrants of Jako”, Mikheil Javakhishvili has numerous fantastic novels: “Kvachi Kvachantiradze”, “Givi Shaduri”, “The White Collar”...

"WAITING FOR GODOT"
 "ბოლოს მოლონში"

გენიალური ირლანდიელის გენიალური პიესა. ბეკეტს აქვს სრულიად შესანიშნავი რომანებიც: „მოლოი“, „მელონი კვდება“ და „უსახელო“, მაგრამ „გოდო“ არა მარტო მისი შემოქმედების ცენტრალური ტექსტია, არამედ მეოცე საუკუნის ინგლისურენოვან დრამატურგიულ ქმნილებებს შორის ყველაზე გავლენიანი რამ არის. პიესის მთავარი მოქმედი პირნი, ვლადიმერი და ესტრაგონი

უნონადობაში დაკიდებულ უსიცოცხლო სქემებივით არიან. აქაური სივრცე ერთობ ჩამოჰგავს გალაკტიონისეულ „ნახაზს - საგანთა უარი“. მთელი პიესის განმავლობაში ვლადიმერი და ესტრაგონი ელოდებიან ვიღაც გოდოს, ვისთან შეხვედრაც, - აქ ტავტოლოგია შეგნებულა, - მათი აზრით, მათ უაზრო ყოფას აზრიანს გახდის. ამ ტექსტის ერთმნიშვნელოვნად გაგება წარმოუდგენელია. პიესის ბოლოს მოლოდინით გადაღლილი ვლადიმერი და ესტრაგონი თოკის პოვნას გადანწყვეტენ, რათა თავი ჩამოიხრჩონ, თუკი გოდო ხვალაც არ მივა მათთან, თუმცა კი პიესა მთავრდება სიტყვებით: „ადგილიდან არ იძვრიან“.

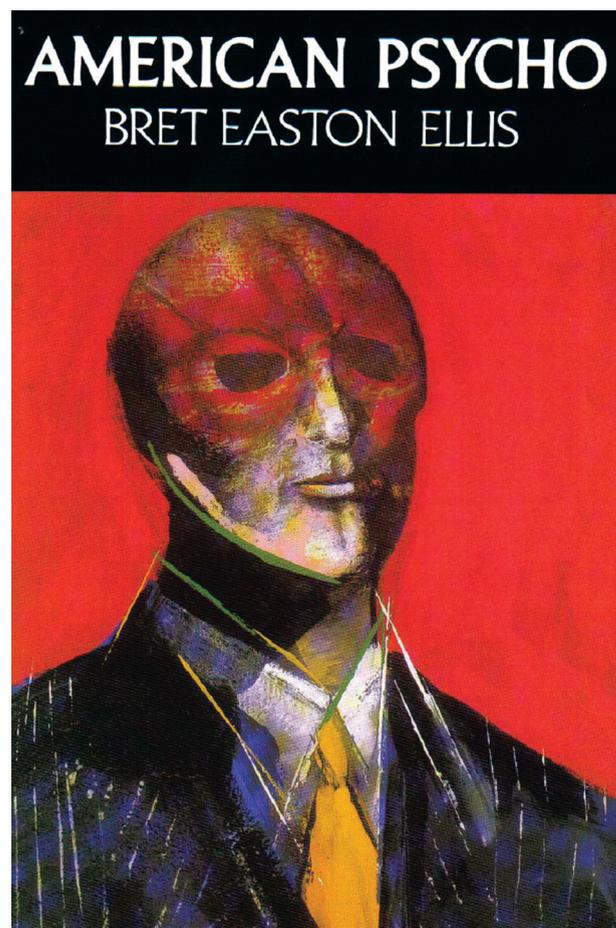
This is a brilliant work of the Irish genius. Beckett has other amazing novels: “Molloy”, “Malone Dies” and “The Unnamable”, but “Godot” is not only the central piece of his works, but is the most influential amongst the English drama creations of the 20th century. The main characters of the play Vladimir and Estragon are like a lifeless schemes hanging in the imponderability. This space is quite similar to that of “Drawing – with Denial of Subjects” by Galaktioni. During the whole play Vladimir and Estragon are waiting for some Godot, meeting whom, - here tautology is deliberate, - in their opinion, will make their senseless living meaningful. It’s not possible to clearly understand this text. At the end of the play, Vladimir and Estragon, exhausted by waiting, decide to find a rope for hanging themselves if Godot does not come to them by tomorrow, though the play ends with the words: “They do not move from a place”.

“AMERICAN PSYCHO” OR “GLAMORAMA”

“ამერიკელი ფსიქოპათი” ან “გლამორამა”

დნელია გამოარჩიო თანამედროვე ამერიკელი მწერლის, ბრეტ ისტონ ელისის ამ ორი რომანიდან უკეთესი. ორივე ეს რომანი თავისებური სატირაა გლამურზე. კერძოდ კი — მეორე. ძალიან მოკლედ თუ ვიტყვი, „ამერიკელი ფსიქოპათი“ ამბავია მანიაკ მკვლელზე. პატრიკ ბეიტმენი ცხოვრობს მანჰეტენზე, მას აქვს კარგი სამსახური, დადის ერთი ღამის კლუბიდან მეორეში, მიირთმევს ძვირფას შამპანურს, ყნოსავს კოკაინს და... ხოცავს ქალებს. რომანი 1991 წელს გამო-

ქვეყნდა და მაშინვე ცხოველი განსჯის საგნად იქცა, არა მარტო სექსისა და სადისტურ მკვლელობათა დეტალური აღწერის გამო. „გლამორამაში“ ელისი დასცინის თანამედროვე კულტურას, ადამიანის უზნეობას, ტოტალურ მომხმარებლობას... მსოფლიოში ცნობილი ადამიანები, დიზაინერები, მსახიობები, მოდელები და ა.შ. რომანში დეკორაციის ფუნქციას ასრულებენ. მთავარი გმირი, ვიქტორ ვარდი, მოდელი და ჰომოფობი „ფიქრობს ბრენდებით და ლაპარაკობს ფრაზებით პოპულარული სიმღერებიდან“. შესანიშნავი მწერლის 2 შესანიშნავი რომანი.

It’s difficult to distinguish which is the best of the two novels of the contemporary American writer Bret Easton Ellis. The both of the novels are some kind of a satire on glamour, - this can be said especially about “Glamorama”. Shortly, “American Psycho” is a story about the maniac killer. Patrick Bateman lives in Man

hettan, he has a good job, attends nightclubs, drinks expensive Champaign, inhales cocaine and... kills women. The novel was published in 1991y. and, it immediately became the subject to lively debates, and this was not just because of sex and detailed descriptions of sadistic murders. In “Glamorama”, Ellis laughs at the modern culture, the misbehavior of a human, total consumption... Here, famous people of the world – designers, actors, models and so on, have a function of a decoration. The main character, Victor Rose, a model and a homophobe “thinks in brands and speaks in phrases from popular songs”. These are two amazing works of a brilliant writer.

“THE MYTHOGENIC LOVE OF CASTES”

“ხანსტების მითოგენური სიყვარული”

თანამედროვე რუსი მხატვრების, პაველ პეპერშტეინისა და სერგეი ანუფრიევის თანაავტორობით შექმნილი ზღაპრული რომანი... რომანი, რომლის გახსენებაც და რომელზეც ლაპარაკი არასდროს მომბეზრდება, ალბათ. ძალიან ცოტა წიგნი მახსენდება ჩემს ცხოვრებაში, კითხვისას ამდენი მეცინოს. „კასტების მითოგენური სიყვარული“ — ესაა ვინმე პარტორგ დუნაევის სომნამბულური მოგზაურობა საკუთარ ჰალუცინოზში. უფრო სწორად, სადღაც ზღვარზე, სადაც ჰალუცინოზის და სიტყვიერი ფაღარათის მიქსი და მიქშირებულის მუტაცია ერთდროულად ხდება. ამ მუტანტ-ვიზიონში კი, რომელშიც თავის მხრივ უამრავი პარალელური დინებაა: ტალღები ტალღებში, უთვალავი გრავიტატულ-ლევიტატულ-

Glam-
orama
Bret
Easton
Ellis

რი და ჰოლოგრაფულ-ამბივალენტური სახე-ხატი ირეკლება, რომლებიც ამასთან ვიზუალური ნარკოტიკების, ფონეტიკური სედატივების და სექსუალური სტიმულატორების ფუნქციასაც ასრულებენ. დაახლოებით ასეთივე ეფექტი იქნება სიცხლის ოთახში, დაბრეცილის გარდა, სარკეებს ზედაპირი სტრობოსკოპისებურიც რომ ქონდეს, ზედ კი ფსიქოდელიური ატრაქციონი ირეკლებოდეს.

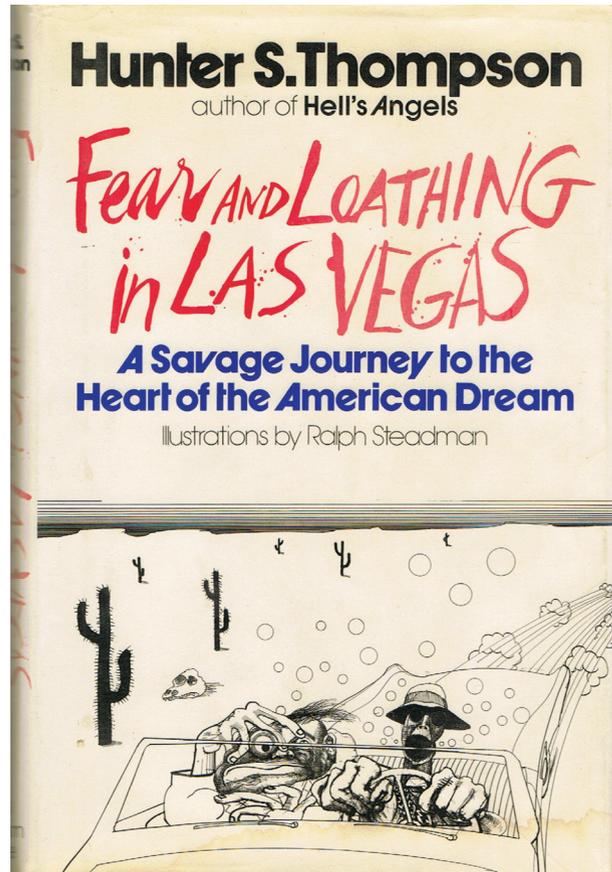
The fantastic novel created by the contemporary Russian artists Pavel Peppershtein and Sergei Anufriev... It's the novel, from remembering and talking about which I will never get bored. I can barely remember any other books reading of which has given me so much laughter. "The Mythogenic Love of Castes" – this is the somnambular travel of some Partorg Dunaev in his own hallucinations. To be more precise, this is a trip on the edge, where a mixture of hallucinations and verbal diarrhea as well as the mutation of the latter occur at once. This mutant vision, where there are numerous parallel flows of waves in the waves, where faces of countless numbers of gravity, levitation and hologram ambivalence are reflected, at the same time, serves the function of visual drugs, phonetic sedatives and sexual stimulators. Approximately the same effect would a laughter room have, if the surfaces of the mirrors besides of being deformed, were stroboscopic too, and if the psychedelic attractions were reflected on them.

FEAR AND LOATHING IN LAS VEGAS

"შიში და სიძულვილი
 ცან ვეზასში"

ჩვენთან ამ რომანის ეკრანიზება უფრო იციან, ვიდრე თვითონ რომანი. ტერი გილიამის მიერ გადაღებული ამავე სახელწოდების ფილმი ეკრანებზე გამოსვლისთანავე საკულტოდ იქცა. კარგი ფილმია, ჯონი დეპისა და ბენისიო დელ ტოროს მონაწილეობით, თუმცა ეს იმას სულაც არ ნიშნავს, რომ წიგნი არ წავიკითხოთ. მარადი ბუნტარისა და ამერიკის პრეზიდენტების, რიჩარდ ნიქსონიდან - ჯორჯ ბუშებამდე ჩათვლით, მოსისხლე მტრის, გონზო-ლიტერატურის ფუძემდებლის, ჰანტერ ტომფსონის, იგივე „გიჟი ზვიგენის“ ეს ნახევრადბიოგრაფიული ტექსტი პირველად 1971 წელს გაგრძელებებით დაიბეჭდა ამერიკულ „როლინგ სტოუნში“. „ამერიკული ოცნების“ ძიებაში რეპორტიორი რაულ დიუკი და მისი ადვოკატი, დო-

ქტორი გონზო ლას ვეგასისკენ მიემგზავრებიან. მთელი რომანის განმავლობაში ეს ბედოვლათები იმდენ ვისკის სვამენ და იმდენ ნარკოტიკს იღებენ, რომ ალკოჰოლური და ნარკოტიკული თრობა წიგნის კითხვისას უნებურად შენც გედება.

Our readers are more familiar with the filming of this novel, than the novel itself. The movie of Terry Gilliam, which carries the same name as the novel itself, became a cult film as soon as it was released on the screen. It's a good movie, where Johnny Depp and Benicio Del Toro are starring, though this does not mean at all that we should not read a book. This semi-biographic text of Hunter Thompson, an author who was given a name "The Mad Shark" and who has always been rebelling, opposing the presidents of the United States, starting from Richard Nixon and ending with George Bush, first time was published with continuations in 1971y. in the American "Rolling Stones". A reporter Raoul Duke and his lawyer Doctor Gonzo are travelling to Las Vegas. During the whole novel, these heroes drink so much whisky and take so many drugs, that alcohol and drugs from the book affect a reader too.

PROBLEMS პრობლემები

CORRECT REGULATION OF INTELLECTUAL PROPERTY WILL CONTRIBUTE TO OPTIMIZATION OF A CINEMA SECTOR.

ინტელექტუალური სახეობების სწორი რეგულირება კინოინდუსტრიის ოპტიმიზაციას მოახდენს

ფილმის წარმოება უამრავ კომერციულ ბარიერებს ითვალისწინებს და ყველა ამ ბარიერის საფუძველი - საავტორო უფლებებია. კინოინდუსტრიის კრეატიულ გიგანსად ჩამოყალიბება ვერ მოხერხდება COPYRIGHT-ის გვერდის ავლით. გვესაუბრება საქართველოს კინომატოგრაფიის ეროვნული ცენტრის დირექტორი თამარ ტატიშვილი.

ის არასწორი მენტალური მიდგომა, ინტელექტუალური და ზოგადად კერძო საკუთრების მიმართ, რაც საბჭოთა კავშირში არსებობდა, რამდენად აქტუალურია დღესაც?

პარალელების გავლება საკმაოდ რთულია ორი ფაქტორის გათვალისწინებით: საბჭოთა კავშირის დაშლიდან 20 წელზე მეტი გავიდა და ამ პერიოდს დაემთხვა ინფორმაციული ტექნოლოგიების რევოლუციური განვითარება, რამაც მნიშვნელოვან წილად ხელი შეუწყო ინფორმაციის მოპოვება-გავრცელებას, სამწუხაროდ არალეგალური გზითაც.

Copyright-ი კლასიკური გაგებით გულისხმობს “ბეჭდვის და გავრცელების უფლებას” (“Right to Copy”).

FILM PRODUCTION COVERS NUMEROUS COMMERCIAL DEALS AND THE BASIS FOR ALL OF THEM IS COPYRIGHT. ESTABLISHMENT OF CINEMA INDUSTRY IN THE SHAPE OF CREATIVE BUSINESS CAN'T BE FULFILLED WITHOUT COPYRIGHT, - SAYS TAMAR TATISHVILI, THE DIRECTOR OF THE “NATIONAL CENTRE OF CINEMATOGRAPHY”

How relevant is today the incorrect approach to the intellectual and private property in general, which existed during Soviet times?

It's quite difficult to make parallels considering the following two factors: More than 20 years have passed since the Soviet Union came apart and the revolutionary development of informational technologies coincided with this period, which significantly contributed to obtaining and spreading of information, among them through illegal ways too.

According to its classical definition, “Copyright” means “right to print and disseminate” (Right to copy). The other important right concerns mentioning of the author's name when using the “product” created by the latter.

During Soviet times the author's right was protected by the

მეორე მნიშვნელოვანი უფლება გულისხმობს ავტორის სახელის მიკუთვნებას მის მიერ შექმნილი “პროდუქციის” გამოყენებისას.

საბჭოთა კავშირის დროს, ავტორის უფლება დაცული იყო სახელმწიფოს მიერ, თუმცა ბეჭდვისა და გავრცელების უფლება, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ავტორის მიერ ეკონომიკური სარგებლის მიღებას, მონოპოლიზებული იყო სახელმწიფოს მიერ.

state, though the rights to printing and dissemination of the piece of art, which is directly in connection with receiving economical profit, was also monopolized by the state.

According to the above mentioned, an approach to an intellectual property was formed, which relatively can be called as “Soviet”. The state was defining in what amounts a concrete piece of art would be published and what kind of benefit would an author get.

ამის შედეგად ჩამოყალიბდა მიდგომა ინტელექტუალური საკუთრების მიმართ, რომელსაც პირობითად “საბჭოური” შეიძლება ვუწოდოთ. სახელმწიფო განსაზღვრავდა, რა რაოდენობით მოხდებოდა ამა თუ იმ ნაწარმოების გამოცემა და რა სარგებელს მიიღებდა ავტორი.

თავისუფალი საბაზრო ეკონომიკის პირობებში, თავად ავტორის პრეროგატივაა განსაზღვროს რა რაოდენობით და რა პირობებში მოხდება მის მიერ შექმნილი პროდუქციის გამოცემა-გავრცელება. რა თქმა უნდა მსგავსი მოდელი გაცილებით მეტი ეკონომიკური სარგებლის მიღების საშუალებას აძლევს ავტორს, მაგრამ შესაბამისად გაზრდილია მისი პასუხისმგებლობის საკითხიც, ავტორმა უნდა გაითვალისწინოს ბაზრის მოთხოვნა მის მიერ წარმოებულ პროდუქციაზე და დაიცვას თავისი უფლებები კანონის შესაბამისად.

უფრო რთულია საზოგადოების დამოკიდებულების შეცვლა. საბჭოთა პერიოდში პირობითად, საკუთრება ეკუთვნოდა “კოლექტივს,” შესაბამისად ყველას. ამ ეტაპზე მნიშვნელოვანია, რომ ინდივიდუალურად გავაცნობიეროთ რას ნიშნავს ინტელექტუალური საკუთრება და დავინახოთ კავშირი პროდუქტს და მის მწარმოებელს შორის, გარკვეულწილად მოხდეს “ინტელექტუალური საკუთრების პერსონიფიცირება,”

In terms of the free market economy, it’s a prerogative of an author to decide in what quantities and with which conditions would his/her own product be published and disseminated. Of course, this kind of a model gives an opportunity to an author to gain far more profit, but, besides that, the responsibility of an author increases – an author should consider the demands of the market on the product produced by him/her and should protect his/her rights according to the law.

It’s the way difficult to change a social attitude. In Soviet times, relatively, the property belonged to “a collective body”, and, thus, this meant that it belonged to everybody. Nowadays, it’s important to individually realize the concept of the intellectual property and see connection between a product and its producer, and this way “personification of an intellectual property” must take place. The final aim, the purpose of the last mentioned is to give an opportunity to a consumer to clearly see that behind the consumed product stands not the state (the property of which belongs to every single individual, including him/her, a concrete consumer), but his/her favorite concrete author (who should gain some profit, in order to be able to further create new products).

In terms of legal and executive spheres what regulations regarding copyright exist nowadays in cinematography?

რათა მომხმარებელი ხედავდეს, რომ მის მიერ მოხმარებული პროდუქციის უკან დგას არა სახელმწიფო (რომლის საკუთრება მასაც ეკუთვნის), არამედ კონკრეტული, მისთვის საყვარელი ავტორი (რომელმაც უნდა ნახოს გარკვეული სარგებელი, რათა შეძლოს დამატებითი პროდუქციის შექმნა).

რა რეგულაციები არსებობს დღესდღეობით Copyright-ის კუთხით, საკანონმდებლო თუ სააღსრულებლო სახის, კინემატოგრაფთან მიმართებაში?

საქართველოში დღესდღეობით არსებული კანონმდებლობა სრულად შეესაბამება საერთაშორისო სტანდარტებს. საქართველო მიერთებულია ინტელექტუალური საკუთრების სფეროში მოქმედ საერთაშორისო ხელშეკრულებებსა და შეთანხმებებს, მაგრამ მხოლოდ კანონმდებლობის არსებობა და ინსტიტუციები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ საავტორო უფლებები დაცული იყოს. პირველ რიგში თავად უფლებისმფლობელები უნდა იცავდნენ საკუთარ უფლებას, ანუ როცა საავტორო უფლება ირღვევა ამაზე მხოლოდ კომენტარით არ უნდა იფარგლებოდნენ, არამედ უნდა გაამდნენ ქმედით ნაბიჯებს და მიმართავდნენ შესაბამის ორგანოებს. ეს არის ერთ-ერთი, რითაც ჩვენი საზოგადოება განსხვავდება დასავლურისგან, თუმცა ისიც უნდა აღვნიშნო, რომ ამ მხრივ დღესდღეობით უკვე შეიმჩნევა გააქტიურება. დასავლეთში არსებობს უამრავი ასოციაცია, სადაც სპეცილისტები და ადვოკატები ყოველგვარი ანაზღაურების გარეშე მუშაობენ და მათი მიზანია დაეხმარონ შემოქმედ ადამიანებს ყველა იმ სირთულის გადალახვაში, რომელიც შეიძლება მათ შეხვდეთ. ასევე აღსანიშნავია კერძო დეტექტივის ოფისები, რომლებიც დაკავებული არიან უკანონო პროდუქციის აღმოჩენით და სამართალდამცავ ორგანოებთან ერთად ახორციელებენ დამრღვევებისგან მათ ამოღება – განადგურებას. ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანი უკანონო პროდუქციისთან ბრძოლის საკითხში არის ყველა ინსტიტუციის ჩართულობა. დასავლეთში ფაქტიურად ყველა რეაგირებს უკანონო პროდუქციაზე, ყველა ებრძვის მას, დანყებული უფლებისმფლობელიდან – დამთავრებული სამთავრობო სტრუქტურებით. თუმცა იქაც არის სირთულებები, აღნიშნავენ საკითხის არაპრობლემატულობას და საზოგადოების გაუნათლებლობას ამ სფეროში.

რა როლი შეიძლება შეასრულოს copyright-მა, ქართული კინოინდუსტრიის განვითარებაში?

პირველ რიგში, ინტელექტუალური საკუთრების სწორი რეგულირება მოახდენს სექტორის ოპტიმიზაციას. უნდა მოხდეს კინოსექტორის ოპტიმიზაცია, კომერციული ღირებულების შენარჩუნება. საავტორო უფლების დაცვა გარდა იმისა, რომ ავტორის სახელის

The acting Georgian legislation fully meets international standards. Georgia is participant of the international treaties and agreements operating in the field of the intellectual property, but existence of legislation and corresponding institutions is not enough for protection of copyright. On the first place, the holders of the right should protect their own rights, in other words, when a right of an author is infringed the latter should not just make a comment on the fact, but also take some effective steps and apply to corresponding structures. This is one of the things by which our society differs from the Western one. Though, I should also mention that, at present, some kind of activation in this regard has been noticed. In the Western countries there are numerous associations, where specialists and advocates work without being paid and their aim is to assist artists to overcome all those difficulties, which the latter could face. The offices of the private detectives, which are engaged in finding illegal products and together with the law defending organs, implement their withdrawal and liquidation worth mentioning too. The most important in fighting against the illegal products is inclusion of all institutions. In the Western countries, practically, everybody reacts on illegal products, everybody struggles against them starting from the owner of the right and ending with the governmental structures. Though, they face difficulties too in the shape of the non-priority of the issue and low public awareness in this field.

What a role should copyright play in development of the Georgian cinema industry?

First of all, correct regulation of the intellectual property will optimize the sector. It should optimize the cinema sector and maintenance of the commercial values. Protection of copyright, besides of protecting the right to name of an author, also, ensures getting of income which an author should gain as a result of his/her intellectual work. A movie is a result of a collective activity, several authors are involved in its creation and each of them gets royalties. A film is a subject to numerous commercial deals; it involves right to broadcast, right to reproduction and so on. The basis for all these deals is copyright, in other words, the development of the movie sector can't be imagined without copyright, as any sector which creates a product needs to be regulated, otherwise this will result in chaos. The law should protect the outcome of the intellectual work. The film sector is regulated by the corresponding legislation.

This, besides of upbringing a number of people involved in the cinema sector in the environment regulated by the copyright legislation, also will give a push to development of distribution in Georgia.

Perhaps, you're aware that authors have some pretensions towards the former successor of the films. The position of the Georgian Public Broadcaster is clear – a producer (in this case the Public Broadcaster itself) is the holder of copyright.

This kind of issues need detailed inspection. Of course, differ

უფლებას იცავს, იცავს იმ შემოსავალსაც, რომელიც ავტორმა უნდა მიიღოს თავისი ინტელექტუალური შრომის შედეგად. კინო არის კოლექტიური შრომის შედეგი, მის შექმნაში ჩართულია რამოდენიმე ავტორი, თითოეული მათგანი იღებს ჰონორარს. ასევე, უამრავი კომერციული გარიგების საგანია ფილმი, ფილმის ჩვენების უფლება, ფილმის დისკებზე რეპროდუცირების უფლება და ა.შ. ყველა ამ გარიგების საფუძველია საავტორო უფლება ანუ წარმოუდგენელია კინოსექტორი საავტორო უფლებების გარეშე განვითარდეს, რადგან ის სექტორი, რომელიც რაიმე პროდუქტს ქმნის საჭიროებს დარეგულირებას, წინააღმდეგ შემთხვევაში ეს გამოიწვევს ქაოსს. ინტელექტუალური შრომის შედეგს უნდა იცავდეს კანონი. კინოსექტორი რეგულირდება შესაბამისი კანონმდებლობით.

გარდა იმისა, რომ საავტორო კანონმდებლობით დარეგულირებულ გარემოში გაიზრდება კინოსექტორში დასაქმებულ ადამიანთა რიცხვი, რაც ასევე ბიძგს მისცემს საქართველოში დისტრიბუციის განვითარებას.

ალბათ, იცით, ყოფილი ტელეფილმების მემკვიდრე, საზოგადოებრივი მაუწყებლის მიმართ, ავტორებს აქვთ გარკვეული პრეტენზიები. მაუწყებ-

ლის პოზიცია ცალსახაა - პროდიუსერს, ამ შემთხვევაში მათ, ეკუთვნით საავტორო უფლებები.

ასეთი საკითხები დეტალურ შესწავლას მოითხოვს, რა თქმა უნდა ნებისმიერ თემაზე შეიძლება გამოითქვას სხვადასხვა აზრი კომპეტენტური თუ არაკომპეტენტური, მაგრამ მე მაინც მგონია, რომ ეს საკითხი განხილულ უნდა იქნას სამართლებრივ ჭრილში ისე, რომ არ დაზარალდეს არც ერთი მხარე და პირველ რიგში ქართული კინემატოგრაფი. პოზიცია საზოგადოებრივ მაუწყებელს რა თქმა უნდა ცალსახა ექნება, მაგრამ ასევე ცალსახა ექნებათ ავტორებსაც, რომ მათი შექმნილია ფილმები და ქონებრივი უფლებები არავისთვის დაუთმიათ. სწორედ ამას ვგულისხმობ, როცა ვამბობ, რომ ასეთი საქმეები უნდა წყდებოდეს პროფესიონალთა დახმარებით. დისკუსია გარდაუვალია, რადგან ორივე მხარეს აქვს თავისი არგუმენტები და გამოითქმება ძალიან ბევრი მოსაზრება ორივე მხარის სასარგებლოდ.

როგორ შეაფასებდით დღესდღეობით ქართულ კინოსექტორში არსებულ სიტუაციას?

ვფიქრობ დღეს ქართული კინო რესურსების მობილიზაციის ეტაპზეა. გადავიარეთ 90-იანი წლების

წარმოუდგენელია კინოსექტორი საავტორო უფლებების გარეშე განვითარდეს, რადგან ის სექტორი, რომელიც რაიმე პროდუქტს ქმნის საჭიროებს დარეგულირებას, წინააღმდეგ შემთხვევაში ეს გამოიწვევს ქაოსს.

The development of the movie sector can't be imagined without copyright, as any sector which creates a product needs to be regulated, otherwise this will result in chaos.

ფოტო: ხათუნა ხუტსიშვილი
PHOTO: KHATUNA KHUTSISHVILI

სირთულეები, გავითავისეთ, რომ კინოს სერიოზული სახელმწიფო მხარდაჭერა სჭირდება და ასევე ძალიან მნიშვნელოვანია, ძლიერი საპროდიუსერო კომპანიების ჩამოყალიბება, რომლებიც „თამაშის“ თანამედროვე წესებით ხელმძღვანელობენ, ჩართული არიან საერთაშორისო პროცესებში და სწორი წარმოდგენა აქვთ მიმდინარე კინოტენდენციებზე: დაფინანსების გზები, საფესტივალო თუ კომერციული პოტენციალ-ის შეფასება, პროექტის სწორი წარდგენა და ა.შ

ამ მხრივ ეროვნული კინოცენტრის მიერ ჩატარებული პროგრამები (ტრენინგები, ინდუსტრიული შეხვედრები და სხვა), ისევე როგორც სექტორის უმეტესი მონაწილეების გააქტიურება ნამდვილად შესამწნევია. სულ უფრო მეტი ქართველი პროდიუსერი მიემგზავრება სხვადასხვა ბაზრობებზე და ავითარებს თავის კინოპროექტს, სხვადასხვა კინოფესტივალებს ინდუსტრიული სექციები იხსნება ქართველი მონაწილეებისთვის (მაგ. სარაევოს ფესტივალის პროგრამა "სინელინკი" და "ტალენტ კამპუსი"), იმატა ქართული რეტროსპექტივების მოწყობის სურვილმა წამყვან ევროპულ ქვეყნებში.

ამ მხრივ, საქართველოს „ევრიმაჟი“ განვერიანება-მაც თავისი დადებითი შედეგი გამოიღო - ორი ფილმის პროექტი მოხვდა ნელს ევრი-მაჟის მიერ დაფინანსებულთა სიაში - ფრანგულ- ქართული პროექტი „ძმა“ და ქართულ-ინგლისურ- ფრანგული პროექტი - „ეპიკი“.

„ძმა“ სრულიად ქართული ისტორიაა, რომელიც 90-იანი წლების ქართულ ქრონიკას ორი თბილისელი ძმის ისტორიის ხაზით გადმოგვცემს. ეს პირველი ქართული ისტორიაა, რომლის ტიტრებშიც ევრიმაჟის ლოგო გაჩნდება.

ვფიქრობ, საქართველოს რეალური შანსი აქვს, რომ პატარა, მაგრამ ქმედითი კინოსექტორი ჩამოაყალიბოს. აქ დადებით როლს ითამაშებს ჩვენი არსებული კინოტრადიცია და ახალი თაობის გამოჩენა, რომელიც უფრო თამამად შეაფასებს მოვლენებს და გადაიღებს ახალ ქართულ კინოს. ამ პროცესების სწორი წარმართვა მოითხოვს შრომას, ამბიციების გვერდზე გადადებას და საკუთარ თავზე მუშაობას. თუ ინდივიდუალური მიდგომა ასეთი იქნა, კინო ნამდვილად ჩამოყალიბდება წამყვან კრეატიულ სექტორად საქართველოში. ეს კი იმას ნიშნავს რომ შეიქმნება ინტელექტუალური საკუთრების პროდუქტი, რომლის სწორი ექსპლუატაციით იხიერებს მისი მწარმოებელი პროდიუსერი (ეკონომიკური კუთხით) და უფრო ფართოდ იმიჯს გაიშვარებს ქვეყანა.

ent opinions, competent or incompetent, can be expressed regarding any topic, but I still think that this issue should be reviewed from the legal point of view, so that none of the parties incur losses, here, first of all I mean Georgian cinematography. The Georgian Public Broadcaster will have an unambiguous position of course, but authors have clearly defined approach stipulating that films are created by them and that they have not passed their property rights to anybody. This is exactly what I mean by saying that the matters of this sort should be solved by the assistance of professionals. Discussion is unavoidable, as the both of the parties have their own arguments and many views will be expressed in favor of each party.

How would you evaluate the present situation existing in Georgian cinema sector?

I think, nowadays, Georgian cinema resources are on the stage of mobilization. We have overcome difficulties of 90s and realized that cinema needs a serious state support, as well as establishment of strong producer companies, which are guided by the modern rules of “the game”, are involved in international processes and are well aware of the ongoing movie trends: where to get financing, estimation of festival and commercial potentials, correct presentation of a project and so on.

From this point of view, the programs conducted by the National Cinema Centre (trainings, industrial meeting etc.), as well as activation of the most part of the participants of the sector, is significant indeed. More and more Georgian producers visit various markets and develop their cinema projects. Industrial sections are being opened for Georgian participants (e.g., Sarajevo Festival program “Cinelink” and “Talent Campus”), in leading European countries the desire of holding Georgian retrospectives has been increased.

Becoming a participant of “Eurimages.” had its positive outcomes – two films got on the list of financing of “Every Maj.” – French-Georgian project “The Brother” and Georgian-English-French project – “Epic”.

“The Brother” is completely Georgian story, which tells about the Georgian chronicles from the line of the story of two brothers from Tbilisi. This is the first Georgian story, in the caption of which the logo of “Eurimages.” will appear.

I think, Georgia has a real chance to form a small, but effective cinema sector. In this regard, the existing Georgian movie traditions and coming of the new generation, who will make freer estimations of the ongoing events and shape a new Georgian movie, will definitely play a positive role. The correct management of the above mentioned processes demands hard work, putting personal ambitions aside and improving oneself. If an individual approach will follow this path, cinema will actually form the leading creative sector in Georgia, and, this would mean that an intellectual property product will be created, from the correct exploitation of which its producer will get profit and the broader image of the country will be established.

კინოს სერიოზული სახელმწიფო მხარდაჭერა სჭირდება და ასევე ძალიან მნიშვნელოვანია, ძლიერი საპროდიუსერო კომპანიების ჩამოყალიბება, რომლებიც „თამაშის“ თანამედროვე წესებით ხელმძღვანელობენ, ჩართული არიან საერთაშორისო პროცესებში და სწორი წარმოდგენა აქვთ მიმდინარე კინოტენდენციებზე: დაფინანსების გზები, საფესტივალო თუ კომერციული პოტენციალის შეფასება, პროექტის სწორი წარდგენა და ა.შ

CINEMA NEEDS A SERIOUS STATE SUPPORT, AS WELL AS ESTABLISHMENT OF STRONG PRODUCER COMPANIES, WHICH ARE GUIDED BY THE MODERN RULES OF “THE GAME”

NINO CHUBINISHVILI / A Designer

ნინო ჩუბინიშვილი დიზაინერი

ს რსებობს გარკვეული ისტორიული ქრონოლოგია მოდის სფეროში. ცნობილია ვინ გამოიყენა პირველი "ტრაპეცია". შემდეგ ეს ტენდენცია განვითარდა, გარკვეული სახეცვლილება განიცადა. ეს უკვე სხვა თემაა. მთავარი ისაა, რომ ავტორი ვიცით. იდეის განვითარება, როგორც ასეთი, საინტერესოა, მისაღები, აუცილებელიც. მე ვსაუბრობ არა იდეის განვითარებაზე, არამედ მითვისებაზე. საუბარია ჩვეულებრივ "პარაზიტებზე". თუ იურიდიულ ენაზე ამას საავტორო უფლებების დარღვევას უწოდებენ, ჩემთვის უბრალოდ ქურდობაა და სხვა არაფერი. ისინი შენი ცხოვრებისეული გამოცდილების, ნიჭის, ინსპირაციის შედეგად მიღებულ "ინფორმაციას" გპარავენ. ამის უკან კი ძალიან პრაგმატული მოტივაციაა - იაფფასიანი პროდუქტობა და მატერიალური სარგებელი. მათ სხვისი იდეის მისაკუთრება ფაქტიურად ბიზნესად აქციეს. მეც, როგორც ავტორს, ბუნებრივია მიჩნდება პრეტენზია და მაქვს სურვილი დავიცვა ჩემი ინტელექტუალური მონაპოვარი. ზნეობაზე ამ ადამიანებთან საუბარს ალბათ აზრი არ აქვს. უნდა მიმართო შესაბამის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ ზომებს მათ წინააღმდეგ. ვფიქრობ, მოდის კრიტიკოსებმაც უნდა აიმაღლონ ხმა. მოგიყვანთ ერთ ფაქტს - ორი წლის წინ ჟურნალი, რომელმაც ჩემი ნამუშევრები გამოაქვეყნა, დღეს აქვეყნებს ამავე ნამუშევრების პლაგიატს. რატომღაც მიაჩნიათ, რომ იგივე "ზონარი"

There is a concrete historical chronology in the sphere of fashion. It's known who used the first "trapezoid". Then, the trend developed, was amended in some way, -it's another topic to discuss. The most important is that we know who is an author. Of course, development of an idea, as such, is interesting, acceptable and necessary. I am talking not about development of the notion, but about its appropriation, - I mean ordinary "parasites". If from the legal point of view this is called breaching of copyright, for me, it's, merely, a theft and nothing else. They steal from you information, which you've got from your own life experience, talent, inspiration. Very pragmatic motivation lies behind this - cheap popularity and material profit. They, actually, transformed stealing of other's ideas into a business. I as an author, naturally, have a pretension and wish to protect my intellectual achievements. I suppose, there is no point in talking about morals with this people. One should apply concrete administrative-legal measures against them. I think, the fashion critics should raise their voices too. I will tell you an example: The magazine, which published my works two years ago, recently publishes the same works' plagiarism. For some reason they think that the same "line" can't be your possession. Here we have elementary incompetence. As I see, the main issue for them is commerce. Though, there always have been and will be individuals, whose works do not fall under the laws of commerce. I belong to the number of such artists.

არ შეიძლება შენი საკუთრება იყოს. აქ ელემენტარულ არაკომპეტენტურობასთან გვაქვს საქმე. ამოსავალი მათთვის, როგორც ჩანს კომერციაა. მაგრამ ყოველთვის არსებობდნენ და იარსებებენ შემოქმედები, ინდივიდები, ვისი ნამუშევრებიც კომერციის კანონებს არ ექვემდებარება. მე ამ შემოქმედთა რიცხვს მივეკუთვნები.

მოსკოველმა დიზაინერმა ხუთი კაბა მომპარა და კონკურსშიც კი გაიმარჯვა... ორსული ქალი, რომ გავაკეთე, მაშინვე გადააკობირეს. რა ვთქვა "პლისის" მაგვარ ქსოვილებზე, ამაზე ხომ მთელი "თაობები გაიზარდა". ქსოვილიც არ შეუცვლიათ. "ჩახვეულების" კეთება, რომ დავინყე, ისიც უცებ გადაიღეს. 20 წელი დიდსულოვნად ვითმენდი და რახან დღეს ვხედავ, რომ მათ ეს ბიზნესად აქციეს, უკვე აღარ მინდა ჩემი იდეებით "ვკვებო" ეს საქმოსნები. უბრალოდ ადამიანები სიკეთეს ვერ ხედავენ და შესაძლოა იდიოტათაც გთვლიან. ვაპირებ ერთი დიდი ქეისი გავაკეთო და ყველა ეს შემთხვევა დავაფიქსირო.

არსებობს დოკუმენტური ფილმი, ტონინო გუერა და ანდრეი ტარკოვსკი საუბრობენ. ტარკოვსკი ბერგმანიდან მოყოლებული ოქუთი დამთავრებული ყველა გენიოსის გავლენას აღიარებს. ემადლიერება მათ და ყვება თუ ვისგან რა აქვს ნასწავლი. ტარკოვსკი თავად გენიოსია, მაგრამ ამასთანავე ინტელიგენცია და მიაჩნია, რომ გავლენა არ უნდა დამალოს. მეც ბედნიერი ვიქნებოდი, თუ ვინმე ჩემს გავლენაზე ღიად ისაუბრებდა. მით უფრო, თუ ეს ნიჭიერი ადამიანი იქნებოდა. ანდა სულაც ისწავლონ ჩემგან, მე აბსოლუტურად გახსნილი ვარ ამისთვის. სხვათა შორის წელს სამხატვრო აკადემიაში ჯგუფი ამყავს და სიამოვნებით გადავცემ ჩემს გამოცდილებას ახალგაზრდებს.

საქართველოში არსებობენ ცალკეული დიზაინერები, მაგრამ ინდუსტრია, როგორც ასეთი ჯერ-ჯერობით არ არის. მთელმა მსოფლიომ ისწავლა ტანსაცმლის წარმოება. უდიდესი საწარმოებია გახსნილი აღმოსავლეთის ქვეყნებში. ჩვენთან კი უბრალოდ არ არსებობენ პროფესიონალები, ვინც თარგს აიღებს და სამ ზომამდე გააკეთებს მოდელს. არსებობს მსოფლიო სტანდარტი მოდის ინდუსტრიაში და საჭიროა ამ გამოცდილების

A designer from Moscow stole five of my dresses and won a competition... When I created “a pregnant woman”, they copied it immediately. Nothing to say about “plisse” like textiles, the whole generations were brought up on this. They even have not changed textiles. When I started making “twisted stitches”, they copied it straight away. For twenty years I generously endured all this, and, today, when I see that they made a business out of this, I do not wish to feed these “businessmen” from my own ideas. It’s just that people can’t see kindness, and, perhaps, they even consider you being an idiot. I am going to make a one big case out of these all and mention all the incidents there.

There is a documentary film, where Tonino Guera and Andrei Tarkovsky have a discussion. Tarkovsky acknowledges the influence of all the geniuses starting from Bergmann and ending with Odzu. He is thankful to them and speaks about what he has learnt and from whom. Tarkovsky is a genius himself, but, besides that, he is intelligent and considers that he should not hide the last mentioned influence. I would also be happy if anybody would openly speak about my influence, - would be even better if this turned out to be a talented person. Or, simply, they can learn from me, I am completely open for that. By the way, this year, I have a group in the Academy of Arts and I will pass my experience to young people with the greatest pleasure.

There are single designers in Georgia, but there has been no industry as such so far. The whole world has learnt how to produce clothes. There are huge enterprises operating in the Eastern countries. And, here, we just lack professionals, who could make a template and create a model in three sizes. There is a world standard in the fashion industry and it’s necessary to share the experience. When I worked in Paris, I clearly saw their level. What I, Maka Asatiani and Irina Tevzadze were inventing and working with on our own, this had already been established there long before.

Provincialism is not the fact that we are ashamed of our local, Georgian, Christian mentality, but that we wish to become Paris. The whole France, Europe strives for naturalism, but we are embarrassed of it and prefer artificialness. One should value what he/she is. The same spontaneous approach is very much appreciated in Europe. We have it naturally, but, nonetheless, we strive for becoming “zombie robots”. Thus, happiness for a Georgian is not that what is a truly valuable, but is only negative sides of the European civilization.

In general, Georgians are very individualistic. I was hosting an American expert, and she said that Georgians do not fit into the standard codes schemes. In Europe, everybody stands behind a mask. Often, it’s not easy to guess whether a person is young or old, what kind of a trauma one has experienced in his/her life. The more civilized is the person, the more naturally he/she fits the mask on his/her face. Happily, it’s not like this in Georgia yet, though, it’s clear that everything moves to this final point, and, perhaps, many consider the fact as a great happiness.

European culture and civilization have gone through the stages, which have not even touched us. We wish to gain everything at once, for which they needed some hundreds of years. The Soviet past made us ignorant. We are surprised and fascinated by a matter, by objects. I was lucky that to be brought up on right values in my family, then, I lived in Europe and newly realized many things. Does not matter in which family, what kind of a social environment one is raised up, when he/she arrives in Europe, it becomes clear that in some portion the last mentioned “lacks culture” and is “cad”.

My grandfather, Vakhtang Beridze, was an art connoisseur. Since my childhood I have been living in the world what is called a classic art. Those three dimensional heads, which I use, are my subconscious. This is information existing in the shape of cultural archetypes, but at the same time, it’s my personal experience too. I was visiting a psychotherapist for a while and as a result of this my subconscious was released. My arts work is the outcome of meditation and self-analyzing processes. This is the path of my spiritual life, which made different symbols to come out from the deep. I have numerous sketches, drafts, which, actually, are projection of my soul and they do not fall under religious and historical hints. My subconscious brings me to symbols. These are only associations, which is impossible to realize completely...

გაზიარება. პარიზში მუშაობის დროს მე ვნახე მათი დონე. ის რასაც მე, მაკა ასათიანი, ირინა თევზაძე თვითონ ვიგონებდით და ვაკეთებდით, უკვე დიდი ხანია დანერგულია.

პროვინციალიზმი, ის კი არ არის, რომ ჩვენ საკუთარი ლოკალური, ქართული, ქრისტიანული აზროვნება გვეთაკილებოდეს. არამედ ის, რომ გვსურს გავხდეთ პარიზი. მთელი საფრანგეთი, ევროპა ნატურალიზმისკენ მიილტვის. ჩვენ კი ამის გვრცხვენია და ხელოვნურობას ვარჩევთ. რაც ხარ, როგორიც ხარ ის უნდა დააფასო. იგივე სპონტანურობას ძალიან აფასებენ ევროპაში. ჩვენ ეს ბუნებრივად გვეძლევა, მაგრამ მაინც იქითკენ მივილტვით, რომ ზომბირებული რობოტები გავხდეთ. მოკლედ ქართველისთვის ბედნიერება ის არ არის, რაც მართლა ფასეულია, არამედ ევროპული ცივილიზაციის ნეგატიური მხარეები.

ქართველები ძალიან ინდივიდუალურები არიან ზოგადად. ამერიკული ჟურნალის ექსპერტი მყავდა სტუმრად, მან მითხრა - ქართველები სტანდარტული კოდების სქემაში არ ჯდებაინო. ევროპაში ყველა ნიღაბსაა ამოფარებული. ხშირად ვერც მიხვდები ადამიანი ახალგაზრდაა თუ მოხუცი, რა ტრავმა გადაუტანია ცხოვრებაში. რაც უფრო ცივილიზებულია ადამიანი, ამ ნიღაბს მით უფრო ბუნებრივად ირგებს. ჩვენთან საბედნიეროდ ჯერ არაა ასე. თუმცა ყველაფერი იქითკენ მიდის და ბევრი ამ ფაქტს ალბათ დიდ ბედნიერებადაც მიიჩნევს.

ევროპულმა კულტურამ, ცივილიზაციამ ის სტადიები გამოიარა, რაც ჩვენ არც კი შეგვხვებია. ჩვენ ერთი ხელის მოსმით გვინდა მივიღოთ ის, რისთვისაც მათ ასწლეულები დასჭირდათ. საბჭოთა წარსულმა ჩვენ "ხამებად" გვაქცია. მატერია, ნივთები გვიკვირს და გვხიზლავს. მე გამიმართლა, რომ სწორი ფასეულობები ოჯახში ჩამომიყალიბეს, მერე კი ევროპაში ვცხოვრობდი და ბევრი რამ ახლებურად გავიაზრე. ისე, რა ოჯახშიც, რა წრეშიც არ უნდა გაიზარდო, ევროპაში რომ ჩადიხარ, ხვდები, რომ რალაც დოზით მაინც "უკულტურო" და "უზრდელი" ხარ.

ჩემი ბაბუა, ვახტანგ ბერიძე, ხელოვნებათმცოდნე იყო. მე ბავშვობიდან იმ სამყაროში ვცხოვრობდი, რასაც კლასიკური ხელოვნება ჰქვია. ის სამგანზომილებიანი თავები, რომელსაც მე ვიყენებ, ესაა ჩემი არაცნობიერი. ინფორმაცია, რომელიც კულტურული არქეტიპების სახით არსებობს, მაგრამ ამავედროულად ჩემი პირადი გამოცდილებაა. ერთი პერიოდი დავდიოდი ფსიქონალიტიკოსთან და მოხდა ჩემი არაცნობიერის გამონათავისუფლება. ჩემი შემოქმედება მედიტაციისა და თვითჩალრმავების პროცესის შედეგია. ესაა ჩემი სულიერი ცხოვრების გზა, რომელმაც ამოატივტივა სხვადასხვა სიმბოლოები. მე მაქვს უამრავი ჩანახატები, ესკიზები. რაც ფაქტიურად ჩემი სულის პროექციაა, რაც რელიგიურ, ისტორიულ ალუზიებს არ გულისხმობს. მე ჩემს არაცნობიერს, მივყავარ სიმბოლოებამდე. ესაა მხოლოდ ასოციაციები, რომლის გააზრება ბოლომდე შეუძლებელია...

"COOPERATION WITH FRANZ WAS VERY IMPORTANT FOR ME..."

"ჩემთვის ქანთან მნიშვნელოვანი იყო ფხანსთან თანამშრომლობა.."

ჩვენი რუბრიკის სტუმარია, ავსტრიაში მოღვაწე ქართველი მხატვარი, თამუნა სირბილაძე. სანამ ეს მასალა გამოქვეყნდებოდა, სამწუხარო ამბავი შევიტყვეთ. გარდაიცვალა თამუნას მეუღლე, თანამედროვე დასავლური ხელოვნების, ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი წარმომადგენელი ფრანც ვესტი...

როგორ წარიმართა თქვენი კარიერა უცხოეთში? რა სირთულეები იყო?

სირთულეები დღემდე მაქვს, ასე ვთქვათ, ავსტრიაში. აქ სრულიად განსხვავებული ტრადიცია არსებობს. ვგულისხმობ იმ გააზრებას ხელოვნებისა, რაც საქართველოშია მიღებული.

მეორე მსოფლიო ომის შემდგომი პერიოდიდან ავსტრიაში აქტიუალურია აქციონიზმი - ეგრეთ წოდებული უშუალო ხელოვნება. ოტო მიული, ჰერმან ნიცში, დოქტორ გიუნტერ ბრუსი, რუდოლფ შვარცკოგლერი "უშუალო ხელოვნების ვენის ინსტიტუტს" წარმოადგენენ. მათი ცენტრალური კონცეპტი იყო რეალური რიტუალები სისხლისა თუ ცხოველების გვამების გამოყენებით. ანუ აქცენტი კეთდებოდა რეალურ დრამებზე და არა კონვენციური ხასიათის მიმიკრიულ სანახაობებზე. მათ ხელოვნებას კრიტიკოსებმა Irritart უწოდეს, ანუ სოციალური პროვოკაცია, გამაღიზიანებელი.

TAMUNA SIRBILADZE, A GEORGIAN PAINTER WORKING IN AUSTRIA IS THE GUEST OF OUR RUBRIC. BEFORE THE MATERIAL WAS PUBLISHED WE HAD LEARNT THE SAD NEWS: TAMUNA'S SPOUSE, FRANZ WEST, ONE OF THE MOST RENOWNED REPRESENTATIVES OF THE CONTEMPORARY WESTERN CULTURE, HAD PASSED AWAY...

How did your career develop abroad? What were the difficulties?

Let's say, I still have difficulties in Austria. There is completely different tradition, here. I mean the process of realizing of art that is accepted in Georgia.

From the post World War the II period Actionism is popular in Austria, which is so called the direct art. Otto Muehl, Herman Nitz, Doctor Gunther Brus, Rudolf Schwarzcogler were representing the "Vienna Direct Art Institute". Their central concept lay in real rituals using blood and corpses of animals. Thus, stress was put on real dramas and not convention type mimicry performances. Critics named their art as "Irritart", in other words – social provocation, irritating one.

According to this, I had to revalue my views on painting. Here, the pure painting art is not perceived seriously, they have negative attitude towards it. For them, it's regressive, old form of expression.

ამ ფონზე, ფერწერაზე ჩემი შეხედულებების გადაფასება მომინია. აქ სუფთა ფერწერას არც უყურებენ სერიოზულად, უკვე წინდანინვე უარყოფითი განწყობა აქვთ. მათთვის ეს რეგრესული, მოძველებული გამოხატვის ფორმაა.

აქციონიზმი ჩემთვის აბსოლუტურად უცხოა დღემდე. სხვა ევროპულ ქვეყნებში (იტალია, გერმანია, ბრიტანეთი) უფრო ფასდება ფერწერა, გრაფიკა. მეც გარკვეულწილად მათზე ვარ ორიენტირებული. ამ ქვეყნებში უფრო წარმატებულად მიდის ჩემი გამოფენები.

ფერწერის პარალელურად ვიდეო, მედია შემოვიდა ჩემს შემოქმედებაში. უკვე ერთად თანაარსებობენ ეს განსხვავებული გამოხატვის ფორმები. იგივე ფერწერა, გრაფიკა, ქანდაკება, ვიდეო.

თბილისის მერე მე აქ ჩავაბარე აკადემიაში ფერწერისა და

Up until now, for me Actionism is absolutely strange. In other European countries (Italy, Germany, Britain) painting and graphics are more appreciated. I am, also, more oriented on the latter. In the last mentioned countries, my exhibitions are more successful.

In parallel to painting, media has entered my creative work. Already, these different expression forms coexist together. The same painting, graphics, sculpture, video art...

After finalizing my studies in Tbilisi, I have entered the higher educational institution with the specialization of painting and graphics, plus video art in Vienna. I have broadened my creative range. I still make documentary films.

In Georgia, many people call themselves painters and not artists. From your point of view, is it a bit an old approach?

გრაფიკის განხრით, ამას პლუს ვიდეოარტი. უფრო გავა-
ფართოვე ჩემი შემოქმედებითი დიაპაზონი. დღემდე ვიღებ
დოკუმენტურ ფილმებსაც.

**საქართველოში ბევრი საკუთარ თავს მანც მხატვარს ეძახ-
ის, და არა არტისტს. როგორ ფიქრობთ ეს ცოტა მოძველე-
ბული მიდგომა ხომ არ არის?**

მხატვარი ფერმწერს გულისხმობს? დღეს არსად მსოფ-
ლიოში არავინ არ არის კონცენტრირებული სუფთა ფერ-
წერაზე. მიუხედავად იმისა, რომ მე ფერწერას ვთვლი
ჩემი საქმიანობის ძირითად საგნად, პერსონალურ გა-
მოფენებზე ფერწერას ქანდაკებას ვუთავსებ. ფერწერას
"ვათამაშებ" როგორც ქანდაკებას. ფერწერას სამ გან-
ზომილებიან ქანდაკებად ვაქცევ.

**გვიამბეთ თქვენს მიმდინარე პროექტებზე. როგორია ზოგა-
დად თქვენი შეხედულებები ხელოვნებაზე?**

დღესდღეობით კონცეპტუალურ ხელოვნებას ვერ აუვლი
გვერდს. ამის უარყოფა შეუძლებელია ხელოვნებაში მარსელ
დუშამის მერე. მეც მანტიერესებს და მნიშვნელოვნად ვთვ-
ლი კონცეპტუალურ ხელოვნებას. ვთვლი, რომ ყველა მხატ-
ვარს დღეს კონცეპტი ჩადებული აქვს თავის შემოქმედებაში
მეტნაკლებად.

მე ვაკეთებ სერიულ ფერწერას, ვთქვათ 40 ფერწერულ
ტილოს. აქედან 4-ს ერთად განვალაგებ ისე, რომ კონცეპ-
ტუალური რეპრეზენტაცია გამოდის სამ განზომილებაში.
ან ოთხკუთხედად, ისევე როგორც დონალდ ჯუდი აკეთ-
ებდა ამას. 8 ფერწერას ვაერთიანებ და ეს უკვე ხდება არა
ცალკეული ტილო, არამედ ობიექტი.

ჩემი შემოქმედება აბსტრაქციისა და ფიგურატიული
ხელოვნების ზღვარზეა. მაყურებელს შეუძლია საკუთარი
წარმოსახვის პროექცირება ჩემს შექმნილ გამოსახულებაზე,
უნდა აბსტრაქციისკენ გადაიხრება, უნდა სხვა მხარეს. შესა-
ძლოა ეს ჩემს ხედვას არ ემთხვეოდეს. ანუ მას თავისუფალი
ინტერპრეტაციის საშუალება ეძლევა.

**ჩემთვის ახლობელი ამერიკელი, იტალიელი კონცეპტუალ-
ისტები არიან.**

ჯერ კიდევ თოვლორ აღორნომ თქვა, რომ არანაირი
ხელოვნება აუშვიცის მერე აღარაა შესაძლებელი.
კონცეპტუალიზმი ჩემი აზრით აქედან მოდის. ხელოვნების
ტრადიციული ფორმა, გაგება აღარ იყო ამოსავალი.
ავტორის, არტისტის პოზიცია ხდება განმსაზღვრელი.
გავიხსენოთ ამერიკელი ჯოზეფ კოშუტი კონცეპტუალიზმის
ერთ-ერთი ფუძემდებელი. მასზე გავლენა ლუდვიგ
ვიტგენშტეინის ფილოსოფიამ იქონია და სიტყვა იქცა
ცნობიერების ფორმად. მან ტექსტები და დიაგრამებიც
გახდა საგამოფენო ექსპონატებად. სოლ ლე ვიტო,
თვლიდა, რომ კონცეპტუალურ ხელოვნებაში მთავარი
იდეაა, გამოსახვის ფორმა კი შესაძლოა ნებისმიერი იყოს
- სიტყვა, ფოტო და ასე შემდეგ. მარსელ ბრუდჰაერსი
საერთოდ უარყოფდა ინსტიტუციონალიზმს და თვლიდა,
რომ ხელოვნების მაქსიმალური გამოვლენა ხდება სახლში,
ანუ ყველა ინსტიტუციის მიღმა. მერე წარმოიშვა Land Art-ი,
სადაც "ქმედება" ხდება ხელოვნების პრინციპი, მხატვრის

Does the word "a painter" really imply a person who makes
paintings? Nowadays, no one is concentrated on pure painting.
Despite of the fact that I consider painting to be main subject
of my work, on my personal exhibitions I mix sculpture with
painting. I "play" with a painting in a shape of a sculpture; - I
make 3 dimensional sculptures out of a painting.

**Please, tell us about your current projects. What are your
views on art in general?**

Nowadays conceptual art is unavoidable. After Marcel
Duchamp it's not possible to reject it in art. I am also interested
in conceptual art and consider it important. From my point of
view, all the painters, more or less, have some concept put in
their creative work.

I create serial painting, let's say 40 painting pieces. 4 out
of these 40 I place together, in such a way that conceptual
representation is created in 3 dimensions. Or, I put them in a
shape of a rectangle, as Donald Judd did. I unite 8 paintings,
and it becomes not just a separate piece of painting, but also an
object.

My creative work is on the merge of abstraction and figural
art. An audience can project its own imagination on the image
created by me; it can deviate to abstraction, or to the other side.
This can coincide with my views, in other words, the audience
is given a chance to interpret freely.

Close to my heart are the Italian and American conceptualists.
Theodor Adorno said that no art is possible after Auctvitz.
I think the beginning of conceptualism lies here. Traditional
form and understanding of art was not the starting point. The
view of an artist is determinant. Let's remember American
Joseph Cochet, one of the cofounders of conceptualism. He
was influenced by the philosophy of Ludwig Wittgenstein and
a word became a form of consciousness. He created exhibits
out of texts and diagrams. Sol LeWitt considered that idea is
the most important in conceptual art, and there can exist any
kind of an expression form – a word, photo and so on. Marcel
Brutheirs completely denied institutionalism and considered

ზემოქმედება არსებულ ლანდშაფტზე, არქიტექტურაზე და ასე შემდეგ.

ჩემთვის ძალიან ახლობელია ასევე იტალიური Arte Povera (ლარიბი ხელოვნება). ხელოვნებისა და ინდუსტრიული ცივილიზაციის დიალოგის ვიზუალიზაცია. მიქელანჯელო პისტოლეტო ჩემი ერთერთი ფავორიტია.

დღეს კონცეპტუალიზმმა ბევრად ლიბერალური ფორმა მიიღო.

ასევე ქანდაკება ხდება აქტუალური ჩემი თაობისთვის. არა იმ ძველი, ტრადიციული ფორმით თუ გაგებით რასაკვირველია.

ყოფილა თუ არა შემთხვევა, როდესაც დარღვეულა თქვენი საავტორო უფლებები?

მე ასეთი შემთხვევები არ მახსენდება. უფრო სხვა ხასითვის პრობლემებს ვაწყდებით ჩვენს ოჯახში. ვგულისხმობ ასლების დამზადებას. დღეს ევროპაში ძალიან ბევრი მხატვარი ზარალდება ამ კუთხით. მათ შორის ჩემი მეუღლეც ფრანც ვესტი. დამიჯერეთ ეს ძალიან მტკივნეულია. როგორც პიკასომ თქვა, კარგი მხატვარი "იპარავს", ცუდი კი "ასლს" აკეთებს. "მოპარვა" გულისხმობს სხვისი მიგნების შენეულ გააზრებას.

ზოგჯერ "ასლს" არ აკეთებენ, მაგრამ ფაქტიურად იდეას "გპარავენ". ერთმა ცნობილმა მხატვარმა ბერლინში ნახა ჩემი ნამუშევარი და მერე უბრალოდ დააკოპირა. არ მინდა დავეკონკრეტდე, მაგრამ ნამდვილად არ იყო სასიამოვნო ფაქტი.

ფრანც ვესტთან კოლაბორაციაზე რას გვეტყვოდით?

როცა კოლაბორაციაზეა საუბარი, შეიძლება ერთი მხატვარი ცნობილი იყოს, მეორე ნაკლებად ცნობილი. ჩემთვის ძალიან მნიშვნელოვანი იყო ეს თანამშრომლობა. ასევე ფრანცისთვისაც. ამ დროს თითქოს ერთი მხატვრის ენერჯეტიკა მეორეს გადაეცემა და მრავლდება. ანუ მე მინდა ვთქვა - ორივე უფრო კარგად წარმოჩნდება. ამ თანამშრომლობას ბევრი მითქმა-მოთქმაც მოჰყვა, ვინაიდან მე ფრანცის მეუღლე ვიყავი. ჩვენ ეს აბსოლუტურად არ გვაღელვებდა. ჩემთვის და ფრანცისთვის შემოქმედებითი მხარე იყო უპირატესი და არაკეთილმოსურნეთა აზრს სრულ იგნორირებას ვუკეთებდით.

that the maximal expression of art takes place at home, thus, - beyond any institution. Later the Land Art was created, where "an action" becomes a principal of the art, the influence of an artist on an existing landscape, architecture and so on.

Italian "Arte Povera" (so called "Poor Art") is very close to my heart. It's the visualization of the dialogue between the art and the industrial civilization. Michelangelo Pistoletto is one of my favorites.

Today, conceptualism has much more liberal form.

A sculpture becomes relevant for my generation too, but, of course, not with that old, traditional form or understanding.

Was there any case, when your copyright was infringed?

I can't remember such cases. Our family faces problems of different kind, I mean making copies. At present, many of painters have material losses because of this; among them is my Husband Franz West. Believe me, it's very painful. As Picasso said, a good painter "steals", but a bad one makes a "copy". Here, "stealing" means one's own realization of someone else's finding.

Sometimes they do not make "a copy", but actually, they "steal" your idea. One of the famous painters saw my work in Berlin and then he, merely, copied it. I don't want to go into detailed discussion of this fact, but, will just mention that it was not so pleasant for me.

What would you tell us about your collaboration with Franz West?

When we talk about collaboration, we should consider that one of the two painters can be famous and another less popular. This cooperation was very important for me, so was for Franz too. In such a case, it feels like that one artist's energy is passed to another and is multiplied. Thus, I wish to say, that, here, both of them are better represented. Many gossips followed our collaboration, as I was Franz's spouse. We absolutely did not care about this fact. For me and for Franz creative side of the work was of primary importance and we ignored the ideas of the wrong-wishers.

MISHA IS COOL!

მიშა მახია!

რ ა არის კონფორმიზმი? რა იყო 7 ნოემბრის მერე ყველაზე "პანკური" საქმიანობა? რით განსხვავდება ჯანსაღი პროტესტის ფორმა და ღვაპაქლიანი პოლემიკა?

საზოგადოებრივების ამ და სხვა საინტერესო თემებზე გვესაუბრება მიშა მშვილდაძე.

მე მოყვარულმა "იურიტმა" საავტორო უფლებების კანონის არასწორი ინტერპრეტაცია გავაკეთე.

არ არის აუცილებელი მაინცდამაინც "ტუფლები" მოიპარო. ვინც ვიზუალურ პროდუქციას ქმნის, მისთვის ისაა "ტუფლები". პროდუქტი, მხოლოდ მატერიალური სახით არ არსებობს, შესაძლოა ელექტრონულ ფორმატშიც არსებობდეს. საავტორო უფლებების აღიარება და დაცვა ძალიან მნიშვნელოვანია. ზოგადად, ნებისმიერი ინტელექტუალური თუ სხვა სახის საკუთრება უნდა იყოს დაცული. "ფორმულა კრეატივს" აქვს როგორც პოზიტიური, ასევე ნეგატიური გამოცდილება ამ სფეროში. ფილმში "ჭამა და სექსი" გვსურდა იშხნელების სიმღერების გამოყენება. როგორც გაირკვა, ჩვენ არასწორად გვესმოდა კანონი. გვეგონა, რომ საავტორო უფლება, სულ რაღაც ოციოდე წელი ვრცელდებოდა ავტორის გარდაცვალებიდან. შესრულებაზე თუ კიდევ ცალკე უფლებები არსებობდა, საერთოდ არ ვიცოდით.

WHAT DOES CONFORMISM STAND FOR? WHAT WAS THE MOST "PANIC" BEHAVIOR AFTER THE 7TH NOVEMBER? HOW HEALTHY PROTEST FORM DIFFERS FROM THE VICIOUS RESENTFULNESS?

ON THE ABOVE MENTIONED AND OTHER INTERESTING TOPICS MISHA MSHVILDADZE SPEAKS TO US.

I, AS A NON-PROFESSIONAL "LAWYER" HAVE MADE AN INCORRECT INTERPRETATION OF THE COPYRIGHT LEGISLATION.

It's not necessary to steal "shoes". For those who create visual products, these products are "shoes". A product does not exist only in a material form, but also it can have electronic format. It's of the utmost importance to recognize and protect copyright. In general, any intellectual or other kind of property should be protected. In this field, "Formula Creative" has positive, as well as, negative experience. We wished to use songs of Ishkhnelis in the film "Eating and Sex". As we have found out, we were interpreting the law in a wrong way. We thought that copyright was operating only during 20 years after death of an author. We were not aware at all that separate rights apply to performing of a product. Thus, we were completely unaware of this sphere. Finally, it came up that we had to discuss these topics

მოკლედ ძალიან გაუთვიცნობიერებლები ვიყავით ამ სფეროში. საბოლოო ჯამში აღმოჩნდა, რომ მემკვიდრეებთან უნდა "გაგვევლო" ეს თემები. მაშინ მასხოვს გიგა (საავტორო უფლებების დაცვის ასოციაციის თავჯდომარე, გიგა კობალაძე) ასრულებდა მედიატორის როლს ჩვენს და მემკვიდრეებს შორის. პრემიერა ახლოვდებოდა. შეთანხმება ვერ შედგა და ამიტომაც იძულებული გავხდით მეგობრების დახმარებით ეს სიმღერები ახლიდან ჩაგვეწერა.

შემდეგ უკვე გავაგრძელეთ თანამშრომლობა გიგასთან. შევიძინეთ საავტორო უფლება მუსიკაზე სარეკლამო რგოლისთვის. ახლახანს "გორილაზის" სიმღერა ვიყიდეთ "ეკოფუდის" რეკლამისთვის. სულ რაღაც ხუთას თექვსმეტი ლარი დაგვიჯდა. ანუ მინდა ვთქვა, რომ არ არის ძვირი სიაბოვნება. ორიგინალური მუსიკის შექმნა გაცილებით მეტი ღირს და თანაც შედეგი არაპროგნოზირებადია.

ჩვენც გავმხდარვართ "მეკობრეთა" მსხვერპლი. რაც ისევ გიგას მეშვეობით გავიგეთ. ჩვენი პირველი ფილმის "რაც ყველაზე ძალიან გიყვარს" არალეგალური "დაუნლოუდები"-დან მიღებულმა ზარალმა 100 000 ლარს გადააჭარბა.

with the successors. I remember that, this time, Giga (the Head of "Copyright Association", Giga Kobaladze L.D.) had a role of a mediator between us and the successors. A premiere date was getting closer. An agreement was not reached and therefore we had to re-record the songs with the help of our friends.

Afterwards, we continued our cooperation with Giga. We have purchased a copyright on the music for the ad video reel. Recently, we have bought a song of "Gorillas" for the "EcoFood" advertisement. It cost us just some five hundred and sixteen GEL. I, merely, wish to say that it's not so expensive pleasure. It's far more costly to create an original music and, besides that, the outcome is unpredictable.

We have become victims of "pirates", and this we have also learnt with Giga's help. The material damage, which we got from the illegal downloads of our first film "What You Love Most of All" exceeded 100 000 GEL.

Plagiarism is not a strange thing in our space. It's far more difficult to regulate, and, perhaps, the market itself should take control over it. Many directly copy a foreign advertisement. Here, it's helpless to put a pressure on self-respect or talk about professional ethics. Let's say straightly, individuals make money and really don't care what others think about this. From the other side, as soon as an affected party appears, this problem will be solved in itself. In order to protect copyright, there should be an affected party, which will be actively interested in the financial part of the issue and will take helpful steps.

MERELY, I AM NOT INTERESTED IN THINGS, WHICH CAN'T CHANGE THE WORLD...

The world was changed by those who built the pyramids, and those who built this house too... It all depends on a scale. If one doesn't have any ambitions, there are far more profitable and less creative businesses and the latter should get involved in those. For instance, import butter and make a system of its distribution, and gain much more money. If one comes to cinema business, he/she should have ambition for it. The purpose of a cinema is to connect to as many people as possible. I relatively call this "changing the world". Isn't that good to be able to completely turn over a human living and consciousness just like Steve Jobs did?

One should offer the audience some novelty. If it doesn't happen, then he/she is not commercially interesting too. And, it doesn't already matter, in what form this novelty would be delivered, in a shape of visualization, history or genre. I am a script writer; therefore I am deriving from thematic. By my opinion, thematically, "Eating and Sex" was new and interesting.

Any kind of art is created for people. It's nonsense to ignore an audience. It's a disease what the Georgian cinema has: the fear of "mainstreaming". Were not "Mimino" and "a father of a Soldier" a mainstream? Why don't they understand it?

პლაგიატიც არაა უცხო ჩვენს სივრცეში. ეს ბევრად უფრო რთული დასარეგულირებელია. და ალბათ ისევ ბაზარმა უნდა მოახერხოს ამის გაკონტროლება. ბევრი პირდაპირ აკოპირებს უცხოურ რეკლამებს. აქ თავმოყვარეობაზე ზენოლა ან პროფესიულ ეთიკაზე საუბარი უშედეგოა. მოდი პირდაპირ ვთქვათ, ტიპები ფულს შოულობენ და "კიდიათ" შენ რას იფიქრებ. მეორეს მხრივ, როგორც კი გაჩნდება დაზარალებული მხარე, ეს პრობლემა თავისთავად მოგვარდება. იმისთვის, რომ გახდეს შესაძლებელი საავტორო უფლებების დაცვა აუცილებელია არსებობდეს დაზარალებული მხარე, რომელიც აქტიურად იქნება ფინანსურად დაინტერესებული და გადაადგამს ქმედით ნაბიჯებს.

ის რასაც არ შეუძლია შეცვალოს სამყარო, უზრალოდ არ მაინტერესებს...

სამყარო პირამიდის ამშენებელმაც შეცვალა და ამ სახლისაც გააჩნია რა მასშტაბებზეა საუბარი. თუ არ გაქვს ამბიცია, მაშინ ბევრად უფრო მომგებიანი, ნაკლებად კრეატიული ბიზნესები არსებობს და ის უნდა აკეთო. მაგალითად, შემოიტანო კარაქი და მისი დისტრიბუცია ააწყო. თანაც გაცილებით მეტ ფულს იშოვი. თუ კინოში მოდიხარ ამბიცია უნდა განუხებდეს. კინოს მოვალეობა ისაა, რაც შეიძლება მეტ ადამიანს მიაწვდინო ხმა. ამას სამყაროს შეცვლას ვეძახი პირობითად. თუ სტივ ჯობსივით შეძლებ, რომ მთლიანად შემოატრიალო ადამიანის ცხოვრება, ცნობიერება - ხომ კარგი.

მაყურებელს აუცილებლად უნდა შესთავაზო რაიმე სიახლე. თუ ეს არ ხდება, მაშინ არც კომერციულად ხარ საინტერესო. რა ფორმით იქნება ეს სიახლე მიწოდებული, ვიზუალით, ისტორიით თუ ჟანრით უკვე არ აქვს მნიშვნელობა. მე სცენარისტი ვარ, შესაბამისად თემატიკიდან გამომდინარე. "ჭამა და სექსი" მიმაჩნია, რომ თემატურად იყო ახალი და საინტერესო.

ნებისმიერი ხელოვნება ადამიანებისთვის იქმნება. სისულელეა მაყურებლის იგნორირება. ავადმყოფობაა რაც ქართულ კინოს ჭირს: "გამეინსტრიმების" შიში. "მიმინო" და "ჯარისკაცის მამა" იგივე "მეინსტრიმი" არ იყო? რატომ ვერ ხვდებიან ამას?

ალეკო ცაბაძის "რენე მიდის ჰოლივუდში" მართლა გულწრფელად მომეწონა. ეს ნამდვილი კინოა. ჩვენთან კინოს შარლატანები აკეთებენ, რომლებსაც კინო ძალიან უყვართ. მათ შორის მეც. ამ ფონზე "რენე" ნამდვილად გამოწონა. თემატიკაც ძალიან ახლობელია (მთავარი გმირის გაორებას ვგულისხმობ). ახალი კინოს მულამი რაა? შენთვის ახლობელი რომ ხდება, ის რაც ყოველდღიურად ნაცნობია და ამის ყურება "ასწორებს". იგივე "მიმინო" აღარ არის აქტუალური, დღეს არავის

I honestly liked Aleko Tsabadze's "Rene goes to Hollywood". This is a real movie. Here, charlatans make movies, those who love cinema very much, including myself. On this background Rene is a real bright spot. The subject is quite close to us (I mean the bifurcation of the main character). What's the point in the new cinema? - When things which are familiar to you on a daily basis, become close to your heart and watching it is so pleasant. The same "Mimino" is not relevant anymore. Nowadays, no one is interested in arrival in Moscow and trying to work out things there. An audience was watching it like insane until it was important.

Mainly, a film director should manage to tell a story. A film is like a horse. A movie director should be a good jockey; - he/she should be able to drive an audience and should not follow the will of "a horse".

PROVOCATION OR COMFORT

"Female Friends of My Wife" is clearly distinguished from the other serial movies. Irakli Saghinadze joins the conversation: Georgian serials, as a

ჭამა და სექსი

www.facebook.com/vatanet

აინტერესებს მოსკოვში ჩასვლა და იქ "ჩალიჩი". სანამ აქტუალური იყო "გიჟებივით" უყურებდნენ.

მთავარია რეჟისორმა მოახერხოს ამბის მოყოლა. კინო ცხენივითაა. რეჟისორი უნდა იყოს კარგი ჟოკეი, მან უნდა მართოს მაყურებელი და არა ცხენის ჭკუაზე იაროს.

პროვოკაცია თუ კომფორტი

"ჩემი ცოლის დაქალები" აშკარად გამოირჩევა სხვა სერიალებისგან.

საუბარში ირაკლი სალინაძე ერთვება: ქართული სერი-ალები, როგორც წესი არანაირი განსჯის საშუალებას არ გიტოვებს. იმ წუთას უყურებ, მიიღებ რელაქსაციას, მაგრამ მერე, რომ რაიმეზე დაგაფიქროს, მხოლოდ "ჩემი ცოლის დაქალებს" შეუძლია. აქ სხვადასხვა საინტერესო თემებია წამოჭრილი. ცალსახად კარგი და ცუდი გმირები არ არსებობენ. მუდმივი ადამიანური დილემები, წინააღმდეგობები რაც გვხვდება ცხოვრებაში, სწორედ იმაზე ვსაუბრობთ.

მისა: ჩვენ გვინდა გვერდიდან დაგანახოთ ისინი. არაა საუბარი ერთნიშნა დასკვნების გამოტანაზე. მთავარია სწორად დასმული კითხვა, როგორც კი პასუხის გაცემას შეეცდები იმ წუთას "დაგენძრევა". ეგრევე მორალისტი ხდები, შენი, ავტორის პოზიცია წამოჭრილ კითხვაშიც ჩანს. საინტერესო კითხვები უნდა დასვა და პასუხებზე სხვებმა იფიქრონ.

ზოგადად კინოში 4 ტიპის გმირი არსებობს. ჯეიმს ბონდი, ანუ სუპერგმირები. ჩვენი მეზობლები, ირაკლი ჩხეიძე "შუა ქალაქიდან" ("Friends" ანალოგი), "დაკარგული სულელები" დათა თუთაშხია, რომელმაც იარაღის ხმარება იცის და ეწინააღმდეგება სისტემას. ... სუპერგმირი შენი კერპია, რომელსაც ვერც კი ბედავ მიბაძო. შენი მეზობლები არიან ტიპები. რომლებსაც უბრალოდ დასცინი, ალადავებ და ტკბები საკუთარი უპირატესობის შეგრძნებით. გიხარია რომ შენც ისეთი სულელი არა ხარ. მერე რა, რომ ცოტათი ხარ კიდეც. ყველა გმირს აქვს გარკვეული ფუნქცია, რათა შენი ფსიქოლოგიური მდგომარეობა უფრო მდგრადი და მშვიდი გახდეს. თუ აგაფორიაქებს არ "გევასება" უკვე. "House"-ს "ტუპოე-ბი" არ უყურებენ..

სიახლის შთაფაზება ბრძოლის არ არის იოლი.

"ჭამა და სექსი" ბოლო დროის ქართული კინოს ყველაზე საკასო ფილმი. ზემოგებაზე არ გასულა, მაგრამ მოგებაზე გავიდა.

ირაკლი სალინაძე: ავტორს მუდამ უნდა ჰქონდეს უკმარისობის და უკმაყოფილების განცდა. სულ რაღაც

rule, do not give food for thought. One watches them once and gets relaxation. Only "Female Friends of My Wife" can make one think of something valuable. Here various interesting topics are touched. There are no clearly defined positive or negative characters. Constant human dilemmas, obstacles, which we face in our lives, these are the topics, which are discussed here. Misha: We want you to see them from a side. It's not meant to make clearly defined direct conclusions. In this case, well set questions are most important; - as soon as one tries to answer them he/she is trouble. One becomes a moralist at once and his/her position as an author is obvious from the set question. One should ask interesting questions and let others think of answers...

There are 4 types of characters in the films. James Bond, - representing super heroes. Our neighbors, - Irakli Chkheidze from "In the Middle of the City" (analogue of "Friends"), Lost Souls", Data Tutashkhia, who knows how to use a weapon and is against the system. ... A super hero is your idol, whom you even do not dare to imitate. Your neighbors are funny characters, that one just laughs at, jokes on them and gets pleasure from realizing one's own superiority over them. One is happy to know that he/she is not that fool. It doesn't even matter if you are fool. Every character has definite function to make one's psychological condition more stable and quite. If it makes people worry, then they don't like it. Foolish people do not watch "House"...

IT'S NOT EASY TO OFFER A NOVELTY TO A CROWD.

"Eating and Sex" is the blockbuster of the recent times. It did not give mega profit, but, still, was profitable.

Irakli Saghinadze: An author always should have a sense of lack and dissatisfaction. There something new is going around all the time and if one doesn't become a "news maker", or a maker of impressions, if one doesn't show people an ordinary environment and their own lives from a new angle, nothing will work out.

MISHA IS COOL!

Irakli Saghinadze: The problem of Shalva Ramishvili is that he becomes similar to those who he tries "to butter up". When the first issue of "Dardubala" was produced, we were not trying "flatter" anybody. We were just interested who would make the coolest and most acute joke. We wished to express as much as possible and deliver well our truth and what we believed in then to the audience.

Misha: Interpretation of conformism is very simple, - there is no conformism when one's own position coincides with someone else's position. Conformism means a state when one's own position doesn't meet his/her own views. Only confrontation with one's own self is conformism. We are 6 billion people in the world. It's impossible to imagine that no one disagrees with somebody else's ideas. We are animals of absolutely collec-

ახალი ხდება მენს გარშემო და თუ არ გახდი "ნიუს მეიქერი", შთაბეჭდილებების "მეიქერი", თუ ახალი რაკურსით არ დაანახებ ადამიანებს მათთვის ჩვეულ გარემოს და მათივე ცხოვრებას, არაფერი არ გამოვა.

მიშა მაგარია!

ირაკლი სალინაძე: შალვა რამიშვილის უბედურება არის ის, რომ ვისაც "ეპრანჭება" იმას დაემსგავსა. იმ დროს, როდესაც პირველი "დარდუბალა" კეთდებოდა ჩვენ ყველანი არაფის არ "ვეპრანჭებოდით". ჩვენ მხოლოდ გვინტერესებდა ის, თუ ვინ უფრო მაგარ და მწვავე ხუმრობას მოიფიქრებდა. ჩვენი სიმართლე, ის რაც იმ ნუთას გვჯეროდა, გვინდოდა მაქსიმალურად კარგად გამოგვეხატა და მიგვეწოდებინა მაყურებლისთვის.

მიშა: კონფორმიზმის განმარტება არის ძალიან მარტივი, კონფორმიზმი არ ნიშნავს როცა შენი პოზიცია ემთხვევა სხვის პოზიციას. კონფორმიზმი ნიშნავს იმას, როცა შენი პოზიცია არ ემთხვევა შენსავე შეხედულებებს. საკუთარ თავთან წინააღმდეგობა არის კონფორმიზმი მხოლოდ. ადამიანები შვიდი მილიარდი ვართ. გამორიცხულია, რომ ვიღაც ვილაციის აზრს არ ეთანხმებოდეს. აბსოლუტურად კოლექტიური "ცხოველები" ვართ. არ გვიყვარს ცალ-ცალკე მგლებივით ტრამალებზე სიარული. თუმცა ეგეთებიც არიან და ეგეც "ასწორებს". ზოგადად კონფორმიზმი ასე მესმის - არ უნდა დაუპირისპირდე საკუთარ ღირებულებებს რალაციის სანაცვლოდ.

რაც შეეხება ახალ "დარდუბალას". პროტესტი და ბოლმა განსხვავდება ერთმანეთისგან. პროტესტი არის აბსოლუტურად ჯანსაღი რამ, ბოლმა კი ცუდია. შენი მოტივაცია თუ ბოლმაა, ცუდი ტიპი ხარ, შენი მოტივაცია თუ პროტესტია კარგი ტიპი ხარ.

ირაკლი სალინაძე: 7 ნოემბრის შემდეგ ყველაზე პანკური საქციელი იყო თუ იტყოდი, რომ მიშა მაგარია!

მიშა: მიშა მაგარიას სრული დეფინიცია კი ასე უღერს - მიშა მაგარია მათ შორის ვინც კენჭს იყრის ახლა. ძალიან მარტივია არა? ბუნებრივია, ადამიანის ფანტაზიას საზღვარი არ აქვს, და ჩვენ შეგვიძლია წარმოვიდგინოთ კიდევ უფრო მაგარი ტიპი. მაგრამ დღეს ყველაზე მაგარია მიშა...

tive nature. We do not like to walk the valleys on our own like wolfs. Though, there are few people of such a kind and this is good too. For me conformism carries the following nature: One should not stand against one's own values for expecting to get something in return.

As for the new "Dardubala". There is difference between protest and resentfulness. Protest is completely healthy thing, and as for resentfulness – it's bad. If one's motivation is resentfulness, then he/she is a bad character, and if the motivation is a protest itself, then this shows that the one is a good character. Irakli Saghinadze: After November the 7th, the most punk like behavior was if someone said "Misha is cool!"

The full definition of "Misha is cool" is the following: Misha is cool for those who ballot now. Isn't it too simple? It's natural that a human's fantasy has no boundaries and we can imagine far cooler characters, but today the coolest is Misha...

კინო ცხენივითაა. რეჟისორი უნდა იყოს კარგი ჟოკეი, მან უნდა მართოს მაყურებელი და არა ცხენის ჭკუაზე იაროს.

A film is like a horse. A movie director should be a good jockey; - he/she should be able to drive an audience and should not follow the will of "a horse".

INGRID CHAVEZ VERSUS MADONNA

ინგრიდ ჩავეზი მადონას წინააღმდეგ

ს აავტორო უფლებების დამცველებს უკვე სათვალავი აერიათ თუ რამდენჯერ დაარღვია ამერიკელმა პოპ მომღერალმა მადონამ სხვისი საავტორო უფლებები თავისი მუსიკალური კარიერის მანძილზე. ის არაერთხელ დაუდანაშაულებიათ ტექსტების, მელოდიების, ვიდეო კადრების და მთელი რიგი პოპულარული გამონათქვამების მითვისებაში. მადონამ ესეც არ იკმარა და მთლიანად სხვისი სიმღერებიც კი მიითვისა. 1990 წელს მადონამ გამოუშვა ახალი სინგლი Justify My Love. სინამდვილეში კი ეს გახლდათ ინგრიდ ჩავეზის სიმღერის სტილის ზუსტი ასლი, რომელიც მან სიმღერების ავტორთან ლენი კრავიტსთან მუშაობისას შექმნა, კრავიტსი კი მადონას სინგლის თანავტორად იყო მითითებული.

1991 წელს ჩავეზმა სასამართლოში უჩივლა ლენი კრავიტსს და მადონას, სარჩელის თანახმად ჩავეზი ამტკიცებდა რომ სიმღერის ტექსტი მთლიანად მას ეკუთვნოდა. მან მოიგო ეს სარჩელი და ასევე კომპენსაციის სახით მიიღო რამდენიმე მილიონი დოლარი, ასევე ნაწარმოების ტიტრებში მისი სახელის დაფიქსირების უფლება.

მადონას კარიერის ისტორიაში უხვადაა მოპარული ნაწარმოებები, და მათ განეკუთვნება მისი საყოველთაოდ ცნობილი ფრაზები: “Like a Virgin” და “Express Yourself, Don’t Repress Yourself.”

Copyright protectors were lost in counting of the number of copyright violations conducted by the American pop singer Madonna during her whole career. She has been convicted in appropriation of texts, melodies, video shots and numerous popular sayings. This was not enough for her and she stole complete songs too. In 1990y., Madonna released a new album “Justify My Love”, but in reality this was a precise copy of the style of Ingrid Chavez’s song, which the latter created during the working process with the author of songs Lenny Crivitz, who was also mentioned as the coauthor of Madonna’s single.

In 1991y., Chavez sued Lenny Crivitz and Madonna. According to the lawsuit, Chavez was claiming that the text of the song completely belonged to her. She won the case, and as compensation got several million dollars together with the right to show her name in the titles of the work.

There are quite a lot of stolen pieces in the history of Madonna’s career and some of them are the well-known phrases: “Like a Virgin” and “Express Yourself, Don’t Repress Yourself.”

ALBRECHT DÜRER VERSUS
MARCANTONIO RAIMONDI

აღბნის დიხიხი მხიანსონიო ხიონის წინააღმდეგ

რენს მკითხველს ახსოვს, რომ საავტორო უფლებების დარღვევის ფაქტები შორეული წარსულიდან იღებს სათავეს. დღეს რომ გადავინაცვლოთ ხუთი საუკუნით უკან, 1500-იან წლებში, აღმოვაჩინოთ, რომ დიდ მხატვარს ალბრეხტ დიურერს დავა ჰქონდა თავის თანამედროვე ხელოვანთან მარკანტონიო რაიმონდთან. დიურერმა აღმოაჩინა რომ მისი თანამედროვე ამზადებდა მისი ნაწარმოების „ქალწულის ცხოვრების“ ასლს, რომელიც გახლდათ ხეზე კვეთის ნიმუში. დიურერს თავისი ნამუშევრის ნამ-

დვილობის დადასტურებაში დაეხმარა ნაშრომზე ამოტიფრული საკუთარი ინიციალები. რაიმონდმა ამ ასლების მეშვეობით საკმაოდ შემოსავალი მიიღო. დიურერმა თავის მხრივ ვენეციის სასამართლოს მიმართა სარჩელით, სადაც შეისწავლეს რაიმონდის საკითხი და საბოლოო განაჩენის თანახმად რაიმონდს სასამართლომ დართო ნება ემზადებინა ასლები, რადგანაც მარკანტონიო რაიმონდმა შეწყვიტა მათზე საკუთარი სახელის მანიშნებლების დატანა.

Our reader remembers that facts on copyright breaching took their beginning in the far past. If we get 5 centuries back, we will discover that the great painter Albrecht Dürer had a dispute with a contemporary artist Marcantonio Raimondi. Dürer discovered that this artist was creating a copy of his work “Life of the Virgin”, which was an example of a woodcut. His initials carved on the piece of work helped Dürer to prove the authenticity of his own work. Raimondi got quite a profit by means of the copies. From the other side, Dürer applied to the Venice court with a suit. Here a question of Raimondi was inspected and according to the final court decision, Raimondi was allowed to make copies, as Marcantonio Raimondi stopped putting his own initials on the copies.

PRINCETON UNIVERSITY PRESS VERSUS MICHIGAN DOCUMENT SERVICES (1996)

პრინსტონის უნივერსიტეტის ჰიუს მიჩიგანის დოკუმენტ სერვისის მომსახურების წინააღმდეგ (1996)

ჰერ კიდევ 1996 წელს განხილვის საგანი გახდა კერძო ფოტოასლების საკითხი პრინსტონის უნივერსიტეტსა და მიჩიგანის დოკუმენტ სერვისის შორის. მიჩიგანის დოკუმენტ სერვისი - რომლის საქმიანობა ფოტოასლების გადაღება, ჩართული იყო უნივერსიტეტის სტუდენტებისთვის სასწავლო მასალების პაკეტების შექმნაში. უნივერსიტეტის ერთ-ერთმა პროფესორმა მოიპოვა შესაბამისი ლიტერატურა და მიჩიგანის დოკუმენტ სერვისმა გააკეთა მასალების ფოტოასლი, რომელიც შემდეგ აკინძა, ბუკლეტების ფორმა მისცა და სტუდენტებს უკვე შესასყიდად მზა მასალა შესთავაზა.

ამ შემთხვევაში უკვე „სამართლიანი გამოყენების“ პრობლემა წამოიჭრა. ასლგადამღებ კომპანიას შეეძლო პრინსტონის უნივერსიტეტისთვის - როგორც მასალის მფლობელისთვის მინიმალური ჰონორარი გადაეხადა, თუმცა ამ უკანასკნელმა მხოლოდ ერთჯერადად, ორიგინალურ ნაწარმოებში გადაიხადა თანხა და უკვე შემდეგ ჩვეულებრივად დაიწყო სასწავლო მასალების გადამრავლება. სასამართლოს გადაწყვეტილებით ეს არ იყო მასალების „სამართლიანი გამოყენების“ აქტი და ასლგადამღებ კომპანიას ჯარიმა დაეკისრა.

Still, in 1996y., the issue of photo copies became a subject for discussion between Princeton University and Michigan Document Services. The Michigan Document Services, which was engaged in making photocopies, was involved in producing packages of study materials for university students. One of the professors of the university had responding lit-Michigan Doc-photocopied stitched them, shape of book-students the for purchase. a question of was raised. The company could gained the cor-erature and the ument Services the materials, gave them a lets and offered ready materials In this case, “legal usage” copy making pay a minimal royalty to Princeton University as to the owner of the material, though, the latter had paid only once for the original piece of work and then started to copy the study materials. According to the court decision, this was not an act of “legal usage” and a fine was imposed on the copy makingw company.

“ADIDAS AMERICA INC.” VERSUS “PAYLESS SHOESOURCE INC.”

ADIDAS AMERICA INC. PAYLESS SHOESOURCE INC. წინააღმდეგ adidas®

I 994 წელს ადიდასი და ფეილეს კომპანიები ერთმანეთს ზონრების გამო დაუპირისპირდნენ. ადიდასი საკუთარ სპორტულ ტანსაცმელზე 1952 წლიდან მოყოლებული ლოგოდ იყენებდა 3 ზონრის კომბინაციას, რომელიც დარეგისტრირებული ჰქონდა როგორც სავაჭრო ნიშანი. ამავე დროს ფეილესი მსგავსი ზონრების კომბინაციით ყიდა საკუთარ პროდუქციას და ამით შეცდომაში შეჰყავდა მყიდველი. ადიდასი შემფოთდა, რადგან ეს ჩრდილს აყენებდა მის მომხმარებლებს და კომპანიის სახელს. დაწყებული სასამართლო დავა 7 წელი გაგრძელდა და ამ პერიოდის მანძილზე 268 წყვილი ფეილესის ფენსაცმელი იქნა შესწავლილი. 2001 წელს დიდას merica Inc.-მა კომპენსაციის სახით 305 მილიონი აშშ დოლარი მიიღო. შემდეგში, როგორც Wall Street Journal-ის იურიდიული ბლოგის ჟურნალისტმა დაიანგარიშა, 100 მილიონი მიიღო ადიდასმა მის ლოგოზე დატანილი თითო ზონრისათვის.

In 1994y., the “Adidas” and “Payless” companies opposed each other because of laces. Since 1952y., “Adidas” had been using triple lace combination as a logo of the company, which was a registered trade mark too. At the same time, “Payless” was selling its products with the similar combination of laces and thus it misled customers. “Adidas” was concerned about this, as it was compromising “Adidas” users, as well as the image of the company. The court trial continued for 7 years. For this period of time 268 pairs of “Payless” shoes were examined. In 2001y., “Adidas America Inc.”got compensation of 305 million U.S. dollars. Later, as a journalist of the “Wall Street Journal” legal blog counted, “Adidas” received 100 million for per lace placed on its logo.

გთავაზობთ ექსპერტის, პროფესორ თამარ ტალიაშვილის სტატიას Copyright-ის სამართლებრივ-ეკონომიკურ და მორალურ-ეთიკურ ასპექტებზე, ამ თემის ირგვლივ არსებულ წინააღმდეგობებზე. ავტორის აზრით, "საავტორო უფლებები ჰგავს პიკასოს ცნობილ ნახატს „გოგონა ბურთზე“, რომელშიც ჰარმონია კონტრასტების ბალანსის ფონზე მიიღწევა". თამარ ტალიაშვილი გახლავთ ამერიკის იუსტიციის ასოციაციის დელეგატი და Vititoe Law Offices წარმომადგენელი. იგი ინტელექტუალური საკუთრების სამართლის სფეროში სამეცნიერო კვლევით საქმიანობას ეწეოდა მიუნხენში ax-Planck Institute of Intellectual Property Law.

Here is an article by Professor Tamar Taliashvili on legal-economic and moral-ethical aspects of copyright and the controversies existing within the topic. According to the author, "...copyright is like the famous painting of Picasso "A Girl on the Ball", where harmony is reached on the background of the balance of contrasts..." Tamar Taliashvili is a delegate of "American Justice Association" and a representative of "Vititoe Law Offices". She conducted scientific research works on Intellectual Property Law in Munich in Max-Planck Institute of Intellectual Property Law.

THE PROPERTY OF AN AUTHOR – PROS AND CONS

ავტორის სახელისუფლებო - PRO & CONTRA

ქვეყნები საავტორო უფლებების დაცვის მაღალი ხარისხით განსაზღვრავენ მსოფლიოში კულტურის განვითარების თანამედროვე ტენდენციებს, ქმნიან მაღალტექნოლოგიურ საინფორმაციო საზოგადოებას, გამოირჩევიან ადამიანის ფუნდამენტური უფლებების დაცვის მაღალი ხარისხით, გააჩნიათ სტაბილური და მოქნილი ეკონომიკა. მაგალითად ისრაელი-ქვეყანა ფაქტობრივად მოკლებული ბუნებრივ რესურსებს, რთულ კლიმატურ პირობებსა და მუდმივად სამხედრო-პოლიტიკური კონფლიქტების ეპიცენტრში, ქმნის ინტელექტუალურ ბაზას, რომელიც მას მსოფლიოს ყველაზე პროგრესულ ქვეყანათა რიგში აყენებს.

მეორე მსოფლიო ომის შემდგომ დასავლეთში წარმატებით მიმდინარეობდა ე.წ. „ინტელექტუალების“ სოციალური ფენის, როგორც მატერიალურად წარმატებული კლასის ჩამოყალიბების პროცესი, რომელიც მნიშვნელოვან წილად განაპირობა ავტორის საკუთრებაზე ორიენტირებული სისტემის შექმნამ. სწორედ „ინტელექტუალების“ ფენა გახდა პოსტინდუსტრიულ, საინფორმაციო ეპოქაში დასავლეთის ეკონომიკური პროგრესის კატალიზატორი. არაერთი ქვეყანა და მათ შორის საქართველო ჩამორჩა ამ პროცესს და ლოგიკურია, გვხვდებიან სკეპტიკოსები,

Countries define the contemporary tendencies of culture development by the high degree of protection of copyright in the world; they create high technology information societies; are distinguished by the high degree of human rights protection; have stable and flexible economy; for instance, Israel, factually, lacks natural resources, has severe climate conditions and is in the epicenter of the constant military and political conflicts, but it forms the intellectual base, which makes it to stand amongst the most progressive countries of the world.

After the World War II, the process of formation of the materially successful class in the face of the social cluster, the so called “intellectuals”, mostly was caused by the establishment of the system, which was oriented on the property of an author. In the post industrial information epoch, the cluster of the “intellectuals” became the catalyst of the progress of the economic progress in the Western countries. Amongst other numerous countries, Georgia was left behind this process, and it’s logical, there are skeptics, who estimate copyright as a negative phenomenon. I have heard the following questions:

Who needs copyright except for the small group of authors?!
Are the interests of the population protected when the foreign authors get richer on the account of the royalties gathered in Georgia?!

რომლებიც copyright - ს უარყოფით მოვლენად აფასებენ. მსმენია კითხვები:

ვის სჭირდება საავტორო უფლებები ავტორთა მცირერიცხოვანი ჯგუფის გარდა?!

სად ჩანს მოსახლეობის ინტერესი, როცა უცხოელი ავტორები კიდევ უფრო მდიდრდებიან საქართველოში მოკრებილი ჰონორარების ხარჯზე?!

რატომ ითხოვს კანონი საავტორო უფლებების დაცვას, ამის შედეგად, ხომ, კულტურა და განათლება ნაკლებად ხელმისაწვდომია ხალხისათვის?!

თუ მოვახდენთ ამ კითხვების რედუცირებას ძირითად ასპექტებამდე, მივიღებთ პოზიციას, კერძოდ, ალტერნატიულ საინფორმაციო-კულტურულ სივრცეს საავტორო უფლებების გარეშე. ეს პოზიცია ერთი შეხედვით ძალიან მიმზიდველია, ემსახურება საზოგადოების კეთილდღეობასა და ინტერესებს. ამ ალტერნატიულ სივრცეში ნაწარმოების, მათ შორის კომპიუტერული პროგრამების, ასევე ვიდეო და აუდიო ჩანაწერების ორიგინალზე ფასები გაუტოლდება დღეს „პირატულ“ ნაწარმზე არსებულ ფასებს; ინტერნეტით ხელმისაწვდომი მასალის უნებართვო და უფასო ჩამოტვირთვისათვის კი „სინდისის ქენჯნაც“. არ იქნება აუცილებელი. სხვაგვარად, კლასიკური და პოპ-კულტურა, განათლება და მეცნიერება უფრო დაუახლოვდება ხალხს.

ამგვარი რეალობა კოლექტივისტურ მორალს ეფუძნება. ხოლო თუ გავიხსენებთ ჩვენს ახლო წარსულს ადვილად გავავლებთ პარალელს კომუნისტური სოციალიზმის იდეოლოგიასთან. ინდივიდის - ავტორის ინტერესები ამ იდეოლოგიაში უპირისპირდება მოსახლეობის ინტერესებს და იმარჯვებს კოლექტივი.

ეს ალტერნატიული რეალობა განუხორციელებელი იდეაა, ისევე როგორც კომუნისტური სოციალიზმი, იმდენად, რამდენადაც ეს დაპირისპირება თავისთავად არასწორია. კოლექტივი და ინდივიდი-ავტორი ერთი მთლიანობაა, და ეს უკანასკნელი აღწევს წარმატებას მხოლოდ ინტერესთა სინერგიის საფუძველზე.

სავტორო უფლებები ჰგავს პიკასოს ცნობილ ნახატს „გოგონა ბურთზე“, რომელშიც ჰარმონია კონტრასტების ბალანსის ფონზე მიიღწევა.

მოდით, ძალიან მოკლედ შევეხოთ იმ ეკონომიკურ, სამართლებრივ, სოციალურ, მორალურ-ეთიკურ და პოლიტიკურ ინტერესებს, რომელთა შენონვის შედეგადაც შეიქმნა და ჩამოყალიბდა საავტორო უფლებები იმ სახით, რა სახითაც არსებობს დღეს ცივილიზებულ მსოფლიოში.

Why the law demands protection of authors' rights, on the expense of making culture and education less available for people?!

If we reduce the number of these questions to the main aspects, we will get the following picture: The alternate informational and cultural space without copyright. From the first sight this position is very attractive; it serves for the wellness and interests of the society. In this alternate space the price of a piece of work, including computer software, will equal to those of the “pirate” products existing today. And, no “pang” will be necessary for downloading a material from internet without any permission and payment. In other words, classic and pop cultures, education and science will get closer to people.

This kind of a reality has the fundamentals of the collective moral. And if we remember our closest past, we will easily make parallels with the socialism ideology of the communism. In this ideology, the interests of an individual, of an author, oppose those of the population and this way the collective body wins.

This alternate reality is a non-accomplishable idea, like the communist socialism, as this confrontation, initially, is incorrect. The collective and the individual, an author, make wholeness and the latter gains success on the basis of synergy of interests.

ამგვარი რეალობა კოლექტივისტურ მორალს ეფუძნება. ხოლო თუ გავიხსენებთ ჩვენს ახლო წარსულს ადვილად გავავლებთ პარალელს კომუნისტური სოციალიზმის იდეოლოგიასთან. ინდივიდის - ავტორის ინტერესები ამ იდეოლოგიაში უპირისპირდება მოსახლეობის ინტერესებს და იმარჯვებს კოლექტივი.

This kind of a reality has the fundamentals of the collective moral. And if we remember our closest past, we will easily make parallels with the socialism ideology of the communism. In this ideology, the interests of an individual, of an author, oppose those of the population and this way the collective body wins.

აღბათ, ფიროსმანი უკეთეს მატერი-ალურ პირობებში, უფრო ხანგრძლივი და ნაყოფიერი ცხოვრების გზას გაივლიდა!!!

Perhaps, Pirosmani, in the better material conditions would have gone the longer and more prolific life path!!!

ეკონომიკურ-სამართლებრივი არგუმენტი

თავისუფალი ბაზრის პირობებში ეკონომიკის განვითარების საყრდენს წარმოადგენს კერძო, ანუ ინდივიდუალური საკუთრება. ის უზრუნველყოფს საზოგადოების წევრების პოტენციალის სრულ რეალიზებასა და მაქსიმალურ ექსპლუატაციას. სწორედ საკუთრების უფლება არის ამა თუ იმ საქმიანობაში დროისა და ენერჯის ინვესტირების მოტივაცია. მაგალითად, მუშაობს კვირაში X საათი, რათა მიიღოს შემოსავალი, რომელიც შეუძლია გამოიყენოს საკუთარი შეხედულებისამებრ. ეს გახლავთ საკმაოდ უტილიტარული მიდგომა საკუთრებისადმი - როგორც ეკონომიკურად აუცილებელი ფაქტორისადმი. არსებობს იდეალისტური მიდგომაც, რომლის თანახმად ადამიანს გააჩნია ფუნდამენტური, ანუ ბუნებით მისთვის ბოძებული უფლება საკუთარი შრომის ნაყოფზე. ეს ორი თეორია რომ გავაერთიანოთ და გადავიტანოთ საავტორო უფლებების სიბრტყეში, მივიღებთ შემდეგს:

Copyright is like the famous painting of Picasso “A Girl on the Ball”, where harmony is reached on the background of the balance of contrasts.

Let’s shortly mention those economic, legal, social, moral, ethical and political interests, as a result of absorption of which copyright was formed in the present shape, in which it exists today in the civilized world.

ECONOMIC AND LEGAL ARGUMENT

In the conditions of the free market, the pillars of the economic development stand on the private, individual property. This ensures full realization and maximal exploitation of the potential of the members of society. The right to property is the motivation for investment of time and energy in a concrete activity. For instance, in order to gain “Y” amount of income, which “A” can use on anything by his/her own discretion, the latter works for “X” hours per week. This is quite utilitarian approach to a property as a factor, which is necessary from the economic point of view. There exists idealistic approach as well, according to which a human has fundamental right or in other words natural right on the fruits of his labor. If we unite these two theories and put them on the plane of copyright, we will get the following thesis: An author has a right on the fruits of his labor granted to him/her by the nature, the existence of the legal guarantee of which is necessary for economic development.

In different spheres of culture, in order to get something in return, it’s necessary to make various time, energy and financial investments. Such fields as publishing, cinema, photo and music industries, computer programming, TV-radio communication consume particularly big financial and human resources. Copyright royalty is the guarantee of the stable development of the industries. In case of non existence of copyright we would get deficits of intellectual-creative products, for instance, it would be free to download Hollywood movies, but it’s less probable that in the same Hollywood there would be many enthusiasts, who would create such films without copyright royalty.

In the conditions of market competition, every single player tries to achieve more result with less expenditure. In the conditions of non-existence of copyright, it’s easy to imagine that the APPLE company cuts down the costs for creation of the competitive programme for a new iPad, wait until MICROSOFT finishes working on a software and, merely, use the latter in its (that of the APPLE company) own production. As a result of existing of such trends, there would be nothing to appropriate and imitate.

There always were, are and will be geniuses, such are Pirosmani, who despite of the material problems will not betray their own purpose. Though, these would be exceptional cases, which do not establish a rule. Besides, it should be mentioned that, perhaps, Pirosmani, in the better material conditions would have gone the longer and more prolific life path!!!

ავტორს საკუთარი ინტელექტუალურ -შემოქმედებითი შრომის ნაყოფზე გააჩნია ბუნებით ბოძებული უფლება, რომლის საკანონმდებლო გარანტია აუცილებელია ეკონომიკური განვითარებისათვის.

კულტურის სხვადასხვა სფეროში სხვადასხვა დროითი, ენერგო და ფინანსური ინვესტიციის განხორციელება საჭირო სათანადო უკუგების მისაღებად. ისეთი დარგები, როგორც არის საგამომცემლო, კინო, ფოტო და მუსიკალური ინდუსტრია, კომპიუტერული პროგრამირება, ტელე-რადიო კომუნიკაცია მოიხმარს განსაკუთრებით დიდ ფინანსურ და ადამიანურ რესურსებს. საავტორო ჰონორარი არის ამ ინდუსტრიების სტაბილური განვითარების გარანტია. საავტორო უფლებების არარსებობისას მივიღებთ ინტელექტუალურ-შემოქმედებითი პროდუქციის დეფიციტს. მაგალითად, ჰოლივუდის ფილმების ჩამოტვირთვა უფასო იქნება, მაგრამ ნაკლებად სავარაუდოა იმავე ჰოლივუდში მოიძებნოს ბევრი ენთუზიასტი, რომელიც საავტორო ჰონორარის გარეშე შექმნის ასეთ ფილმებს.

კონკურენციის პირობებში ბაზარზე ყოველი მოთამაშე ცდილობს ნაკლები დანახარჯით მიაღწიოს მეტ შედეგს. საავტორო უფლებების არარსებობის ვითარებაში ადვილი წარმოსადგენია, რომ კომპანია APPLE მა დაზოგოს სახსრები კონკრეტული პროგრამის შექმნაზე ახალი iPad-ისათვის, დაელოდოს, ვიდრე MICROSOFT დაასრულებს თავის „softize“ მუშაობას და უბრალოდ გამოიყენოს ეს უკანასკნელი თავის წარმოებაში. ასეთი ტენდენციის შედეგად მისათვისებელი და საიმტიაციო თითქმის არაფერი იქნება.

იყვნენ, არიან და იქნებიან გენიოსები, როგორც ფიროსმანია, რომლებიც მიუხედავად მატერიალური სიდუხჭირისა არ უღალატებენ საკუთარ დანიშნულებას. თუმცა ეს გამონაკლისია, რომელიც წესს არ ქმნის. ამასთან, ისიც უნდა აღინიშნოს რომ, ალბათ, ფიროსმანი უკეთეს მატერიალურ პირობებში, უფრო ხანგრძლივი და ნაყოფიერი ცხოვრების გზას გაივლიდა!!!

სოციალური და მორალურ-ეთიკური არგუმენტი

საზოგადოების სოციალური ინტერესების დაკმაყოფილება დაკავშირებულია არა მარტო ეკონომიკის ზრდაზე, რაზედაც ზემოთ გვექონდა საუბარი, არამედ ასევე დამოკიდებულია ინდივიდის თავისუფალ განვითარებაზე.

მეცნიერება, ხელოვნება, ლიტერატურა და საერთოდ კულტურა იძლევა სოციალური და სულიერი ცხოვრების სხვადასხვა პრობლემებზე ადამიანის აზრისა და პოზიციის გამოხატვის საშუალებას. ეს სფეროები ადამიანის თავისუფალი და მრავალმხრივი აქტივობის

SOCIAL AND MORAL-ETHIC ARGUMENT

Satisfaction of social interests of the society is not only dependent on the economic growth, as we have discussed above, but also on the free development of an individual.

Science, arts, literature and culture in general give an opportunity to express human idea and position regarding various social and spiritual problems. These spheres are the sources of free and multilateral activity of a person. If we interpret the notion by Adam Smith, healthiness of a society depends on freedom of an individual.

Stimulation of cultural workers for active intellectual and creative work through protection of copyright will contribute to the moral and ethic recovery of the society.

POLITICAL ARGUMENT

Georgia, as well as other developing countries, before enhancing own economy, in the most of the cases, is a recipient of the foreign copyright products. Some of the above mentioned countries officially protest against spread of foreign copyright on their territory. This kind of an approach is not only negatively reflected on the economic relations, more concretely, it results in reduction of prices on the foreign copyright products, which puts the local authors in non-competitive situation, but also damages the image of the country on the international arena. Nowadays, in the world, it's a matter of prestige to protect copyright as well as ecology.

Refusal of a country on protection of foreign copyright products will make it difficult to attract foreign investments. Moreover, today, ensuring protection of intellectual property forms the precondition of the international trade partnership, e.g., in the negotiations on deepening of the economic relations of Georgia toward the European Union, in the frames of DCFTA (Deep and Comprehensive Free Trade Agreement), the particular stress was put on protection of intellectual property, amongst them, on protection of copyright.

NEW BEGINNING

The new technologies extremely simplified and made it cheap to copy and manipulate in different ways a piece of work. From the other side, it needs more and more investments to be put in creation of a work which would be interesting for the audience. The tendency of maintenance of the above mentioned dynamics is present, which makes protection of copyright relevant. In such situation, showing respect toward the property of an author is the minimal thing, which our society can sacrifice for intellectual and economic progress of Georgia.

ქვეყნის იმიჯს. ამჟამად, მსოფლიოში საავტორო უფლებების დაცვა, ისევე როგორც ეკოლოგიის დაცვა ქვეყნის პრესტიჟის საკითხია.

Nowadays, in the world, it's a matter of prestige to protect copyright as well as ecology.

წყაროა. ადამ სმიტის ნააზრევის ინტერპრეტაციას თუ მოვახდენთ, საზოგადოების სიჯანსაღე დამოკიდებულია ინდივიდის თავისუფლებაზე.

საავტორო უფლებების დაცვის მეშვეობით კულტურის მოღვაწეების სტიმულირება აქტიური ინტელექტუალურ-შემოქმედებითი შრომისაკენ სოციუმის მორალურ-ეთიკურ გაჯანსაღებას უწყობს ხელს.

აოლიტიკური არგუმენტი

საქართველო და სხვა განვითარებადი ქვეყნები ვიდრე საკუთარ ეკონომიკას გაზრდიდნენ, უმეტესად უცხოური საავტორო ნაწარმის რეციფინტებად გვევლინებიან. ზოგიერთი ასეთი ქვეყანა ოფიციალურ დონეზე აფიქსირებს პროტესტს უცხოური საავტორო უფლებების საკუთარ ტერიტორიაზე გავრცელებასთან დაკავშირებით. ამგვარი მიდგომა არა მარტო ნეგატიურად აისახება შიდა ეკონომიკურ ურთიერთობებზე, კერძოდ, ინვესს უცხოურ საავტორო პროდუქციაზე ფასების ვარდნას, რაც არაკონკურენტუნარიან მდგომარეობაში აყენებს ადგილობრივ ავტორებს, არამედ ასევე საერთაშორისო ასპარეზზე აზიანებს ქვეყნის იმიჯს. ამჟამად, მსოფლიოში საავტორო უფლებების დაცვა, ისევე როგორც ეკოლოგიის დაცვა ქვეყნის პრესტიჟის საკითხია.

უცხოური ინვესტიციების მოზიდვა გართულდება უცხოური საავტორო პროდუქციის დაცვაზე უარის თქმის პირობებში. უფრო მეტიც, დღეს მსოფლიოში საერთაშორისო სავაჭრო პარტნიორობის წინაპირობას, როგორც წესი, ინტელექტუალური საკუთრების დაცვის უზრუნველყოფა წარმოადგენს. მაგალითად, DCFTA - ის (Deep and Comprehensive Free Trade Agreement) ფარგლებში ევროკავშირთან საქართველოს ეკონომიკური ურთიერთობის გაღრმავებასთან დაკავშირებულ მოლაპარაკებებში განსაკუთრებული აქცენტებია დასმული ინტელექტუალური საკუთრების, მათ შორის საავტორო უფლებების დაცვაზე.

ახალი ესტაფეტა

თანამედროვე ტექნოლოგიებმა უკიდურესად გაამართივეს და გააიაფეს კოპირებისა და ნაწარმოებით სხვადასხვაგვარი მანიპულირების პროცედურა, მეორეს მხრივ, კი თანამედროვე მაცურებლისა თუ მსმენელისათვის საინტერესო ნაწარმოების შექმნა უფრო მეტი ინვესტიციებს მოითხოვს. აღნიშნული დინამიკის შენარჩუნების ტენდენცია სახეზეა, რაც უფრო აქტუალურს ხდის საავტორო უფლებების დაცვის საკითხს. ამ პირობებში ავტორის საკუთრების პატივისცემა ის მინიმუმია, რაც ჩვენმა საზოგადოებამ შეიძლება გაიღოს საქართველოს ინტელექტუალურ-ეკონომიკური პროგრესის უზრუნველსაყოფად.

THE DIFFERENT OPINION
ԺՆՆՆՆՆՆՆՆՆՆՆՆ ՆՅԻՈՒ

PROTECTION OF COPYRIGHT MEANS MONOPOLY ON INFORMATION

COPYRIGHT-ის დასვა ინფორმაციის ბაზისა და მონოპოლიის ნიშნებს

რა არგუმენტები არსებობს COPYRIGHT-ის წინააღმდეგ? არის თუ არა საავტორო უფლების დაცვით მიღებული შემოსავალი "უშრომელი"? ზოგადად საავტორო უფლებების დაცვა რატომ მიანიჭებს ჟურნალისტს დაცვით მაკარიძეს ტოტალური პოლიტიკურ-ეკონომიკური მოდელის ერთ-ერთ ეფექტურ ბერკეტად..

სავტორო უფლებების სფერო არ მოიცავს მხოლოდ იურიდიულ თუ ეკონომიურ ასპექტებს. აქ აისახება მენტალური, მეტაფიზიკური, კულტუროლოგიური დილემები. ეს ვრცელი მსჯელობის და დისკუსიის საგანია. მე ვისაუბრებ, მხოლოდ იმ ზიანზე, რაც Copyright-ს ახლავს. ვგულსხმობ არა მატერიალურ, არამედ ინტელექტუალურ ზიანს, რაც ინფორმაციაზე მონოპოლიის დამყარებას მოჰყვება.

უნინარესად უნდა გავარკვიოთ, რა უნდა რეგულირდებოდეს კანონით. ჩემი აზრით კანონით უნდა იზღუდებოდეს მხოლოდ ის, რაც უშუალო ზიანს აყენებს სხვა სუბიექტს. იქნება ეს კერძო თუ საჯარო სუბიექტი. თუ რეალურად ასეთი ზიანი დაფიქსირდება, კანონი უნდა ამოქმედდეს. Copyright-ის ერთადერთ გამართლებად, ავტორის შესაძლო მატერიალურ ზიანს მიიჩნევენ. ეს არის ზიანი, რომელიც უნდა მიიღოს ავტორმა პოტენციური შემოსავლის დაკარგვის გამო. მე ვერ ვაფასებ

WHAT ARE THE ARGUMENTS AGAINST COPYRIGHT? IS PROFIT RECEIVED FROM COPYRIGHT PROTECTION GAINED "WITHOUT WORK"? WHY DOES A JOURNALIST DAVIT MAKARIDZE CONSIDER COPYRIGHT PROTECTION AS ONE OF THE MOST EFFECTIVE GEARS OF THE TOTAL POLITICAL-ECONOMIC MODEL?..

The copyright sphere does not cover only legal or economic aspects. Here, mental, metaphysical, cultural dilemmas are present as well. It's a subject to broad discussion and talk. I will speak about only the damage which accompanies copyright, I mean intellectual damage and not material, which is caused by the monopoly implemented on information.

First of all, we have to be clear about what is regulated by the law. From my point of view, the law should put limits to only what brings direct damage to another subject, does not matter whether it's a private or a public subject, if damage is made, the law should be applied. The only justification for copyright is considered to be the probable material loss, which could be brought to an author if he is not protected by copyright. This is damage caused to an author in the shape of the loss of potential income. I can't estimate it as a direct loss. In an ordinary situation when one buys and another sells the both parties lose something valuable, but from the other side get something else which is of the equal value to the loss. An author loses nothing by copying

ამას, როგორც პირდაპირ ზიანს. ჩვეულებრივ ყიდვა-გაყიდვის დროს ორივე მხარე კარგავს რაღაც ფასეულს და იღებს სხვა შესაბამის ფასეულობას. ინფორმაციის კოპირებით ავტორი არაფერს კარგავს. ხდება მხოლოდ ინფორმაციის ტირაჟირება, გავრცელება. ანუ ინფორმაციის გაყიდვით ავტორი იღებს შემოსავალს ჰაერიდან. აქ ნაგულისხმევია, პოტენციური შემოსავალი და არა მაგალითად ჰონორარი, რომელიც ავტორმა უკვე აიღო. იმით რომ იზღუდება ინფორმაციის თავისუფალი ტირაჟირების უფლება, Copyright-ი მას აძლევს უშრომელი შემოსავლის მიღების საშუალებას.

მეორე მხრივ შეუძლებელია საერთოდ შეფასდეს შესაძლო მატერიალური ზიანი, რომელიც ინფორმაციის გავრცელებამ შეიძლება გამოიწვიოს და საერთოდ ამის აღმოფხვრას რომ მივყვეთ, გამოდის ადამიანს უნდა შეეუზღუდოთ გამოხატვის უფლებაც, იმიტომ, რომ ნებისმიერი გავრცელებული ინფორმაცია შეიძლება ვიღაცამ შეაფასოს როგორც მისთვის მიყენებული პოტენციური ზიანი.

ჩემი აზრით უფრო გამართლებული იქნებოდა შემოსავლის მიღების სხვა ხერხების ძიება, ისეთი ხერხების, სადაც ნამდვილად ხდება შეზღუდული რესურსის განაწილება და ამიტომ ის შეიძლება შეფასდეს და გაიყიდოს. მაგალითად, ავიღოთ კონცერტზე დასწრება. ეს მართლაც შეზღუდული რესურსია. სიტყვაზე დარბაზში 1000 ადგილია, და შესაბამისად იყიდება 1000 ბილეთი. კონცერტი შეიძლება გახდეს შემოსავლის წყარო, მაგრამ არა ვიდეო-რგოლი, რომელსაც მომღერალი გადაიღებს და მოიზიდავს მაყურებელს კონცერტზე. იგივე შეეხება დისკებსაც. მე, მომხმარებელი ფულს უნდა ვიხდიდე დისკში და არა იმ ინფორმაციაში რაც დისკზეა ჩანერილი. შესაბამისად, მე უნდა მიღირდეს ამ ნივთის შექმნა. თუ ინდივიდუალურად ჩანერილი დისკი დამიჯდება მაგალითად 2 ლარი, ლიცენზირებული ბევრად არ უნდა აღემატებოდეს მის რეალურ ღირებულებას. იგივე, თუკი მე ნიგნის ქსეროკოპია მიჯდება 10 ლარი, რასაკვირველია ვამჯობინებ 15 ლარად ვიყიდო უკეთესი ხარისხით დაბეჭდილი ორიგინალი. "ფულის კეთება" არ უნდა ხდებოდეს ჰაერზე.

კი ეს არის იდეოლოგიური მიდგომა. შესაძლოა, ცოტა ანარქისტულიც. ადამიანი უნდა იღებდეს ანაზღაურებას იმაში, რასაც ის გაიღებს. დროის, ენერჯის, გონებრივი რესურსის დანახარჯს ვგულისხმობ და მის შესაბამის მატერიალურ კომპენსაციას. ნებისმიერი ავტორი უფლებამოსილია, მოითხოვოს ამისთვის იმ რაოდენობის ჰონორარი, რაც მას მიაჩნია სწორად. უბრალოდ არ უნდა ხდებოდეს შემდგომ, ერთხელ გაღებული ფიზიკური თუ გონებრივი ძალისხმევის ხარჯზე "ფულის კეთება". გამოდის, ერთხელ რაიმე გამოგონება, ინოვაცია მქონდა და შემდეგ მთელი მსოფლიო ვალდებულია მე მკვებოს. რეალურად ეს უსამართლობაა და ამასთანავე ცივილიზაციის შემაფერხებელი ფაქტორია. ნებისმიერი სახის შეზღუდვა ხომ უკვე ბარიერია, წინააღმდეგობაა პროგრესისთვის.

information; here takes place the broader spread of information. Thus, by selling information an author gets income out of nothing. Here is meant potential income and not, for instance, royalty, which an author has already received. From the point of the fact that the right to free spread of information is limited, copyright gives an opportunity to receive income without implementing any work for it.

From the other side, the possible material damage caused by the spread of information can't be estimated at all, and if we decide to eradicate this, it would mean putting limits to the freedom of expression, as any distributed information can be evaluated by another person as a potential damage caused to him/her.

I think, would be better to look for the other ways of receiving income, the ways where the limited resources are actually shared and, therefore, can be estimated and sold. For instance, let's talk about attending a concert: it is truly a limited resource. Let's say that there are 1000 sits in the hall and, accordingly, 1000 tickets are sold. The concert can become the source of income, but a video reel shot by a singer to attract an audience to the concert can't. The same applies to the discs. I, as a consumer should be paying for a disc and not the content of the disc. Thus, it has to be worthy to me to buy the disc. If an individually recorded disc would cost to me 2 GEL, the price of the licensed one should not exceed much its actual cost. The same applies to books. If copying

ინფორმაციის კოპირებით ავტორი არაფერს კარგავს. ხდება მხოლოდ ინფორმაციის ტირაჟირება, გავრცელება. ანუ ინფორმაციის გაყიდვით ავტორი იღებს შემოსავალს ჰაერიდან.

An author loses nothing by copying information; here takes place the broader spread of information. Thus, by selling information an author gets income out of nothing.

გამოდის, ერთხელ რაიმე გამოგონება, ინოვაცია მქონდა და შემდეგ მთელი მსოფლიო ვალდებულია მე მკვებოს. რეალურად ეს უსამართლობაა და ამასთანავე ცივილიზაციის შემაფერხებელი ფაქტორია. ნებისმიერი სახის შეზღუდვა ხომ უკვე ბარიერია, წინაღობა პროგრესისთვის.

Deriving from the idea of the constant income, if I had once invented something, or brought new innovative notion to what already existed, then the whole world is obliged to feed me permanently. Actually, this is not fair and, besides, it's a hindering factor for civilization. Any kind of limitation is already a barrier, obstacle on the way to progress.

დღეს ჩვენ ინფორმაციის ეპოქაში ვცხოვრობთ. შეიძლება ვთქვათ, რომ ამ ინფორმაციით ვიკვებებით და საკუთარი წვლილიც შეგვაქვს მის გაზრდაში. ნებისმიერი შეზღუდვა აფერხებს ინფორმაციის გაცვლის და განვითარების პროცესს და იმთავითვე არ შეიძლება იყოს პოზიტიური მოვლენა. ჩვენ ვქმნით ხელოვნურ ბარიერებს, რომლებიც ცოტა ხანში დესტრუქციულად შემოგვიბრუნდება.

პრობლემაა ისიც, რომ ერთეულები განაგებენ, ვინ მიიღოს ესა თუ ის ინფორმაცია და ვინ არა. მაშინ როდესაც ინფორმაციის მოცულობა ასეთი ტემპებით იზრდება, შეუძლებელია წინდანი ვიცოდეთ, ვინ უფრო დიდ წვლილს შეიტანს პროგრესში და არჩევანის გაკეთება ადამიანების მცირე ჯგუფს მივანდოთ. იგივე პრობლემაა ცენტრალიზებულ მმართველობაშიც. იქაც ადამიანების მცირე ჯგუფები იღებენ გადაწყვეტილებებს. მათ კი შეუძლებელია გაითვალისწინონ ის ზღვა ინფორმაცია, რომელიც დღეს არსებობს. თუკი ამ პროცესში, თითოეული ადამიანი შეიტანს საკუთარ წვლილს, ნებისმიერი სისტემა, პოლიტიკური თუ ეკონომიკური, უფრო ჰარმონიული იქნება. მაგალითად, საბჭოთა კავშირში, ყველაზე დიდი პრობლემა იყო ინფორმაციის შეზღუდვა, ან თუნდაც ნებისმიერ საქმიანობაზე ნებართვა იყო საჭირო. ვერ იქნებოდი

a book costs to me 10 GEL, of course I would prefer to buy the original with the better print quality for 15 GEL. One should not “make money” out of nothing.

I agree that this is an ideological approach, perhaps a little bit anarchistic too. A person must get income from his sacrifices. Here, I mean spending the time, energy and mental resources and getting corresponding material compensation. Any author is entitled to request a royalty in such amount which she/he considers correct. Merely to say, a person should not “make money” constantly on the expense of an effort made only once. Deriving from the idea of the constant income, if I had once invented something, or brought new innovative notion to what already existed, then the whole world is obliged to feed me permanently. Actually, this is not fair and, besides, it's a hindering factor for civilization. Any kind of limitation is already a barrier, obstacle on the way to progress.

Nowadays, we live in the information epoch. We can say that we are fed by this information and bring our own part in its growth. Any kind of limitation hinders the process of exchange and development of information and, thus it can't be a positive phenomenon. We create artificial barriers which will affect us back in a destructive manner.

The problem also lies in the fact that single persons decide on

მხატვარი, რეჟისორი თუ არ გექნებოდა დიპლომი და ასე შემდეგ. მე არ ვაკეთებ შედარებას. პრობლემის არსზე, შეზღუდვაზე, ვამახვილებ ყურადღებას. სწორედ ამ ბარიერებმა, საბოლოოდ დაანგრია ეს სისტემა. ნებისმიერი სისტემა ჰარმონიული და მოქნილი უნდა იყოს, რომ არ წარმოიშვას კრიზისები.

ამ ბარიერების გვერდის ავლის მრავალი სხვადასხვა გზა არსებობს. მაგალითად Copyleft-ი. არსებობს ინფორმაცია, პროგრამები, რომლებიც ღიაა და თავისუფლად ვრცელდება, იმ პირობით, რომ ავტორის სახელი უნდა იყოს შენარჩუნებული. უფასო სულაც არ ნიშნავს უზარისხოს, ანდა სრულყოფა, მხოლოდ მატერიალურ სტიმულზე არაა დამოკიდებული. ოპერაციული სისტემა Linux-ი არაფრით ჩამოუვარდება Windows-ს ან Mac OS-ს. უკანასკნელი ორი, დახურული სისტემებია რომელზედაც კორპორაციები მუშაობენ. Linux-ის გამართვაზე და მოდერნიზაციაზე კი ერთუზიასტების დიდი არმია მუშაობს. მიუხედავად იმისა, რომ კომერციულ სისტემებზე უზარმაზარი რესურსები იხარჯება, პროგრამები ღია კოდით გაცილებით უფრო დაცულია.

Copyright-ი შემოქმედსაც და ზოგადად შემოქმედებით პროცესს ჩარჩოებში აქცევს. გამოდის, მუსიკოსმა არ შეიძლება იმპროვიზაცია შეასრულოს კონცერტზე, ვინაიდან შესაძლოა, რაიმე თემა გაიმეოროს სხვის მიერ დაწერილი. ამას წინათ წავიკითხე, რომ უნდოდათ სერიალის გადაღება, სადაც მთავრი გმირი იქნებოდა, გოგონა - ჰაკერი. ფილმის "გოგონა დრაკონის ტატუთი" პროდიუსერებმა მათ წინააღმდეგ სარჩელი შეიტანეს და შეაჩერეს გადაღება. გამოდის, ორი გმირი გოგონა ჰაკერი არ შეიძლება არსებობდეს. ეს ხომ აბსურდია.

რა თქმა უნდა, მე არ ვამბობ, რომ უპირობოდ უნდა გაუქმდეს ყველა ნორმა რაც საავტორო უფლებებს ეხება. ეს დისკუსიის საგანი უნდა იყოს საზოგადოებაში და ყველა დასკვნა უნდა ეფუძნებოდეს ადამიანის ფუნდამენტურ უფლებებს. პრობლემა იმაშია, რომ დღეს ამაზე არავინ მსჯელობს. არავინ მსჯელობს სად იწყება და მთავრდება Copyright-ის საზღვრები? და რა ახალი უარყოფითი შედეგები შეიძლება გამოიწვიოს იმ არჩევანმა, რომელსაც ჩვენ დღეს გავაკეთებთ? ახლახანს შემოიღეს ელექტრონული წიგნის "გათხოვების" სერვისი. ანუ მე შემიძლია, ჩემი ელექტრონული წიგნი, რამდენიმე დღით სხვას ვათხოვო. თითქოს ეს ერთგვარი „დათმობაა“, მაგრამ ჩემი აზრით, კიდევ ერთი ხელოვნური, მოუქნელი კონსტრუქცია გაჩნდა, რომელიც მხოლოდ მათ ინტერესებს ემსახურება, ვინც საავტორო უფლებებით ფულს აკეთებს. საინტერესოა, მე, რომ წიგნის შინაარსი სხვას მოვუყვე ეს იქნება საავტორო უფლებების დარღვევა? და თუ წაკითხულ წიგნს შვილს Voice mail-ის საშუალებით გავუგზავნი? ხომ ხედავთ აბსურდამდე მივდივართ. არსებული შეზღუდვები ყოველთვის სუბიექტური იქნება, ვილაცაზე ან რაღაცაზე მორგებული. ხვალ სხვა სუბიექტები მიიღებენ მათთვის მისაღებ კანონებს და ნორმებს. და ასე უსასრულოდ...

who should get information and who should not. And, when the volume of information increases in such a speed, it's impossible to know in advance who will play the bigger part in the progress, and let the small group of people make a choice. The same problem is in the centralized governing. Here, as well, small groups of people are the decision makers and the latter are not capable to consider the vast amount of information, which exists today. If every single person does his/her own part in this process, any kind of a system whether it is political or economic, will become more harmonious. Let's take the Soviet Union, - the greatest problem was restriction of information, or the fact that a separate permission was needed for each activity. A person would not be able to become a painter, a director if he/she did not have a diploma obtained, and so on and so forth. I do not make any comparison. I just focus attention on the very essence of the problem - on restriction. And, at the end, these barriers destroyed the system. Any system should be harmonious and flexible to avoid crisis creation.

There are a number of different ways of evading these barriers, for instance, such is copyleft. There is information and there are programs, which are open to free public access, provided that the name of the author should be maintained. Free of charge does not necessarily mean low-graded, or improvement is not solely dependent on the material stimulus. The operational system Linux is no worse than Windows or Mac OS. The last two of them are closed systems on which the corporations are working. And as for Linux, here, a huge army of enthusiasts work on its development and modernization. Despite of the fact that a vast amount of resources are spent on the commercial systems, the programs with the open code are much more protected.

In general, copyright puts in frames as the creator, so the creative process. This means that a musician can't improvise on the concert as he/she by accident can repeat a theme written by someone else. I have recently read that somebody wanted to shoot a serial, where the main character would be a girl-hacker. The producers of the film "A girl with the Dragon Tattoo" sued those who wanted to make the new serial and the filmmaking process of the latter was terminated. This means that there can't be two girl hacker characters. This is an absurd.

Of course, I do not say that all the norms concerning copyright should be canceled. This issue should be brought to public discussion and all the conclusions must be based on the fundamental human rights. The problem is that, nowadays, nobody discusses this. No one really seems to talk about where the boundaries of copyright start or end, to what negative outcomes can the choice which we make today come. Not a long ago service of "lending" of an e-book has been established. Thus, I can lend my own e-book to someone else for several days. It looks as though this is some sort of "concession", but, I think, another artificial, inflexible construction has been created, which solely serves the interests of those who make money from copyright. It's interesting, whether it would be the breach of copyright if I tell a content of a book to another person, or if I send a read book to my child through voicemail. You see, we come to an absurd. The existing restrictions will always be subjective, fitted on somebody or something. Tomorrow, other subjects will pass the laws and norms which will be suitable for them and it will just endlessly go on and on ...

როდესაც მაცურებლისთვის უცნობ ავტორთან, ტექსტთან გვაქვს საკმე, მიმაჩნია, არაა სწორი ზედმეტად თავისუფალი ინტერპრეტაცია. მე პირადად, ვამაყობ იმით, რომ მაინბურგის "მახინჯი" ისე დავდგი, მხოლოდ ერთი ფრაზა ამოვიღე პიესიდან.

I think that when dealing with an unknown author or a text, it's not correct to use extensively free interpretation. I, personally, am proud that I staged "The Ugly" by Mainbourg cutting out only one phrase from a play.

SYNTHETIC THEATRE OF DATA TAVADZE "DRAMA + CHOREOGRAPHY"

ღათა თავადის სინთეზური თეატრი: "ღიამა + ქოჩოხაფია"

ღათას სამეფო უზნის თეატრში შეხვდით. ამ შენობაში განსაკუთრებული აურაა. სხვა თეატრებისგან განსხვავებით, ევროპაში და ფსევდომაგრიტანული ინტერიერი არ "ბაიჭულავს" ამაღლებულ განწყობაზე დადგა. განწყობა მხოლოდ სამუშაოა. დათა მსახიობი, რეჟისორი, პროდიუსერი და როგორც ბაიჭავს მშვენიერი თეორეტიკოსი, ანალიტიკოსია. დარწმუნებული ვარ, თუკი მოისურვებს, კარგი პედაგოგიც გახდება. მას უსასრულოდ შეუძლია ილაპარაკოს თეატრზე, სანტეარემოდ, პროფესიონალურად, ცოცხლად.

სარეპერტუარო პოლიტიკა - უახლესი დასავლური დრამატურგია და "უცნობი კლასიკა"

საქართველოში, თითქმის არცერთ თეატრს არ აქვს საკუთარი სარეპერტუარო პოლიტიკა. 2008 წელს შევეცადეთ ჩამოგვეყალიბებინა კონცეფცია, ორიენტირები. დრამატურგია, რეპერტუარის დაგეგმვა ჩვენთვის ამოსავალი გახდა. ხშირად ეს პროცესი სტიქიურ, სპონტანურ ხასიათს ატარებს. ჩვენ პირიქით, ვირჩევთ იმ ავტორებსა თუ პიესებს, რომლებიც საქართველოში ჯერ არ დადგმულა. თანამედროვე უცხოური დრამატურგია, ექსპერიმენტის, ახალი თეატრალური ენის ძიების კარგ საშუალებას იძლევა. რაც შეეხება კლასიკას, ვცდილობთ, შევარჩიოთ ის პიესები, რომლებსაც საქართველოში არ აქვთ სცენიური ისტორია. ამ

WE HAVE MET DATA IN THE ROYAL DISTRICT THEATRE. A SPECIAL AURA IS PRESENT HERE, -IN COMPARISON TO THE OTHER THEATRES THE RENOVATION IN EUROPEAN STYLE AND PSEUDO MAURITANIAN INTERIOR DON'T "PUSH" A PERSON TO BE IN UPLIFTED MOOD. MOOD IS JUST A WORK. DATA IS AN ACTOR, DIRECTOR, PRODUCER AND AS WE HAVE FOUND OUT A GOOD THEORIST AND ANALYST. I AM PRETTY SURE, THAT IF HE WISHES HE CAN BECOME A GOOD PEDAGOGUE TOO. HE CAN SPEAK ABOUT A THEATRE ENDLESSLY, INTERESTINGLY, PROFESSIONALLY AND IN A VERY LIVELY MANNER.

THE POLICY OF REPERTOIRE – THE BRAND NEW WESTERN DRAMA AND "UNKNOWN CLASSICS"

In Georgia, almost none of the theatres have their own policy of repertoire. In 2008 we tried to establish a concept and references. Drama and planning of the repertoire became a starting point for us. Frequently, this process carries spontaneous nature. As for us, we, in contrary, choose those authors and plays, which have not been staged in Georgia so far. The contemporary foreign drama gives a good opportunity to experiment and search for a new theatrical language. When talking

მხრევაც არაერთი საინტერესო პიესა მოიძებნა. სუბიექტური თუ ობიექტური მიზეზებიდან გამომდინარე ქართულ თეატრში ბევრი "თეთრი ხვრელია." იგივე არისტოფანე, რომელიც არასდროს დადგმულა ჩვენში. სტრინდბერგი, რომელიც ჩეხოვს არ ჩამოუვარდება არაფრით. ჩემთვის პირადად უფრო დიდია. მხოლოდ ორი სპექტაკლი არსებობს მისი - თემურ ჩხეიძის "მამა" მარჯანიშვილში და ავთო ვარსიმაშვილის "სიკვდილის როკვა". ივლისში მე ვინცებ მუშაობას სტრინდბერგის „ფრეკენ ჟულიზე“. დავით გაბუნია თარგმნა ეს პიესა. რაც შეეხება სკანდინავიურ თეატრსა და დრამატურ-გისს, ჩვენ გვაქვს ურთიერთობა რამდენიმე თეატრთან შევედეთში. მაგალითად, სტოკჰოლმში არსებობს დამოუკიდებელი თეატრი „დრამალაბეტი“ („DRAMA-LABBET“), რომლის სახელსაც ატარებს ქსელი. ესაა დამოუკიდებელი თეატრების გაერთიანება. „Drama Laboratory Network“-ი ათ ქვეყანას აერთიანებს. ესაა ქსელი, აქ ხდება ინფორმაციის გაცვლა, პიესების თარგმნა და პოპულარიზაცია, სასარგებლო კონტაქტების დამყარება. ასევე გოეთეს ინსტიტუტი, ბრიტანეთის საბჭო დიდ დახმარებას გვწვევენ. ხშირად ისინი თავად ყიდულობენ საავტორო უფლებებს. ეს ძალიან მოსახერხებელია. სულ რაღაც 200 ფუნტად მარკ რავენჰილზე ერთი წლით ყიდულობ უფლებებს. ამას სხვა სიკეთეც მოჰყვება. საავტოროები განვიდინ სხვადასხვა მასალებს - პიესის ანალიზს, სტატიებს.. როცა "ბრმა ფერი" დავდგით, ავტორი პენელოპ სკინერი თავად ჩამოვიდა სპექტაკლის სანახავად. ეს იყო ძალიან საინტერესო თანამშრომლო-

about classics, we try to choose the plays, which do not have a stage history. In this sense, many plays have been found, which grabbed our attention. Because of subjective or objective reasons, there are lots of "white spots" in the Georgian theatre, e.g., Aristophanes, who has never been staged here, or Strindberg, who can compete with Chekhov. From my point of view, Strindberg is greater than Chekhov. There are only two plays of his staged in Georgia – "Father", directed by Temur Chkheidze in the Marjanishvili Theatre and "Dance of Death" by Avto Varsimashvili. In July, I will start working on "Miss Julie". Davit Gabunia translated this play. As for the Scandinavian theatre and drama, we cooperate with a number of theatres in Sweden, e.g., in Stockholm there is an independent theatre "DRAMALABBET" and a network of theatres carries this name. It's a group of independent theatres. "Drama Laboratory Network" unites ten countries. This is a network, where information is exchanged, plays are translated and popularized, useful contacts are made. Besides that the Goethe Institute, British Council are supporting us a lot. Frequently, they buy copyrights. This is very convenient, e.g., just for 200 Pounds one can buy rights on Mark Ravenhill for one year. There is another benefit: Agencies provide various materials, such as: analysis of plays, articles etc. When we staged "The Blind Fairy", the author, Penelope Skinner, arrived to watch the performance. This was very interesting cooperation. We brought the play to stage in some four months after the London premier, thus it was staged for the second time then.

I think that when dealing with an unknown author or a text, it's not correct to use extensively free interpretation. I, personally, am proud that I staged "The Ugly" by Mainbourg cutting out only one phrase from a play.

The fact that in the shape of a text there is some kind of a frame for a director, does not necessarily mean putting limits to the latter, as interpretation can be done without manipulation of a text, which, often, is even more effective. By this, I wish to say that, it's far more interesting to mention a maximum of what should be said without destroying the dramatic structure of a text. In other words, one can speak out without breaching "the rules of a game".

Since the Soviet times, up to present day, here, in the most of the cases, the authors who have been translated into Russian language are more popular. Often they were treated well because of the ideological beliefs, as was Brecht, for instance. Another stereotype was operating too: One successful performance formed a public interest towards the author of the play. When I say abroad that we choose the plays that have not been staged in Georgia, they do not understand what it is

ბა. ლონდონური პრემიერიდან, სულ რაღაც ოთხ თვეში გავაკეთეთ ეს სპექტაკლი. ანუ მსოფლიოში მეორედ დაიდგა.

როდესაც მაყურებლისთვის უცნობ ავტორთან, ტექსტთან გვაქვს საქმე, მიმაჩნია, არაა სწორი ზედმეტად თავისუფალი ინტერპრეტაცია. მე პირადად, ვამაყობ იმით, რომ მაინბურგის "მახინჯი" ისე დავდგი, მხოლოდ ერთი ფრაზა ამოვიღე პიესიდან.

ის, რომ რეჟისორისთვის ტექსტის სახით გარკვეული ჩარჩო არსებობს, სულაც არ გულისხმობს მის შეზღუდვას, რადგან ინტერპრეტაცია ტექსტის მანიპულირების გარეშეც შესაძლებელია და ხშირად უფრო ეფექტურიცაა. იმის თქმა მინდა, რომ გაცილებით საინტერესოა ტექსტის დრამატურგიული სტრუქტურის დარღვევის გარეშე შესძლო მაქსიმუმის თქმა. ანუ ისე ილაპარაკო, რომ „თამაშის ნესები“ არ დაარღვიო.

საბჭოთა პერიოდიდან მოყოლებული დღემდე, ჩვენთან ძირითადად ის ავტორები არიან პოპულარული, რომლებიც რუსულად ითარგმნებოდა. ხშირად მათ იდეოლოგიური მოსაზრებებითაც წყალობდნენ. ავიღოთ, თუნდაც ბრეხტი. მოქმედებდა კიდევ სხვა სტერეოტიპი. ერთი წარმატებული სპექტაკლი, განაპირობებდა ამა თუ იმ ავტორის მიმართ ინტერესს. როდესაც უცხოეთში ვამბობ, რომ იმ პიესებს ვირჩევთ, რაც ჯერ საქართველოში არ დადგმულა არ ესმით, შეზღუდვად და არჩევანის სიმწირედ აღიქვამენ. სინამდვილეში კი ძალიან ფართო არეალია.

"სხვისი შვილები" - პროფესიული უმანკოების მოკრძალებული სიბული.

„სხვისი შვილები“ (პიესის ავტორი დავით გაბუნია) მაინც განსაკუთრებულად მიყვარს. არ ვიყავით არაფრით შეზღუდულნი, რაღაც სულ სხვა თავისუფლების განცდა გვქონდა. არ ვგრძნობდით თავს რეჟისორად, დრამატურგად, მსახიობად. უბრალოდ ვმუშაობდით, ვქმნიდით ჩვენს ენას. როცა პირველი ნამუშევარი, არ ფიქრობ იმაზე, რომ თუ ჩაფლავდები, არ გააბათილო ის, რაც უკვე გაკეთებული გაქვს. მაგ დროს არაფერი გაქვს დასაკარგი. ცდილობ "მორევში" გადავარდე და არ იფიქრო საკუთარი თავის გადარჩენაზე. დღესაც მინდა ხოლმე დავიბრუნო ეს მდგომარეობა. ხანდახან ვახერხებ კიდევ, მაგრამ სულ უფრო და უფრო რთულია. ამ სპექტაკლზე ექვსი თვე ვმუშაობდით. განვიცადე ის, რაც შესაძლოა არასოდეს განმეორდეს, მაგრამ იმდენად "მოინამლო", რომ სხვა ვერაფრით ჩანაცვლო ცხოვრებაში.

დღეს "სხვის შვილებს" აღარ ვთამაშობთ. სპექტაკლი იმ დროს მოვხსენი, როცა უფრო უკეთესი გახდა, ვიდრე თავიდან იყო. მე არ მნამს 20-25 წელი რომ აცოცხლებენ სპექტაკლს. თეატრის სპეციფიკა მის უნიკალურობაშია. იმ წუთას, იმ დროს ცოცხლობს და კვდება, როდესაც მხოლოდ გამეორება იწყება და არა სიახლის შეტანა, ეს უკვე სიცოცხლის ხელოვნური გახ

all about, and consider it as a limitation or a lack of options. Though, in reality, this is quite a big creative space.

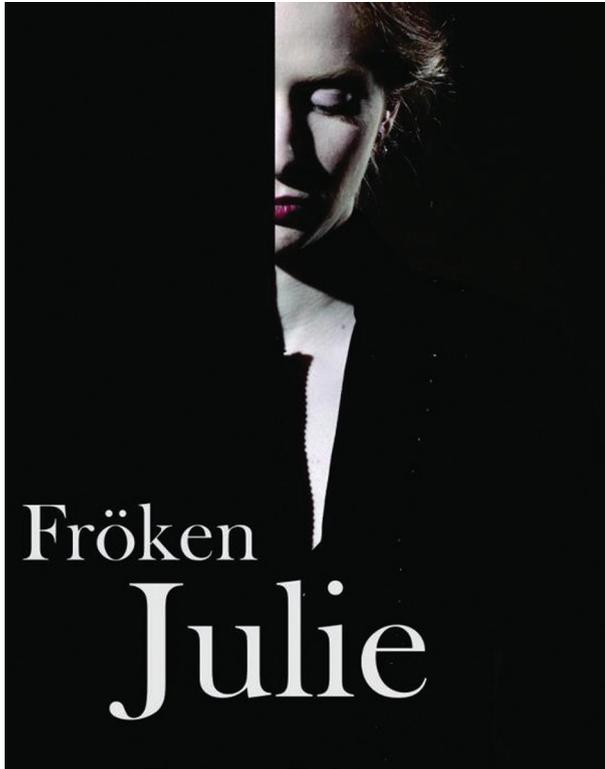
I am especially fond of the "The Other's Children" (the author of the play: Davit Gabunia). We were not limited with anything; we had a feeling of some different freedom. We did not feel ourselves as a director, as an author, or an actor. We, merely, were working and creating our own language. When it's the first work, in case of a failure one doesn't think of abrogation of what has already been achieved. Here, nobody has anything to loose. One tries to jump into a whirlpool not thinking of saving oneself. Even today I wish to bring back this condition. Sometimes, I do manage it, but as time passes it gets more and more difficult. I worked on this play for six months. I experienced what probably will never experience again. One should be so much "poisoned" by this that should not be able to replace it with anything.

Nowadays, we do not perform "The Other's Children". I took out the play from the repertoire at a time when it improved. I do not support a play being on a stage for 20-25 years. The specifics of a theatre lie in its uniqueness, - it lives in that very moment and, then, when repetition without any novelties comes, this is an artificial prolongation of life and not a true life itself. Approximately, a 20% of a performance is formed by the audience. When you already know that an audience will start laughing on a concrete part of the performance, play begins to perish. Each performance should recall a new emotion, new reaction.

One young artist invited me on an exhibition and told me that after attending "The Other's Children", he created these paintings. Perhaps, it's the greatest estimation which I have ever received in my life. The play was accepted by the young people and this was the most important for me.

Despite of the fact that it sounds a bit Grotesque, the main topic of "The Other's Children" is idolization of a woman. A voice of a Goddess is the voice of Mediko (Medea Chakhava), which is very precious to me.

ანგრძლივებაა. სპექტაკლის დაახლოებით 20 % მაყურებელი ქმნის, როცა უკვე იცი მაყურებელი ამ ადგილას გაიცინებს, და იწყებ გამეორებას აქედან იწყებს სპექტაკლი კვდომას. ყოველმა სპექტაკლმა ახალი ემოცია, ახალი რეაქცია უნდა გამოიწვიოს.

ერთმა ახალგაზრდა მხატვარმა გამოფენაზე დამპატიჟა და მითხრა, რომ "სხვისი შვილების" მერე ეს ნახატები შექმნა. ალბათ, ეს ყველაზე დიდი შეფასებაა რაც ცხოვრებაში მიმიღია. სპექტაკლი ახალგაზრდებმა მიიღეს და ეს ჩემთვის მთავარი იყო.

გროტესკული ჟღერადობის მიუხედავად, "სხვისი შვილების" ერთ-ერთი მთავარი თემა ქალის გაღმერთებაა. ქალღმერთის ხმა მედიკოს (მედეა ჩახავა) ხმაა. რაც ჩემთვის ძალიან ძვირფასია.

სპექტაკლში საუბარია წნეხზე, შესაძლოა გენდერულზეც, მაგრამ უფრო ფართოდ - ტოტალიტარულზე. ესაა პოსტმოდერნისტული თამაში. თუნდაც ის, რომ ბავშვი ჩნდება არატრადიციულად, არამედ რვა ნაწილად, გულისხმობს, რომ ნებისმიერი კანონი იმთავითვე ფიქციაა.

მარმარინოსის მედიტაციები

მარმარინოსთან მუშაობა დიდი გარდატეხა იყო ჩემთვის ("R + J ბედისწერა დაბნეულია. რომეო და ჯულიეტა

There is a mention of a press, perhaps even of a gender type press, but more generally of totalitarian. This is the post modernistic playing, e.g., when a child appears in a non traditional way, in eight parts, it means that, initially, any law is a fiction.

MEDITATIONS OF MARMARINOS

Working with Marmarinos was a great change for me ("R + J Fate Is Confused. Romeo and Juliette, the Third Memory"). He showed me what I always wanted to do, but I was not aware how to manage it, what I felt on the level of intuition and where I was going. Marmarinos is a biologist and in his own methodology he actively uses bio energy. All happens on the level of senses and impulses. Marmarinos constructs a play on a touch, on a bodily load, e.g., when the actress Kato Kalatozishvili stands on her tiptoes in the scene of a poison, load, stress comes on one muscle, which recalls some physical impulses and forms the psycho-physical condition of the actress, a character. The play is not built on the rational memory, but the physical-emotional memory. It's a very difficult task for an actor. Before each performance they have a dress rehearsal, and because of this, each time, they actually perform twice. During the performance before the audience, an actor is already tired, the layer of the first energy, when one still has an ability to play in an artificial way, is overcome and a "necked" condition is reached, which is so valuable and important.

An actor needs the full concentration to enter decorations. When in an ordinary theatre an actor follows a remark, a text, in Marmarinos's case, instead of a remark there can be a gesture, a physical movement, last three letters or something else. He has very interesting methods of concentration of an actor's attention. When an actor touches a surface of a table this is not noticeable for an audience. In reality, this way an actor mobilizes his attention. In his directing work Marmarinos is guided by the scientific hypothesis brought from biology.

In contrary to the traditional theatre, actors look into the eyes of the audience. This creates the complete feeling that one plays for a concrete person. Lots of other details can be remembered. I wish very much to collect all the knowledge, but it seems as though I do not dare to do so yet.

Marmarinos has a desire to teach Georgian students. I think this equals to salvation of the Georgian theatre. He at once can open a door for us to the space, which, without his assistance, we would need decades to enter.

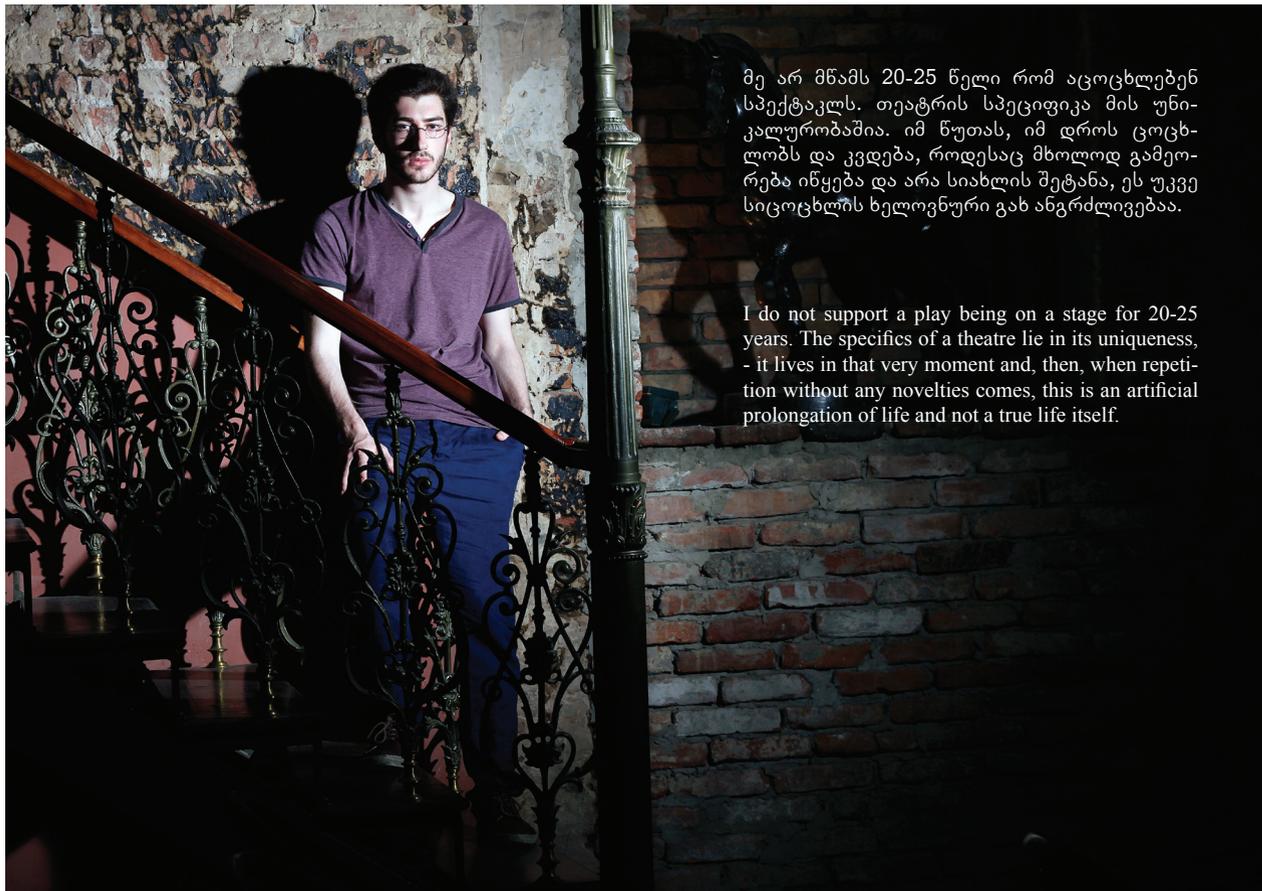
მესამე მეხსიერება”). მე მან დამანახა ის, რისი გაკეთებაც ყოველთვის მინდოდა, მაგრამ არ ვიცოდი როგორ. რასაც მე ინტუიტიურად ვგრძნობდი და საითაც მივდიოდი. მარმარინოსი ბიოლოგია და საკუთარ მეთოდში აქტიურად იყენებს ბიოენერგეტიკას. ყულაფერი შეგრძნებების, იმპულსების დონეზე ხდება. მარმარინოსი სპექტაკლს აგებს შეხებაზე, ფიზიკურ დატვირთვაზე. მაგალითად, როცა მსახიობი კატო კალატოზიშვილი სანამლავის სცენაში თითის წვერებზე დგას, დატვირთვა, სტრესი ერთ კუნთზე მოდის, რაც ინვესს გარკვეულ ფიზიკურ იმპულსებს და განაპირობებს მსახიობის-პერსონაჟის ფსიქოფიზიკურ მდგომარეობას. სპექტაკლი აგებულია არა რაციონალურ მეხსიერებაზე, არამედ ფიზიკურ-ემოციურ მეხსიერებაზე. ძალიან რთული ამოცანაა მსახიობისთვის. ყოველი სპექტაკლის წინ ისინი გადიან გენერალურ რეპეტიციას. ფაქტიურად ორჯერ უწევთ თამაში. სპექტაკლის დროს მსახიობი უკვე დაღლილია, პირველი ენერჯის შრე, როდესაც ჯერ კიდევ გაქვს საშუალება ”იპოზიორო” გადალახულია. ეს არის ”შიშველი” მდგომარეობა, რაც ძალიან ფასეული და მნიშვნელოვანია.

მსახიობს მიზანსცენაში შესასვლელად ჭირდება სრული კონცენტრაცია. თუ ჩვეულებრივ თეატრში რეპ-

ლიკას, ტექსტს მიჰყვება მსახიობი, მარმარინოსთან რეპლიკის სანაცვლოდ შესაძლოა იყოს ჟესტი, ფიზიკური მოძრაობა, ბოლო სამი ასო და ასე შემდეგ. მას მსახიობის ყურადღების კონცენტრაციის ძალიან საინტერესო მეთოდები აქვს. როცა მსახიობი ეხება მაგიდის ზედაპირს, ეს მაყურებლისთვის შეუმჩნეველია. სინამდვილეში ის ყურადღების მობილიზაციას ახდენს. მარმარინოსი თავის რეჟისურაში, ბიოლოგიიდან გადმოტანილი მეცნიერული ჰიპოტეზებით ხელმძღვანელობს.

ტრადიციული თეატრისგან განსხვავებით, მსახიობები მაყურებელს თვალეში უყურებენ. ეს ბადებს სრულ შეგრძნებას, რომ შენ მხოლოდ ამ კონკრეტული ადამიანისთვის თამაშობ. სხვა უამრავი დეტალის გახსენებაც შეიძლება. ძალიან მინდა, ამ ცოდნას თავი მოვუყარო, მაგრამ ჯერ ვერ ვბედავ თითქოს.

მარმარინოსს აქვს სურვილი ასწავლოს ქართველ სტუდენტებს. ვფიქრობ, ეს ქართული თეატრის გადარჩენის ტოლფასია. მას ერთი ხელის მოსმით შეუძლია გაგიღოს ის კარი, სადაც ჩვენ დამოუკიდებლად შესვლისთვის ათეული წლები დაგვჭირდება.

მე არ მნამს 20-25 წელი რომ აცოცხლებენ სპექტაკლს. თეატრის სპეციფიკა მის უნიკალურობაშია. იმ წუთას, იმ დროს ცოცხლობს და კვდება, როდესაც მხოლოდ გამეორება იწყება და არა სიახლის შეტანა, ეს უკვე სიცოცხლს ხელოვნური გახ ანგრძლივებაა.

I do not support a play being on a stage for 20-25 years. The specifics of a theatre lie in its uniqueness, - it lives in that very moment and, then, when repetition without any novelties comes, this is an artificial prolongation of life and not a true life itself.

AUSTRIAN-GEORGIAN THEATRE IN VIENNA

ავსტრიულ-ქართული თეატრი ვენაში

3 ენაში ავსტრიულ-ქართულ თეატრი (“ASTRO-GEORGISHES THEATER”) დაარსდა. პრეზიდენტი ვენის ბურგთეატრის (Burgtheater) მსახიობი, მომღერალი მაია სასწრაფოშვილია. წევრები არიან რაინჰარტ აუერი (Reinhard Auer), ალექსანდერ ლაიტნერი (Alexander Leitner). ნინო მეტრეველი. თეატრი არაერთი საინტერესო პროექტის განხორციელებას გეგმავს. ეს წამოწყება კულტურათა დიალოგის ხასიათს ატარებს.

უკვე დაწყებულია მუშაობა პირველ პროექტზე. ესაა მაია სასწრაფოშვილის პიესა „თავისუფალი გალია“ („Free Cage“). ეს იქნება მონოსპექტაკლი, სადაც მაია თავად შეასრულებს მთავარ როლს. რეჟისორი, დამდგმელი მხატვარი, ქორეოგრაფი ავსტრიელები არიან. ამასთანავე პიესა ხუთ ენაზე თამაშდება. გმირის გარდასახვა როგორც ეგზისტენციალურ, ასევე მულტიკულტურულ ხასიათს ატარებს. ადამიანის ბუნებისა თუ სოციალური როლის სხვადასხვა იპოსტაზებთან ერთად, ამა თუ იმ ერის ეთნო, რელიგიური და კულტურული თავისებურებანიც წარმოჩნდება. სპექტაკლში დიდ როლს ასრულებს ქორეოგრაფია და ვოკალი. გამოყენებული იქნება, როგორც თანამედროვე ნაწარმოებები, ასევე ფოლკლორი.

სპექტაკლის ვიზუალურ გადწყვეტაში დიდ როლს თამაშობს სარკეები, მუქის დიზაინი, ასევე ვიდეოპროექცია.

In Vienna, Austrian-Georgian theatre (“ASTRO-GEORGISHES THEATER”) has been founded. The president of the theatre is an actor of “Vienna Burgtheater” and a singer, Maya Sastsrafoshvili, the members of the theatre are Reinhard Auer, Alexander Leither, Nino Metreveli. The theatre plans to implement numerous interesting projects. This beginning carries a nature of dialogue between cultures.

Works have already begun on the first project. This is the play by Maya Sastsrafoshvili “Free Cage”). This will be a mono play, where Maya will play the leading role. A director, production designer and choreographer are Austrians. Besides, the play is performed in five languages. The transformation of a character carries existential, as well as, multicultural nature. Together with the human nature and various hypostasis of social role, the ethnic, religious and cultural particularities of a concrete nation are presented. Choreography and vocal have the great role in a play. There will be used contemporary works, as well as, folklore.

Mirrors play a big role in visual side of the play, so do the light design and the video projection.

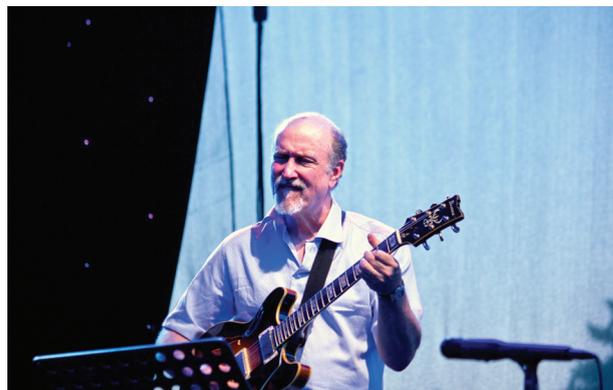
BLACK SEE JAZZ FESTIVAL 2012

უ ავი ზღვის ჯაზ-ფესტივალი 2012 სერჯო მენდესის კონცერტით დასრულდა. არ ვიცი, რატომ არ გაჟღერდა ის, რომ ეს იყო ყოველად მდორე და უნიათო საღამო. მოლოდინი, წმინდა მუსიკალური თვალსაზრისით, ჩემთვის არ იყო დიდი, მაგრამ ის რაც მოხდა, უკვე ვერანაირ კრიტიკას ვერ უძლებდა.

ფესტივალის ფავორიტად ბექა გოჩიაშვილი და მისი ვარსკვლავური სექსტეტი იქცა. მათ გამოსვლას წინ ვირტუოზი პიანისტი ჯოი კალდერაცო უძღოდა. ბექამ შეიძლება ითქვას ჯოი კალდერაცოს გამოსვლა დაავინყა მსმენელს.

ლეგენდარული გიტარისტი ჯონ სკოფილდი უკვე მეორედ სტუმრობდა საქართველოს და საბედნიეროდ გააბათილა ბაჩა მძინარიშვილის კვინტეტისგან მიღებული სუსტი შთაბეჭდილება.

ისეთი შთაბეჭდილება რჩება, რომ ფესტივალმა უკვე მოიპოვა პოპულარობა და ხარისხზე ნაკლებად ზრუნავს.

B lack See Jazz Festival 2012” was concluded by Sergio Mendes concert. I don’t know why it has not been mentioned that it was a boring and torpid evening. From the musical point of view, my expectation was not great, but the performance couldn’t resist any criticism.

The favorites of the festival became Beka Gochiashvili and his starry sextet. They were preceded by the virtuoso pianist Joey Calderazzo. It can be said, that Beka made the audience to forget the performance of Joey Calderazzo.

The legendary guitar player John Scofield was visiting Georgia for the second time and, fortunately, he nullified the weak impression got from Bacha Mdzinarishvili’s quintet.

One can get a feeling that the festival has already gained its popularity and therefore it cares less about the quality.

TBILISI OPEN AIR 2012

ზ აფხულის პირველ შაბათ-კვირას, 2-3 ივნისს, Tbilisi Open Air Alter/Vision 2012 ჩატარდა. ფესტივალში მონაწილეობა ქართულმა ჯგუფებმა მიიღეს. ესაა ქართულენოვანი როკის "მამის" რობი კუხიანიძის "Outsider"-ი; ასევე, უკვე გარკვეულ წრეებში საკულტოდ ქცეული, "Svansikh"-ი და "Zurgi"-ი.

ფესტივალის მთავარ მოვლენად ლეგენდარული რუსული ჯგუფი DDT და შევჩუკი იქცა. კონცერტი დაგეგმილი 1 საათის ნაცვლად 2 საათს გაგრძელდა.

ფესტივალის ერთ-ერთი სიახლე ორგანიზატორების მიერ შერჩეული ახალი საფესტივალო ქალაქი "თბილისი ველი" იყო. მთანმინდის გზაზე მდებარე ეს ადგილი, შესაძლოა ამიერიდან როკთან გახდეს ასოცირებული. ფესტივალის დღეებში ორგანიზატორებმა მსურველებს ველზე ღამის კარვებში გათენებაც შესთავაზეს, სადაც მათ ქართველი დიჯეები უწევდნენ მასპინძლობას.

T bilisi Open Air Alter Vision 2012", was conducted on the first weekend of summer, on the 2-3 June. Georgian bands took part in the festival. This is "Outsider" by the "Father" of the Georgian Rock music, Robie Kukhianidze; as well, "Svansikh" and "Zurgi", which for some part of an audience have become cult works.

The main events of the festival were: performance of the legendary Russian group "DDT" and Shevchuk. The concert lasted for 2 hours instead of previously planned 1 hour.

One of the innovations was a new festival town "Tbilisi Valley" selected by the organizers. Perhaps, from now on, the place on Mtatsminda road will be associated with the rock music. During the festival days, those who were willing to sleep under open sky were offered to stay in night tents situated on the valley, where they were hosted by the Georgian DJs.

YUGO MORRIS

"ART-GENE 2012"

"ახტ-ბენი 2012"

ს რტ-გენი" წელს უკვე მეცხრედ ჩატარდა. ფესტივალმა სტარტი კახეთიდან აიღო. ტრადიციული რეგიონული ტური ასევე სამეგრელოში, იმერეთსა და გურიაში ჩატარდა.

ფესტივალზე მონვეული იყვნენ სტუმრები ბალტიისპირეთიდან, პოლონეთიდან, უკრაინიდან, საფრანგეთიდან, ინგლისიდან.

თბილისში ფესტივალს ტრადიციულად გიორგი ჩიტაიას სახელობის ეთნოგრაფიული მუზეუმი ღია ცის ქვეშ მასპინძლობდა. ხალხური შემოქმედების პარალელურად მაყურებლის წინაშე პროფესიონალი მომღერლები და ანსამბლები წარსდგნენ: ზუმბა, ნინო ქათამაძე, ჯგუფი ვვა, სუხიშვილები.

პროექტი ევროკავშირის დაფინანსებით განხორციელდა.

This year, "Art-Gene" was conducted for the 9th time. The festival took its start from Kakhetia. Besides that the traditional regional tour was held in Samegrelo, Imereti and Guria.

Guests were invited to the festival from Baltic countries, Poland, Ukraine, France and England.

The festival, traditionally, was hosted under open air by the Ethnographic museum after Giorgi Chitaia. Together with the folk arts, the professional singers and music bands were presented in front of the audience, such are: Zumba, Nino Katamadze, music band "33a", Sukhishvili (Georgian National Ballet).

The project was funded by the European Union.

